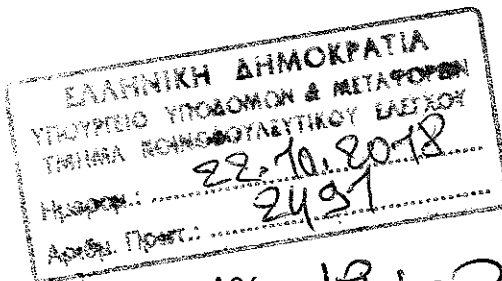


ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΝΙΚΗΣ 4, 105 63 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 329 1200, FAX: 210 322 1772



ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αθήνα, 19.10.2018
Αριθ. Πρωτ.: 23768

Προς
Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ 2 και ΤΣΙΓΑΝΤΕ
105510 - ΠΑΠΑΓΟΥ

Θέμα : Απάντηση στην με αριθμό 2176/04.10.2018 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων

Σε απάντηση του με Αρ.Πρωτ.: Β-2302/08.10. 2018 εγγράφου σας, που αφορά την με Αρ.Πρωτ.: 2176/04.10.2018 Ερώτηση του Βουλευτή Κώστα Καραμανλή με θέμα: «Θεσμικό πλαίσιο Επαγγελματικών Δικαιωμάτων Μηχανικών ΤΕΙ», αναφέρουμε τα ακόλουθα:

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας έχει εκφράσει την ανάγκη εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού και της ισότιμης συμμετοχής όλων των ειδικοτήτων στην παραγωγική διαδικασία, ανάλογα με το αντικείμενο των σπουδών τους.

Στο πλαίσιο αυτό, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας στηρίζει κάθε προσπάθεια αναβάθμισης του ρόλου του Μηχανικού στην παραγωγή και την άσκηση των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο γνωστικό του αντικείμενο.

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των Πτυχιούχων Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης καθορίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Συγκεκριμένα:

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των Πτυχιούχων **Πολιτικών Υπομηχανικών** καθορίζονται από το Β.Δ. 769/12.12.1972 (ΦΕΚ 223Α').

Σύμφωνα με το Β.Δ. 769/1972:

«Εις τους πτυχιούχους των Ανωτέρων Σχολών, Υπομηχανικών και τους εξομοιούμενους προς αυτούς κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν.Δ. 4564/1966 επιτρέπεται η εκπόνησις μελετών μετά αυτοδυνάμου υπογραφής τούτων, ως και η επίβλεψις έργων ως ακολούθως:

1. Συγκοινωνιακών Εργων, προϋπολογιζομένης συνολικής αξίας μέχρι ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών (1.500.000) και εφ' όσον πρόκειται περί:

α. Συντηρήσεως και ανακαινίσεως Εθνικών και Επαρχιακών οδών ως και διανοίξεως αγροτικών και κοινοτικών τοιούτων, κατασκευής τεχνικών

έργων , πλην λοξών , μέχρι ανοίγματος οκτώ (8) μέτρων και τοίχων αναστηρίξεως ύψους μέχρι πέντε (5) μέτρων.

- β. Έργων χερσαίας ζώνης λιμένος , κρητιδωμάτων και αποβαθρών μέχρι βάθους δύο (2) μέτρων υπό την προϋπόθεσιν ότι, δι' αμφοτέρας τας περιπτώσεις των εδαφίων α' και β' της παρούσης παραγράφου, δεν απαιτείται ειδικός αντισεισμικός υπολογισμός ή ειδική εδαφοτεχνική μελέτη.
2. Υδραυλικών Εργων , προϋπολογιζομένης συνολικής αξίας μέχρι ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών (1.500.000), εφ' όσον πρόκειται περί έργων προστατευτικών και μικρών διευθετήσεων χειμάρρων δι' αναχωμάτων ή συρματοπλεγμάτων, μικρών αρδευτικών έργων ως και απλών δικτύων υπονόμων και εσωτερικών δικτύων υδρεύσεως , άνευ αντλιοστασίων.
 3. Οικοδομικών κατασκευών, προοριζομένων δια κατοικίας, καταστήματα ή Γραφεία:
 - α. Μέχρι δύο (2) το πολύ ορόφων, ελευθέρου ύψους εκάστου μέχρι τεσσάρων (4) μέτρων και άνευ προβλέψεως μελλοντικών τοιούτων, ήτοι μέχρι δύο (2) επαλλήλων καθ' ύψος πλακών εξ ωπλισμένου σκυροδέματος κατηγορίας B1 60 , αμφιερέιστων ή συνεχών , διατεταγμένων κατά τρόπον ώστε τα στατικά ανοίγματα να μη υπερβαίνουν τα πέντε και ήμισυ (5,50) μέτρα και εδραζομένων επί φερόντων στοιχείων τοιχοποιίας ή δοκών, στηριζομένων επί τοιχοποιίας ή υποστηλωμάτων εξ ωπλισμένου σκυροδέματος, θεμελιουμένων επί μεμονωμένων πεδίων και ουχί πεδילוδοκών, με διαστάσεις πλακών εν κατόψει μέχρι τριάκοντα πέντε (35) μέτρων και υπό την προϋπόθεσιν ότι η αντισεισμική ικανότης της κατασκευής ελέγχεται και εξασφαλίζεται, μη απαιτούμενου προς τούτο ακριβούς αντισεισμικού υπολογισμού, ού η μελέτη, οσάκις απαιτείται δέον να συντάσσεται και υπογράφεται υπό Διπλωματούχου Πολιτικού Μηχανικού. Τυχόν προβλεπόμενον ή υπάρχον υπόγειον δεν προσμετρείται εις τον αριθμόν των ορόφων, μόνον εφ' όσον το δάπεδον του, υπέρ αυτό, ορόφου, δεν υπέρκειται της μέσης στάθμης του περιβάλλοντος εδάφους πλέον του ενός (1) μέτρου.
 - β. Εις περίπτωσιν επικαλύψεως της κατά τα ανωτέρω διωρόφου οικοδομής δια ξυλίνης στέγης αντί πλακός εξ ωπλισμένου σκυροδέματος, οι υπομηχανικοί δικαιούνται της συντάξεως στατικής μελέτης και της αυτονόμου επιβλέψεως δια συνολικόν άνοιγμα στέγης (ζευκτού) μέχρις οκτώ (8) μέτρων.
 4. Αρχιτεκτονικής μελέτης και επιβλέψεως οικοδομικών εργασιών εις την περίπτωσην προβλέψεως εν τη μελέτη , προσθήκης ενός επί πλέον ορόφου, υπό την προϋπόθεσιν ότι οι στατικοί υπολογισμοί έχουν συνταχθή και υπογραφή παρά Διπλωματούχου Πολιτικού Μηχανικού.
 5. Τοπογραφικών εργασιών , αφορσών , εις τα, κατά τας προηγουμένας, παραγράφους μελετώμενα υπό των περί ών το παρόν άρθρον πολιτικών υπομηχανικών , έργα ως και απλών τοπογραφικών αποτυπώσεων. Πόλεων μέχρι εκτάσεως εκατόν πενήκοντα (150) στρεμμάτων και απλών επίσης τοπογραφικών αποτυπώσεων υπαίθρου μέχρι εκτάσεως χιλίων πεντακοσίων (1.500) στρεμμάτων, εξαιρέσει των περιπτώσεων, καθ' άς απαιτείται αυτοτελής τριγωνισμός ή διορθώσεις σφαλμάτων δια της μεθόδου των ελαχίστων τετραγώνων».

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των **Πτυχιούχων Μηχανικών Δομικών Έργων Τεχνολογικής Εκπαίδευσης** καθορίζονται από το Β.Δ. 769/1972 (Άρθρον μόνο παράγραφοι 3 και 4) και τις Εγκυκλίους Ε 20523/77 και Ε 66/81 του Υπουργείου Δημοσίων Έργων..

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των **Πτυχιούχων Μηχανικών Έργων Υποδομής Τεχνολογικής Εκπαίδευσης**, καθορίζονται από το Β.Δ. 769/1972 (Άρθρον μόνο παράγραφοι 1 και 2).

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των **Πτυχιούχων Τοπογράφων Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης**, καθορίζονται από το Β.Δ. 769/1972 (Άρθρον μόνο παράγραφος 5).

Σχετικά με την δικαίωμα σύνταξης και υπογραφής Τοπογραφικού Διαγράμματος, αναφέρουμε τα ακόλουθα:

Τα «Τοπογραφικά Διαγράμματα» εν γένει, όπως έχει επικρατήσει να αποκαλείται το προϊόν μελετών Τοπογραφικών ή Κτηματογραφικών Αποτυπώσεων, Χαρτογραφίας και Φωτογραμμετρίας, εμπίπτουν στις διατάξεις του ΠΔ 696/1974, όπως αυτό ισχύει. Οι μελέτες αυτές έδει όπως συντάσσονται από αρμόδιο Μηχανικό, ήτοι από Μηχανικό ειδικότητας που έχει το δικαίωμα εκπόνησης και υπογραφής αυτών, σύμφωνα με τις εκάστοτε και κατά περίπτωση ισχύουσες νομικές προϋποθέσεις και τεχνικές προδιαγραφές.

Επειδή οι προρρηθείσες μελέτες αποτελούν συνήθως το υπόβαθρο για την εκπόνηση άλλων σύνθετων μελετών, όπως οι χωροταξικές, πολεοδομικές, περιβαλλοντικές, οδοποιίας, υδραυλικών, αναπλάσεων κλπ ή αποτελούν το υπόβαθρο για την απόδειξη τήρησης των κανόνων επιτρεπόμενης χωροθέτησης κλπ σε «σύνθετες» διαδικασίες αδειοδότησης εγκαταστάσεων, είναι απαραίτητο να περιλαμβάνεται στην Ομάδα Μελέτης ο αρμόδιος Μηχανικός (κατά την προδιαληφθείσα έννοια) για τη σύνταξη του «υποβάθρου» και την τήρηση των σχετικών με αυτό προδιαγραφών και προϋποθέσεων.

Η έννοια της «εξάρτησης» αφορά γενικά σε ένα σύνολο εργασιών πεδίου και υπολογισμών που αποσκοπούν στην «ένταξη» μίας αποτύπωσης σε ένα Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς (ΓΣΑ) και την απόδοση ή απεικόνιση της αποτύπωσης με αναλυτικές συντεταγμένες (προβολικές, γεωδαιτικές, γεωγραφικές) αυτού του συστήματος. Ειδικότερα, η αναφορά «εξαρτημένο τοπογραφικό», όπως έχει επικρατήσει, αφορά στην ένταξη στο κρατικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς ΕΓΣΑ '87 και στην απόδοση προβολικών συντεταγμένων στα εκάστοτε χαρακτηριστικά σημεία της αποτύπωσης που απεικονίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα. Σημειώνεται ότι όλα τα μετρικά στοιχεία αποτύπωσης ή χάραξης (μήκη και γωνίες) από το πεδίο στο σχέδιο και αντίστροφα χρήζουν πάντοτε αναγωγής λόγω των εξ ορισμού χαρακτηριστικών του ΕΓΣΑ '87.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δικαίωμα σύνταξης εξαρτημένων τοπογραφικών διαγραμμάτων έχουν α) οι Διπλωματούχοι Αγρονόμοι Τοπογράφοι Μηχανικοί και οι Διπλωματούχοι Πολιτικοί Μηχανικοί χωρίς περιορισμούς και β) οι Πολιτικοί Υπομηχανικοί και οι Πτυχιούχοι Τοπογραφίας ΤΕΙ με τους περιορισμούς του ΠΔ 769/1972 ως ακολούθως:

- Αγρονόμοι Τοπογράφοι Μηχανικοί, σύμφωνα με το Ν. 4663/1930, στο άρθρο 3 του οποίου προβλέπεται ότι «η ελευθέρα άσκησης του επαγγέλματος του Τοπογράφου επιτρέπεται μόνον εις τους κεκτημένους Δίπλωμα Τοπογράφου της Ανώτατης

Σχολής Τοπογράφων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου ή ομοταγών Σχολών της αλλοδαπής».

- Πολιτικοί Μηχανικοί, σύμφωνα με το Ν. 4663/1930, στο άρθρο 4 του οποίου προβλέπεται ότι ο Πολιτικός Μηχανικός μπορεί να ασκεί το επάγγελμα του Αρχιτέκτονα και του Τοπογράφου.
- Πολιτικοί Υπομηχανικοί, υπό τους περιορισμούς που ορίζει το ΒΔ 769/1972. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άνω ΒΔ, οι Πολιτικοί Υπομηχανικοί έχουν δικαίωμα σύνταξης απλών τοπογραφικών αποτυπώσεων πόλεων έκτασης έως 150 στρέμματα και υπαίθρου έκτασης έως 1.500 στρέμματα. Δεν έχουν όμως δικαίωμα σύνταξης τοπογραφικών διαγραμμάτων όταν απαιτείται αυτοτελής τριγωνισμός ή διορθώσεις σφαλμάτων δια της μεθόδου των ελάχιστων τετραγώνων (τα οποία πληρούν την έννοια του εξαρτημένου τοπογραφικού). Επομένως, οι Πολιτικοί Υπομηχανικοί δεν έχουν κατ' αρχήν δικαίωμα να συντάξουν εξαρτημένα τοπογραφικά. Κατ' εξαίρεση μπορούν να πράξουν τούτο αποκλειστικώς και μόνο εφ' όσον στην οικεία περιοχή είναι εγκαταστημένο τριγωνομετρικό δίκτυο ή μόνιμο πολυγωνομετρικό δίκτυο και παρίσταται δυνατή η άμεση σύνδεσή τους με το πολυγωνομετρικό δίκτυο της αποτύπωσης.
- Πτυχιούχοι Τοπογραφίας των ΤΕΙ, τα επαγγελματικά δικαιώματα των οποίων ορίζονται από το άρθρο 1 παρ. 2 του ΠΔ 318/1994, το οποίο όπως ακυρώθηκε με τη, με αριθμό 678/2005, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Συνεπεία τούτου και δεδομένης της μη έκδοσης έτερου ΠΔ σχετικώς, ως προς αυτούς είναι εν τω παρόντι χρόνο εφαρμοστέος ο Ν. 2916/2001, ο οποίος εξισώνει τα επαγγελματικά τους δικαιώματα με εκείνα των Πολιτικών Υπομηχανικών, σε θέματα αποτυπώσεων. Συνεπώς, οι Πτυχιούχοι Τοπογραφίας ΤΕΙ έχουν δικαίωμα σύνταξης απλών τοπογραφικών αποτυπώσεων πόλεων έκτασης έως 150 στρέμματα και υπαίθρου έκτασης έως 1.500 στρέμματα. Δεν έχουν όμως δικαίωμα σύνταξης τοπογραφικών διαγραμμάτων όταν απαιτείται αυτοτελής τριγωνισμός ή διορθώσεις σφαλμάτων δια της μεθόδου των ελάχιστων τετραγώνων, ήτοι δεν έχουν δικαίωμα να συντάξουν εξαρτημένα τοπογραφικά και κατ' εξαίρεση μπορούν να πράξουν τούτο υπό τους περιορισμούς του ΠΔ 769/1972, κατά τα προλεχθέντα (αποκλειστικώς και μόνο εφ' όσον στην οικεία περιοχή είναι εγκαταστημένο τριγωνομετρικό δίκτυο ή μόνιμο πολυγωνομετρικό δίκτυο και παρίσταται δυνατή η άμεση σύνδεσή τους με το πολυγωνομετρικό δίκτυο της αποτύπωσης).

Για το ΤΕΕ το «τοπογραφικό διάγραμμα» και πολύ περισσότερο η «Μελέτη τοπογραφικής ή/και κτηματογραφικής αποτύπωσης με εξάρτηση στο κρατικό δίκτυο τριγωνομετρικών σημείων και ένταξη σε εθνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς», όπως θα έπρεπε να αποκαλείται το «εξαρτημένο τοπογραφικό» αποτελεί μία πλήρη και αυτοτελή μελέτη, όπως η στατική, η μηχανολογική και η αρχιτεκτονική μελέτη. Είναι, δε, η μόνη μελέτη η οποία «δένει» κάθε τεχνικό έργο ή δραστηριότητα με το φυσικό χώρο, το θεσμικό πλαίσιο για τις χρήσεις γης και το ιδιοκτησιακό καθεστώς και μάλιστα με μονοσήμαντο τρόπο, περιλαμβάνοντας μέτρα αξιοπιστίας και ακρίβειας για το χωρικό εντοπισμό στην ελληνική επικράτεια.

Με τις, με αριθμούς 4917/2012 και 2544/2013, αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας έγινε δεκτό ότι λόγω παραλείψεων της Διοίκησης –και δη του Υπουργείου Δια Βίου Μάθησης– οι Πτυχιούχοι Μηχανικοί των Τμημάτων α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β) Πολιτικών Έργων Υποδομής και γ) Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των ΤΕΙ στερούνται επαγγελματικών δικαιωμάτων έως σήμερα, διότι αφ' ενός μεν ουδέποτε εξομοιώθηκαν τα πτυχία τους με προγενέστερες δομές Ανώτερης Τεχνικής Εκπαίδευσης, αφ' ετέρου δε επειδή με τη, με αριθμό 678/2005, απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ακυρώθηκαν οι

διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ΠΔ 318/1994 και έκτοτε δεν έχει εκδοθεί νεότερο προεδρικό διάταγμα, με τον οποίο να ρυθμίζονται τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

Ομοίως, με τη, με αριθμό 267/2016 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' αποδοχή των προβληθέντων ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος ΤΕΕ, απορρίφθηκε το αίτημα του αιτούντος Πτυχιούχου Μηχανικού Τεχνολογικής Εκπαίδευσης του Τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Σερρών για αναλογική εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για τους Πτυχιούχους στις ίδιες ειδικότητες των παλαιότερων σχολών της ανώτερης τεχνικής εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε., Κ.Α.Τ.Ε.Ε., Σχολών Υπομηχανικών), ώστε οι Πτυχιούχοι των ΤΕΙ να μπορούν να ασκούν «κάθε» επαγγελματικό δικαίωμα που ασκούν και οι Πτυχιούχοι των αντίστοιχων ειδικοτήτων των σχολών αυτών «προσωρινώς», ήτοι μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων προεδρικών διαταγμάτων από το αρμόδιο Υπουργείο. Το Δικαστήριο τόνισε ότι τέτοιου είδους προσωρινά επαγγελματικά δικαιώματα δεν απονέμονται ad hoc, σε κάθε, δηλαδή, συγκεκριμένη ατομική περίπτωση, αλλά μόνο κανονιστικώς και αφού προηγηθεί της κανονιστικής ρυθμίσεως βεβαίωση του αρμοδίου επιστημονικού οργάνου ότι τα χορηγούμενα για μια μεταβατική περίοδο δικαιώματα διενέργειας επαγγελματικών πράξεων τελούν σε αντιστοιχία με τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που οι εν λόγω Πτυχιούχοι των ΤΕΙ έχουν πράγματι αποκομίσει από τις σπουδές τους, επισημαίνοντας ότι επαγγελματικά δικαιώματα στον τομέα της μελέτης, επίβλεψης και κατασκευής δομικών έργων, ιδιωτικών ή δημόσιων, συνάπτονται, εξ αντικειμένου, με τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και, ως εκ τούτου, δεν νοείται αναλογική -έστω και μεταβατική- εφαρμογή, χωρίς προηγούμενο έλεγχο του γνωστικού πεδίου.

Συνεπώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, έδω όπως πραγματοποιηθεί η ακόλουθη διάκριση όσον αφορά τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Πτυχιούχων Τμημάτων των ΤΕΙ:

Α) εφ' όσον πρόκειται για Τμήματα ΤΕΙ υφιστάμενα πριν από τη θέση σε ισχύ του Ν.3794/2009, για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Πτυχιούχων τους απαιτείται η ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας από το Υπουργείο Δια Βίου Μάθησης προς έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπονται σχετικώς από το Ν. 1404/1983, ενέργεια η οποία δεν έχει ευοδωθεί μέχρι τώρα και

Β) εφ' όσον πρόκειται για Τμήματα ΤΕΙ ιδρυόμενα μετά τη θέση σε ισχύ του προρρηθέντος Ν. 3794/2009 και δυνάμει προεδρικών διαταγμάτων εκδιδόμενων κατ' εξουσιοδότησή του, τα επαγγελματικά δικαιώματα των Πτυχιούχων τους θα καθορίζονται με τα προεδρικά διατάγματα ίδρυσης αυτών. Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί προεδρικά διατάγματα τέτοιου είδους.

Οι Πτυχιούχοι Τοπογραφίας των ΤΕΙ όσον αφορά στα θέματα αποτυπώσεων διαθέτουν επαγγελματικά δικαιώματα μόνο όσα τους αναγνωρίζονται από το ΠΔ 769/1972, κατά τα προλεχθέντα.

Σχετικά με τα προσόντα των Ενεργειακών Επιθεωρητών

Στην Υπουργική Απόφαση με Αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/12-7-2017 (ΦΕΚ 2367 Β') η οποία αφορά την «Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» στο άρθρο 11 παρ. 1 εδάφιο 1.2 αναφέρεται ότι η Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) «Αναλύει και αξιολογεί την απόδοση του ενεργειακού σχεδιασμού του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού του κεφαλαίου Β' της παρούσας και βάσει των στοιχείων της αρχιτεκτονικής και ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης».

Επίσης στο εδάφιο 1.5 του ίδιου άρθρου σημειώνεται ότι η Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης συνυπογράφεται από δύο ή περισσότερους μηχανικούς διαφορετικών

ειδικοτήτων, νομιμοποιούμενων να υπογράφουν τις αντίστοιχες μελέτες, σύμφωνα με τη σχετική κείμενη εθνική νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπως κάθε φορά ισχύει.

Τα απαιτούμενα προσόντα ενεργειακών επιθεωρητών καθορίζονται στο άρθρο 52 του Ν. 4409/28-7-2016 (ΦΕΚ 136Α') «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του Π.Δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις».

Το ΤΕΕ μεριμνά για την τήρηση των εκ του νόμου προβλεπομένων σχετικά με τα υφιστάμενα επαγγελματικά δικαιώματα των Μηχανικών, Διπλωματούχων και Πτυχιούχων, ως επιβάλλει η αρχή της τήρησης της νομιμότητας και η ανάγκη προστασίας και διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος.

Ο Πρόεδρος

Γιώργος Ν. Στασινός

Συνημμένα:

1. Β.Δ. 769/1972
2. Εγκύκλιος Ε 20523/77 του Υπουργείου Δημοσίων Έργων
3. Εγκύκλιος Ε 66/81 του Υπουργείου Δημοσίων Έργων
4. Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας με αριθμό 4917/2012
5. Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας με αριθμό και 2544/2013
6. ΥΑ με Αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/12-7-2017 (ΦΕΚ 2367 Β')
7. Ν. 4409/28-7-2016 (ΦΕΚ 136Α'), άρθρο 52



Ακριβές Αντίγραφο
Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για την ΤΑΧΥΤΕΡΗ & καλύτερη ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ - ΕΠΙΚΟΛΛΗΣΗ ολόκληρου του κειμένου στο WORD (select all) και καλύτερη εκτύπωση συνιστάται η χρήση της κατωτέρω επιλογής Εκτύπωση\Αποθήκευση.

+ Μέγεθος Γραμμάτων - Εκτύπωση\Αποθήκευση

ΒΔ 769/1972: :Επαγγελματικά δικαιώματα Πολιτικών Υπομηχανικών (33208)

Άρθρο 0

Β.Δ. 769 της 8/12.12.1972. Περί καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Πτυχιούχων Πολιτικών Υπομηχανικών. - (Α' 223).

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Επακολούθησε το νεώτερο ΠΔ 906/79 το οποίο ακυρώθηκε από την 3372/80 ΣτΕ.

Εν όψει των άρθρων 3 παρ. 1 και 4 παρ. 4 του ν.δ. 4564/10- 15.10.1966 "περί κυρώσεως πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου και αποφάσεων του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και περί ρυθμίσεως θεμάτων των Δημοσίων Σχολών Υπομηχανικών".

2)Τας υπ' αριθ.1,2,3, 4 και 5 του 1972 Πράξεις του, κατά τας αυτὰς ως άνω διατάξεις, Συμβουλίου, ως τούτο ετροποποιήθη και συνεπληρώθη δια της υπ' αριθ. 95293/10.9.67 τριμερούς υπουργικής αποφάσεως.

3)Την υπ' αριθμ. 761/30.11.1972 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των ημετέρων επί των Δημοσίων Εργων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργών, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρο

ΜΟΝΟΝ

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία

3

Κατά εξουσιοδότηση Εκδοθέντα και Εφαρμοστικά Νομοθετήματα

1

Άρθρον μόνον.

Εις τους πτυχιούχους των Ανωτέρων Σχολών, Υπομηχανικών και τους εξομοιούμενους προς αυτούς κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν.Δ. 4564/1966 επιτρέπεται η εκπόνησις μελετών μετά αυτοδυνάμου υπογραφής τούτων, ως και η επίβλεψις έργων ως ακολούθως:

1.Συγκοινωνιακών Εργων, προϋπολογιζομένης συνολικής αξίας μέχρι ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών (1.500.000) και εφ' όσον πρόκειται περί:

α. Συντηρήσεως και ανακαινίσεως Εθνικών και Επαρχιακών οδών ως και διανοίξεως αγροτικών και κοινοτικών τοιούτων, κατασκευής τεχνικών έργων, πλην λοξών, μέχρι ανοίγματος οκτώ (8) μέτρων και τοίχων αναστηρίξεως ύψους μέχρι πέντε (5) μέτρων.

β. Εργων χερσαίας ζώνης λιμένος, κρηπιδωμάτων και αποβαθρών μέχρι βάθους δύο (2) μέτρων υπό την προϋπόθεσιν ότι, δι' αμφοτέρας τας περιπτώσεις των εδαφίων α' και β' της παρούσης παραγράφου, δεν απαιτείται ειδικός αντισεισμικός υπολογισμός ή ειδική εδαφοτεχνική μελέτη.

2. Υδραυλικών Εργων, προϋπολογιζομένης συνολικής αξίας μέχρι ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών (1.500.000), εφ' όσον πρόκειται περί έργων προστατευτικών και μικρών διευθετήσεων χειμάρρων δι' αναχωμάτων ή συρματοπλεγμάτων, μικρών αρδευτικών έργων ως και απλών δικτύων υπονόμων και εσωτερικών δικτύων υδρεύσεως, άνευ αντλιοστασίων.

3. Οικοδομικών κατασκευών, προοριζομένων δια κατοικίας, καταστήματα ή Γραφεία:

α. Μέχρι δύο (2) το πολύ ορόφων, ελευθέρου ύψους εκάστου μέχρι τεσσάρων (4) μέτρων και άνευ προβλέψεως μελλοντικών τοιούτων, ήτοι μέχρι δύο (2) επαλλήλων καθ' ύψος πλακών εξ ωπλισμένου σκυροδέματος κατηγορίας B1 60, αμφιερείστων ή συνεχών, διατεταγμένων κατά τρόπον ώστε τα στατικά ανοίγματα να μη υπερβαίνουν τα πέντε και ήμισυ (5,50) μέτρα και εδραζομένων επί φερόντων στοιχείων τοιχοποιίας ή δοκών, στηριζομένων επί τοιχοποιίας ή υποστηλωμάτων εξ ωπλισμένου σκυροδέματος, θεμελιουμένων επί μεμονωμένων πεδίων και ουχί πεδιλοδοκών, με διαστάσεις πλακών εν κατόψει μέχρι τριάκοντα πέντε (35) μέτρων και υπό την προϋπόθεσιν ότι η αντισεισμική ικανότης της κατασκευής ελέγχεται και εξασφαλίζεται, μη απαιτούμενου προς τούτο ακριβούς αντισεισμικού υπολογισμού, ού η μελέτη, οσάκις απαιτείται δέον να συντάσσεται και υπογράφεται υπό διπλωματούχου Πολιτικού Μηχανικού. Τυχόν προβλεπόμενον ή υπάρχον υπόγειον δεν προσμετρείται εις τον αριθμόν των ορόφων, μόνον εφ' όσον το δάπεδον του, υπέρ αυτό, ορόφου, δεν υπέρκειται της μέσης στάθμης του περιβάλλοντος εδάφους πλέον του ενός (1) μέτρου.

β. Εις περίπτωσην επικαλύψεως της κατά τα ανωτέρω διωρόφου οικοδομής δια ξυλίνης στέγης αντί πλακός εξ ωπλισμένου σκυροδέματος, οι υπομηχανικοί δικαιούνται της συντάξεως στατικής μελέτης και της αυτονόμου επιβλέψεως δια συνολικόν άνοιγμα στέγης (ζευκού) μέχρις οκτώ (8) μέτρων.

4. Αρχιτεκτονικής μελέτης και επιβλέψεως οικοδομικών εργασιών εις την περίπτωσην προβλέψεως εν τη μελέτη, προσθήκης ενός επί πλέον ορόφου, υπό την προϋπόθεσιν ότι οι στατικοί υπολογισμοί έχουν συνταχθή και υπογραφή παρά διπλωματούχου Πολιτικού Μηχανικού.

5. Τοπογραφικών εργασιών, αφορωσών, εις τα, κατά τας προηγουμένας, παραγράφους μελετώμενα υπό των περί ών το παρόν άρθρον πολιτικών υπομηχανικών, έργα ως και απλών τοπογραφικών αποτυπώσεων. Πόλεων μέχρι εκτάσεως εκατόν πενήκοντα (150) στρεμμάτων και απλών επίσης τοπογραφικών αποτυπώσεων υπαίθρου μέχρι εκτάσεως χιλίων πεντακοσίων (1.500) στρεμμάτων, εξαιρέσει των περιπτώσεων, καθ' άς απαιτείται αυτοτελής τριγωνισμός ή διορθώσεις σφαλμάτων δια της μεθόδου των ελαχίστων τετραγώνων.

Εις τους αυτούς επί των Δημοσίων Εργων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργούς, ανατίθενται την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος Β.Δ/τος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Ε. 20523

Σας κοινοποιούμε αντίγραφο του υπ' αριθ. Α3ε)014)101)16.6.77 εγγράφου της Δ/νσεως Α3)ε του Υπουργείου Δ. Ε. καθώς και λεπτομερείς οδηγίες της ιδ.ας Δ/νσεως σχετικά με το θέμα της υπογραφής μελετών κατά την έκδοση οικοδομικών αδειών από διπλωματούχους αγγονόμους — τοπογράφους και παρακαλούμε για την ενημέρωση και συμμόρφωσή σας με τα αναφερόμενα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ Α3/εΕν Αθήναις τῇ 16.6.1977
Ἐγγράφων Α3ε)014/101

ΘΕΜΑ: Δικαιώματα υπογραφής μελετών διπλωματούχων Αγγονόμων - Τοπογράφων Μηχανικών.

Σας γνωστοποιούμε ότι ο Πανελλήνιος Σύνλογος Αγγονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών με άποψη του πού είχε κατατεθεί και στη Βουλή, ζητάει ν' αναγνωριθεί στους Διπλωματούχους Αγγονόμους — Τοπογράφους Μηχανικούς το δικαίωμα υπογραφής πλήρους και χωρίς περιορισμούς Αρχιτεκτονικής και στατικής μελέτης για μέχρι διώροφα κτίρια με υπόγειο και πρόσδεση ενός όρου.

Το ζήτημα δημιουργήθηκε, καθώς αναφέρει ο ως άνω Σύνλογος, επειδή όταν υποβάλλονται τέτοιες μελέτες στα Πολεοδομικά Γραφεία για έγκριση, άλλα μὲν τις δέχονται άλλα δὲ απαιτοῦν τὴν υπογραφή τους ἀπὸ Πολιτικό Μηχανικό, Αρχιτέκτονα ἢ Πολιτὴ Ὑπομηχανικό.

Επειδὴ τὸ αἶτημα εἶναι σωστὸ καὶ ἡ ἱκανοποίησή του ἔχει νομοθετικὴ κάλυψη διότι οἱ ἀπλὲς οἰκοδομικὲς ἐργασίαι προσδιορίζονται με συγκεκριμέναις διατάξεις (ΒΔ 769/72 γιὰ τοὺς Πολ. Ὑπομ. καὶ Ἀποφασίς ἀριθμ. Α28)43)71 ΦΜ 192)12.4.76 γιὰ τοὺς Ἐργοδόγους), παρακαλοῦμε νὰ συστήσετε (Ἀρχιτεκτονικὴ-στατικὴ) πού υποβάλλονται ἀπὸ Ἀγγονόμους — Τοπογράφους Μηχανικούς γιὰ μέχρι διώροφα κτίρια με υπόγειο καὶ πρόσδεση ἑνὸς ὁροῦ, ὅπως ἐρίζει καὶ γιὰ τοὺς Πολιτικούς Ὑπομηχανικούς τὸ Β.Δ. 769)72.

Πρὸς διευκόλυνσή σας στέλνουμε σχέδιο — Ἐγκύκλιον.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΑΡΙΣΤ. ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ

ΠΡΟΣ

Όλα τὰ Πολεοδομικά Γραφεία

Στι σχετικά ἔγγραφο τοῦ Πανελληνίου Συνλόγου Αγγονόμων — Τοπογράφων Μηχανικών, ἀναφέρεται ὅτι οἱ περιπτώσεις πού υποβάλλονται γιὰ ἔγκριση στὰ ἀρμόδια Πολεοδομικά Γραφεία οἰκοδομικὲς μελέτες γιὰ χορήγηση αδειῶν ἀπλῶν διωρόφων κατασκευῶν με «φέροντα σκελετό» ἀπὸ ἐπλισμένο σκυρόδεμα ὑπογεγραμμένες (ἀρχιτεκτονικὴ καὶ στατικὴ μελέτη) ἀπὸ Διπλωματούχους Αγγονόμους — Τοπογράφους Μηχανικούς, ἄλλα μὲν ἀπὸ τὰ Γραφεία αὐτὰ τις δέχονται, ἄλλα δὲ απαιτοῦν τὴν υπογραφή τῆς στατικῆς μελέτης ἀπὸ Πολιτικό Μηχανικό, Αρχιτέκτονα ἢ Πολιτὴ Ὑπομηχανικό.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ παραπάνω ἔγγραφο καὶ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζεται με τὸν ἴδιον τρόπο τὸ θέμα, σὰς γνωστοποιούμε τὰ ἑξῆς:

Τὸ ἄρθρο 7 τοῦ Ν. 4663)1930, ὅπως τροποποιήθηκε με τὴν παράγρ. 6 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν. 6434)1934, καθορίζει ὅτι:

«Προκειμένου περὶ ἀπλῶν ἀρχιτεκτονικῶν ἢ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν καὶ μέχρι διωρόφων κτιρίων, ἐπιτρέπεται ἡ ἀσκησης τοῦ ἐπαγγέλματος ἀνευ χρήσεως τοῦ τίτλου Ἀρχιτέκτονος ἢ Μηχανικοῦ:

α) Εἰς τοὺς συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 3 τοῦ Ν. 4663 ἀσκαίντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Τοπογράφου.

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Τίθεται μετὰ τὴν σελ. 70688(10)' 10588 (11)

δ) Είς τούς πτυχιούχους τών Σχολείων Έργοδηγών τοῦ Ε.Μ.Π. ἢ τών κατ' ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου τοῦ Ε.Μ.Π. ὡς ἐπιστηγῶν πρὸς αὐτὰ κρινομένων Σχολῶν, τούς κατεστημένους πτυχίου ἀντιστοίχου εἰδικότητος.

Οἱ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖο α εἶναι οἱ αἰτοῦντες Ἄγρονόμοι Τοπογράφοι Μηχανικοί καὶ οἱ ὑπὸ στοιχεῖο β οἱ Πολιτικοὶ Ὑπομηχανικοί.

Πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε νομοθετημένη διάταξις προσδιορίζουσα τὰς «ἀπλὰς ἐργασίας» καθορίζονταν μετ' Εὐκυκλίου κατὰ καιροὺς τὸ θέμα καὶ ἐδίδοτο ἡ περιγραφή τῶν ἀπλῶν ἐργασιῶν.

Σήμερὰ ὅμως ὑπάρχουν δύο συγκεκριμένες διατάξεις γιὰ τὸ θέμα αὐτό:

α) Τὰ Β.Δ. 769)1972 μετ' ὅποιο καθορίζονται τὰ ἐπαγγελματικὰ δικαιώματα τῶν πτυχιούχων Πολιτικῶν Ὑπομηχανικῶν καὶ β) ἡ ὑπ' ἀρ.θμ. 129)98)71 Φ.Μ. 192)12.4.76 Ἀπόφασις ποὺ ἐκδόθηκε θάσει τοῦ Ν. 145)75 καὶ μετ' ὅποια καθορίζονται τὰ ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν δικαιώματα τῶν Ἐργοδηγῶν.

Κατόπιν τούτου καὶ δοθέντος ὅτι γιὰ τοὺς Ὑπομηχανικοὺς τῆς περιπτώσεως β τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Ν. 4563)1930, ὅπως τροποποιήθηκε μετ' ὅ Ν. 6434)1934, (σχετ. τὸ ἀνωτέρω Β.Δ. 769)72 πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸ ὅτι καὶ γιὰ τοὺς ὑπὸ στοιχεῖο α' τῆς αὐτῆς διατάξεως (οἱ ὅποιοι ἐξ' ἑλλοῦ εἶναι Ἀνωτάτης Ἐκπαιδευτικῆς στάθμης ἐναντὶ τῶν Ὑπομηχανικῶν ποὺ εἶναι μόνον Ἀνωτέρας) (σχέουν τὰ αὐτά.

Συνεπῶς ἀπὸ ὅλα τὰ Πολεοδομικὰ Γραφεῖα πρέπει νὰ γίνονται δεκτὲς χωρὶς περιορισμοὺς οἱ μελέται (ἀρχιτεκτονικὴ, στατικὴ) ποὺ υποβάλλονται ἀπὸ Ἄγρονόμους Τοπογράφους Μηχανικοὺς γιὰ μέχρι διώροφα κτίρια μετ' ὑπόγειο καὶ πρόσδεση ἐντὶ ὁρόφου, ὅπως ὁρίζει καὶ γιὰ τοὺς Πολιτικοὺς Ὑπομηχανικοὺς τὸ Β.Δ. 769)1972.

Σε περίπτωση ποὺ ἀπαιτεῖται ἀκριβὴς ἀντισεισμικὸς ὑπολογισμὸς, ἡ μελέτη τοῦ θέματος καὶ θετὴ υπογράφεται ἀπὸ Πολιτικὸ Μηχανικό.

Διὰ τῆς παρούσης ἐγκυκλίου καταργεῖται ἡ ἐνσωματωμένη εἰς σελ. 1068δ(5) ἐπ' ἀριθ. 24516/18.9.75 ἐγκύκλιος. Κατόπιν τούτου πρέπει νὰ διαγραφῇ ἡ ἐν λόγω ἐγκύκλιος.

ΘΕΜΑ: Άρμοδιότητες Πολ. Υπομηχανικών στις οικοδομικές εργασίες.

Σύμφωνα με γίνονται ερωτήματα μετά από αμφισβητήσεις γύρω από τις αρμοδιότητες των Πολιτικών Υπομηχανικών στις οικοδομικές εργασίες που περιγράφονται από τις παρ. 3 και 4 του άρθρου μόνου του Β.Δ. 769/1972.

Όμοια ερωτήματα γίνονται και για τις αρμοδιότητες των Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών ΚΑΤΕΕ (ειδικότητας Δομικών Έργων) που κατά νόμο είναι αντικείμενες με τις αρμοδιότητες στις οικοδομικές εργασίες των Πολιτικών Υπομηχανικών.

Τέλος οι ίδιες αμφισβητήσεις δημιουργούνται και για τους Άγγλους Τοπογράφους Μηχανικούς που στις οικοδομικές εργασίες έχουν τις ίδιες αρμοδιότητες με τους Πολιτικούς Υπομηχανικούς (π. 4553/1930 όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 6432/34, Εγκ. Δ.Δ. 61502/1987 του τότε Προϊστάμενου Πολιτοδομίας Αθηνών και Εγκ. Δ.Δ. πρωτ. Ε.20523/24.7.77 Δ/νσεως Ε3/α τέως Υπ. Οίκισμ.).

Αν ότι γίνεται, αφορά στις παραπάνω αμφισβητήσεις και ενδεχομένως παρατηρείται τόσο από μέρους των κρατικών υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις σχετικές διατάξεις που βέβαια και από τους ενδιαφερόμενους τεχνικούς δίνεται κυρίως από την διατύπωση του κειμένου των σχετικών διατάξεων και από το γεγονός ότι το Β.Δ. 769/1972 ήταν προσαρμοσμένο στις τότε συνθήκες (τεχνολογικά δεδομένα, προσιτά, ή εφαρμόζονται τότε τρόποι κατασκευής και σχετικοί κανονισμοί, συσχετισμός της τεχνικής εκπαίδευσης διαφόρων βαθμίδων, μεταβολές νομοθετικές στις όρους λογιστικής π.χ. Γ.Ο.Κ. κ.λπ.).

Για να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο τα σχετικά προβλήματα και έτσι δηλ. τα θέματα τίθενται στην έγκριση της Επιτροπής του Πολ. Μηχανικού, Αρχιτέκτονα και Τοπογράφου που ασκείται αποκλειστικά απ' το Υπουργείο Δημ. Έργων, ως γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 1572/3.1977 στις τρεις τελευταίες παραγράφους της.

1. Προορισμός κτιρίων: Ο αναφερόμενος προορισμός των οικοδομικών κατασκευών για ειδικά καταστήματα ή γραφεία προφανώς είναι ένδεκτος. Μέσω στην ευρύτερη έννοια του όρου «καταστήματα» ανατίθεται κυρίως δύνανται και οικοδομήματα προοριζόμενα για αποθήκες, βουνοστάσια, σταύλους, πτηνοτροφία και οποιαδήποτε άλλη χρήση εκτός από κατοικία, στην ειδική βέβαια περίπτωση που τα εγκαταστάσεις απαιτούν ειδικό τρόπο κατασκευής. Αλλά περιλαμβάνει και η εγκύκλιος αρ.Β. Α.41/1977 (αριθ. πρωτ. Δ28/07/34/φ.Π. 15'22.3.1977 στις τρεις τελευταίες παραγράφους της.

2. Ποιότητα σκυροδέματος: Για το όπλισμένο σκυρόδεμα ορίζεται ότι πρέπει να είναι κατηγορίας Β 160.

Ο περιορισμός αυτός στην κατηγορία του σκυροδέματος είναι φανερό ότι έγινε λόγω των τότε (1970-72) συνθηκών κατά τις οποίες κυριαρχούσε η ανάμιξη του σκυροδέματος στον τόπο των έργων ενώ αντίθετα σήμερα έχει κυριότητα στην κατασκευή ή χρήση του έτοιμου σκυροδέματος που παράγεται στα εργοστάσια. Έτσι η χρησιμοποίηση όπλισμένου σκυροδέματος Β225 στην σύνταξη της μελέτης πρέπει να υπόκειται στην κρίση του μελετητού και συνεπώς να μη αποκλείεται η χρήση τέτοιου σκυροδέματος και στην περίπτωση που τη μελέτη την έχει κάνει υπομηχανικός (σύμφωνα βέβαια κατά τα λοιπά με τα αναγνωρισμένα στον υπομηχανικό όρια).

3. Ύψος: Με το ως άνω 769/72 Δ/γμα ορίζεται ότι:

Ευχόν προβλεπόμενον ή υπάρχον ύψος δεν προσμετράται εις τον αριθμόν των ορόφων, μόνον εφ' όσον το βάθος του υπέρ αυτό ορόφου δεν υπερβαίνει της μισής στάθμης του περιβάλλοντος εδάφους πλέον του ενός (1) μέτρου.

Σήμερα όμως μετά την ισχύ του νέου ΓΟΚ με τον οποίο έχουν ανακαταρτισθεί τα ισόγεια, τα ύψη, ο όγκος, ο αριθμός ορόφων κ.λπ. των κτιρίων, ύψος (που δεν προσμετράται στον αριθμό των ορόφων) θα πρέπει να θεωρείται έκτερο

πρώ καθορίζεται κατά περίπτωση συστήματος δομήσεως από τις σχετικές διατάξεις του Γ.Ο.Κ. (άρθρ. 19, 31, 32).

4. **Βοηθητικοί χώροι:** Οι βοηθητικοί χώροι υπεράνω του μεγίστου ύψους του κτιρίου (στην ταράτσα) αποκλίνουν δέν αποτελούν όροφο και δεν προσμετρώνται στον αριθμό των δύο ορόφων. Ής όροφοι αναντίρρητα νοούνται οι περιλαμβανόμενοι τούς χώρους κυρίας χρήσεως του κτιρίου σύμφωνα με τις έκαστοτε ισχύουσες διατάξεις Γ.Ο.Κ.

5. **Πρόβλεψη τρίτου ορόφου:** Όπως προκύπτει από τις αναφορές των αρμοδίων υπηρεσιών και τις διαμετρήσεις των ενδιαφερομένων τεχνικών τόξμα της κατά την παρ. 4 του άρθρου μόνου του Δ/τος προβλέφεται ένας επί πλέον (τρίτου) όροφου είναι το πιο επίμαχο θέμα.

Για τό θέμα αυτό σάς γνωρίζουμε τά εξής:

α) Από τη διάταξη της παραγρ. 4 με αναφορά στην παρ. 3α του ως άνω άρθρου του Δ/τος, αλλά και από τά Πρακτικά του Συμβουλίου που μνημονεύονται στο προοίμιο του Δ/τος, προκύπτει σαφώς ότι:

α) Με την παρ. 3α επιτρέπεται στους Πολιτικούς Υπομηχανικούς ή πλήρης εκπόνιση μελετών (Αρχιτεκτονικά - Στατικά) ως και ή επίβλεψη οικοδομικών κατασκευών μέχρι δύο (2) τό πολύ όρόφων, χωρίς πρόβλεψη μελλοντικών όρόφων και υπό τις ειδικώτερες προϋποθέσεις και περιορισμούς που προβλέπονται από την παρ. 3α αυτή.

β) Με την παρ. 4 καθορίζεται ότι στην περίπτωση που στην παραπάνω μελέτη προβλέπεται προσθήκη ενός επί πλέον (δηλαδή τρίτου) όροφου, τότε στους Υπομηχανικούς επιτρέπεται μόνο ή αρχιτεκτονική μελέτη και επίβλεψη, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι οι στατικοί υπολογισμοί έχουν συνταχθεί και υπογραφεί από Πολιτικό Μηχανικό.

γ) Από τά ανωτέρω προκύπτει επίσης ότι αν στην μελέτη υπάρχοντος διώροφου προβλέπεται προσθήκη τρίτου όροφου και τά στατικά έχουν μελετηθεί από Πολιτικό Μηχανικό τότε και στην περίπτωση αυτή οι Υπομηχανικοί έχουν τά αρχιτεκτονικά του τρίτου όροφου.

δ. Τέλος σάς επισημαίνουμε ότι αυτό τό τεχνικό δυναμικό (Υπομηχανικοί, απόφοιτοι ΚΑΤΕΕ) είναι ώφέλιμο για τό χώρα να χρησιμοποιείται μέσα στα πλαίσια βέβαια που καθορίζουν οι κείμενες διατάξεις. Έτσι, θα πρέπει να αποφεύγονται να μπαίνουν αντιθετικές ρήτρες στις διακηρύξεις, στις συγγραφές υποχρεώσεων κ.λπ.

Έν Αθήνας τη 26 Φεβρουαρίου 1982

P.K.(m)

Αριθμός 4917/2012

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 23 Οκτωβρίου 2012, με την εξής σύνθεση: Σωτ. Ρίζος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Σ. Χρυσικοπούλου, Δ. Κυριλλόπουλος, Σύμβουλοι, Χ. Μπολόφη, Ν. Μαρκόπουλος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Παπαδοπούλου, Γραμματέας του Δ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 23 Ιανουαρίου 2012 αίτηση:

των: 1) Κωνσταντίνου Χρήστου Σακελλάρη, κατοίκου Νάουσας Ημαθίας (Δ. Σολωμού 1), 2) Δημητρίου Γεωργίου Δίσκου, κατοίκου Κοπανού Ημαθίας (Μιέζης 21), οι οποίοι παρέστησαν με το δικηγόρο Γεώργιο Παπαστεργίου (Α.Μ. 167 Δ.Σ. Βέροιας), που τον διόρισαν στο ακροατήριο, 3) Βασιλείου Γεωργίου Τζουβάρα, κατοίκου Νάουσας (Δημαρχίας 16), ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Γεώργιο Παπαστεργίου (Α.Μ. 167 Δ.Σ. Βέροιας), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, 4) Στέφανου Σιμεών Λαζαρίδη, κατοίκου Κοπανού Νάουσας, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Γεώργιο Παπαστεργίου (Α.Μ. 167 Δ.Σ. Βέροιας), που τον διόρισε στο ακροατήριο, 5) Φωτεινής Γεωργίου Μηλιώνη, κατοίκου Αμπελώνα Λάρισας, η οποία παρέστη με το δικηγόρο Γεώργιο Παπαστεργίου (Α.Μ. 167 Δ.Σ. Βέροιας), που τον διόρισε με πληρεξούσιο και 6) Αιμιλίας Σταμάτη Γραμμένου, κατοίκου Νάουσας Ημαθίας (περιοχή Καραούλι), η οποία, με προφορική δήλωση στο ακροατήριο του πληρεξουσίου της δικηγόρου Γεωργίου Παπαστεργίου (Α.Μ. 167 Δ.Σ. Βέροιας) παραιτείται του δικογράφου της αιτήσεως ακυρώσεως,

κατά των: 1) Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, 2) Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, 3) Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, οι οποίοι

./.

παρέστησαν με τον Γεώργιο Σινάνη, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και 3) Δήμου Νάουσας Ημαθίας, ο οποίος δεν παρέστη.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθούν: 1) η παράλειψη της Διοικήσεως να προβεί στην έκδοση προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων και 2) η υπ' αριθμ. 2071/29.11.2011 πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Νάουσας.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Ν. Μαρκόπουλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον αντιπρόσωπο των Υπουργών, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και :

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την οποία καταβλήθηκε το νόμιμο ποσό παραβόλου (υπ' αριθμ. 3227306, 1225961/2012), οι αιτούντες, πτυχιούχοι Μηχανικοί των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών Έργων και Πολιτικών Έργων Υποδομής των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ), ζητούν την ακύρωση: α) της παραλείψεως της Διοικήσεως να προβεί στην έκδοση προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων και β) της υπ' αριθμ. 2071/29.11.2011 πράξεως του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Νάουσας.

2. Επειδή, με προφορική δήλωση στο ακροατήριο του πληρεξουσίου δικηγόρου που υπογράφει την υπό κρίση αίτηση, η έκτη των αιτούντων, Αιμιλία Γραμμένου, παραιτήθηκε του δικογράφου της κρινόμενης αιτήσεως. Συνεπώς, ως προς αυτήν η δίκη πρέπει, σύμφωνα

./. .

με το άρθρο 30 παρ. 1 του π.δ/τος 18/1989(Α' 8), να καταργηθεί.

3. Επειδή, με την δεύτερη προσβαλλόμενη πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Νάουσας επεστράφη φάκελος οικοδομικής άδειας που είχε υποβάλει ο τρίτος των αιτούντων, κατά την σειρά αναφοράς τους στο δικόγραφο, Βασίλειος Τζουβάρας, πτυχιούχος μηχανικός ΤΕΙ ειδικότητας πολιτικών δομικών έργων, για λογαριασμό πελάτη του, διότι, μεταξύ άλλων ελλείψεων, όπως αναφέρεται στην εν λόγω προσβαλλόμενη πράξη, ο φάκελος αυτός, αφ' ενός μεν παρουσίαζε ελλείψεις ως προς το τοπογραφικό διάγραμμα που τον συνόδευε, αφ' ετέρου δε, διότι, το τοπογραφικό διάγραμμα αυτό είχε συνταχθεί από τον ανωτέρω αιτούντα μηχανικό ο οποίος, όμως, δεν είχε το επαγγελματικό δικαίωμα συντάξεώς του. Ενόψει συνεπώς του περιεχομένου αυτού οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν είναι συναφείς μεταξύ τους, διότι δεν ερείδονται η μία επί της άλλης ούτε στηρίζονται επί της αυτής νομικής και πραγματικής αιτίας, για το λόγο δε αυτό διαφέρουν και οι κατά των πράξεων αυτών προβαλλόμενοι λόγοι ακυρώσεως. Επομένως, η κρινομένη αίτηση πρέπει, κατ' εφαρμογήν της παρ. 6 του άρθρου 45 του π.δ/τος 18/89 ως ισχύει, να κρατηθεί και να εκδικασθεί ως προς την προτασσόμενη στο δικόγραφο προσβαλλόμενη πράξη (την παράλειψη εκδόσεως προεδρικού διατάγματος καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων των αιτούντων πτυχιούχων ΤΕΙ), να διαταχθεί δε ο χωρισμός του δικογράφου ως προς την δεύτερη προσβαλλόμενη πράξη (την υπ' αριθμ. 2071/29.11.2011 πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Νάουσας), με την κατάθεση αυτοτελούς δικογράφου εντός 30 ημερών από της κοινοποιήσεως της παρούσης αποφάσεως στους αιτούντες.

4. Επειδή, όπως έχει γίνει παγίως δεκτό, κατά το άρθρο 45 παρ. 4 του π.δ/τος 18/1989 (ΦΕΚ Α' 8) είναι δυνατή η άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως και κατά παραλείψεως της διοικητικής αρχής να προβεί σε οφειλόμενη νόμιμη ενέργεια, ή κατά ρητής αρνήσεως της αρχής να προβεί

στην ενέργεια αυτή, εφόσον ο νόμος ή υπερκείμενος του νόμου κανόνας δικαίου επιβάλλει την υποχρέωση σ' αυτήν να ρυθμίσει συγκεκριμένο ζήτημα με την έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξεως. Τέτοια παράλειψη ή άρνηση δεν στοιχειοθετείται, κατ' αρχήν, οσάκις ο νόμος παρέχει την εξουσία στην διοικητική αρχή να ρυθμίζει ζήτημα με κανονιστική πράξη, διότι η εκτίμηση της σκοπιμότητας για την έκδοση ή όχι κανονιστικής πράξεως και για τον χρόνο εκδόσεώς της ανήκει στην ανέλεγκτη, από τον ακυρωτικό δικαστή, κρίση της διοικητικής αρχής. Εξαιρεση από την αρχή αυτή υπάρχει είτε όταν η νομοθετική εξουσιοδότηση επιβάλλει στην Διοίκηση την υποχρέωση για την έκδοση κανονιστικής πράξεως, εφόσον συντρέχουν ορισμένες αντικειμενικές προϋποθέσεις ή εντός ορισμένης προθεσμίας, είτε όταν η υποχρέωση της Διοικήσεως να προβεί σε κανονιστική ρύθμιση προκύπτει ευθέως εκ του Συντάγματος. Στις περιπτώσεις αυτές η άσκηση της αρμοδιότητας προς κανονιστική ρύθμιση καθίσταται δεσμία, η παράλειψη δε της Διοικήσεως να ασκήσει την κανονιστική αυτή αρμοδιότητα είναι αντίθετη προς τον νόμο (βλ. ΟΛ. ΣΤΕ 1849/2008, ΣΤΕ 211/2008).

5. Επειδή, στο άρθρο 16 του Συντάγματος ορίζεται ότι «1. ... 2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους ... 5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. ... 7. Η επαγγελματική και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση παρέχεται από το Κράτος και με σχολές ανώτερης βαθμίδας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρία χρόνια, όπως προβλέπεται ειδικότερα από το νόμο, που ορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τις σχολές αυτές. 8. ...». Όπως έχει ήδη κριθεί (βλ. ΣΤΕ 1958/2000, ΟΛ.), από τις διατάξεις αυτές του Συντάγματος προκύπτει ότι και η ανώτατη εκπαίδευση και η ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση ανήκουν μεν στην ίδια τρίτη βαθμίδα, διακρίνονται όμως σαφώς μεταξύ τους ως προς την αποστολή και την οργάνωση. Βασική αποστολή των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

(Α.Ε.Ι.) είναι η καλλιέργεια της επιστήμης, που αναλύεται σε έρευνα και διδασκαλία. Αντιθέτως, η επαγγελματική εκπαίδευση, που παρέχεται από σχολές ανώτερης βαθμίδας, αποσκοπεί στη μετάδοση ειδικών γνώσεων και εμπειριών καταλλήλων για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος και αντιστοίχως στη δημιουργία στελεχών απαραίτητων για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας. Συνεπώς, η, κατά τα ανωτέρω, επιβαλλόμενη από το Σύνταγμα ποιοτική διαφοροποίηση της παρεχόμενης εκπαίδευσης μεταξύ των αποφοίτων Α.Ε.Ι. και σχολών ανώτερης βαθμίδας και η πρόβλεψη για την έκδοση νόμου περί καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων μόνο για τους τελευταίους αυτούς αποφοίτους έχει ως συνέπεια το ότι, όταν, κατά την κείμενη νομοθεσία, για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος απαιτείται, ως τυπικό προσόν, η κατοχή πτυχίου Α.Ε.Ι., οι κάτοχοι του πτυχίου αυτού δραστηριοποιούνται, κατ' αρχήν, σε όλο το εύρος του αντίστοιχου επαγγέλματος, ενεργώντας όλες τις δυνατές επαγγελματικές πράξεις, εκτός αν υπάρχει διαφορετική νομοθετική ρύθμιση. Αντίθετα, ο προβλεπόμενος στο άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος νόμος δεν μπορεί να ορίσει τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων σχολών ανώτερης βαθμίδας κατά πλήρη εξομοίωση με τα αντίστοιχα δικαιώματα των αποφοίτων Α.Ε.Ι., που δραστηριοποιούνται στον ίδιο επαγγελματικό τομέα, διότι η εξομοίωση αυτή θα αναιρούσε την ανωτέρω ποιοτική διάκριση μεταξύ ανώτατης και ανώτερης εκπαίδευσης και θα καθιστούσε τα χορηγούμενα πτυχία ουσιαστικώς ισότιμα, ως αναγκαίους τίτλους για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος, κατά καταστρατήγηση του Συντάγματος. Δεν απαγορεύεται όμως ο εν λόγω νόμος να χορηγήσει στους αποφοίτους αυτούς το δικαίωμα να ασκούν ορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα που ασκείται και από αποφοίτους Α.Ε.Ι. (αυτοδυνάμως ή σε συνεργασία με αυτούς), υπό την προϋπόθεση όμως να καθορίζεται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο το είδος των επιτρεπομένων επαγγελματικών πράξεων και να προκύπτει, από τα στοιχεία που συνοδεύουν την έκδοση του νόμου, ότι τα κριτήρια, με βάση

τα οποία γίνεται ο καθορισμός αυτός, είναι αμιγώς γνωστικά, τελούν δηλαδή σε αντιστοιχία με τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που οι εν λόγω απόφοιτοι έχουν πράγματι αποκομίσει από τις σπουδές τους. Για το λόγο αυτό, ο εν λόγω καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων δεν μπορεί να γίνεται με απλή παραπομπή στις διατάξεις που καθορίζουν το γνωστικό αντικείμενο και το πρόγραμμα σπουδών των οικείων τμημάτων των σχολών ανώτερης βαθμίδας, ή με αόριστη αναφορά στην ειδικότητα των αποφοίτων των σχολών αυτών (Ολ. ΣτΕ 678/2005).

6. Επειδή, ο κοινός νομοθέτης, εξειδικεύοντας τους ορισμούς του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος, ίδρυσε με το ν. 576/1977 (Α' 102) τα «Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδευσεως» (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.), τα οποία συγκροτούσαν περισσότερες Ανώτερες Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές (άρθρο 27). Τα Κέντρα αυτά καταργήθηκαν με το άρθρο 35 παρ. 1 του ν. 1404/1983 (Α' 173), ιδρύθηκαν δε τα ΤΕΙ ως σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (άρθρο 1 παρ. 1). Ο νομοθέτης, κινούμενος στο πλαίσιο των ανωτέρω συνταγματικών διατάξεων, όρισε ειδικότερα ότι η αποστολή των Τ.Ε.Ι. συνίσταται στην παροχή θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων για την εφαρμογή τους σε ορισμένο επάγγελμα και στη δημιουργία «στελεχών εφαρμογής» για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και ότι, ως εκ της αποστολής τους αυτής, «τα Τ.Ε.Ι. διακρίνονται σαφώς ως προς το ρόλο και την κατεύθυνση των ιδίων και των αποφοίτων τους και ως προς το περιεχόμενο και τους τίτλους σπουδών από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα» (άρθρο 1 παρ. 2). Στο άρθρο 24 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «Το διδακτικό έργο κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα και περιλαμβάνει: α. θεωρητική διδασκαλία μαθημάτων, β. πρακτικές, φροντιστηριακές ή εργαστηριακές ασκήσεις ... γ. σεμινάρια ... δ. πτυχιακές εργασίες και ε. άσκηση στο επάγγελμα. ...», ενώ με το άρθρο 25 παρ. 1 παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με τα οποία καθορίζεται το περιεχόμενο

σπουδών κάθε τμήματος, καθώς και η διάρκεια φοίτησης, άσκησης στο επάγγελμα και εκπόνησης πτυχιακής εργασίας. Σύμφωνα με την παρ. 2 περίπτ. α' του ίδιου άρθρου: «Οι σπουδές σε κάθε τμήμα καταλήγουν στην απόκτηση πτυχίου, που δίνει τη δυνατότητα άσκησης ενός επαγγέλματος», ενώ σύμφωνα με την περίπτ. γ': «Στους πτυχιούχους των Τ.Ε.Ι. αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα, που καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ...το αργότερο έξι μήνες πριν από την αποφοίτηση των πρώτων σπουδαστών ΤΕΙ για τις υπάρχουσες ειδικότητες και προκειμένου για νέες ειδικότητες ταυτόχρονα με τη δημιουργία τους ή με την ίδρυση αντίστοιχων τμημάτων. Με ίδια προεδρικά διατάγματα καθορίζονται οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος, όπου αυτή απαιτείται».

7. Επειδή, με βάση τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 1404/1983 προκύπτει, όπως έχει κρίνει ήδη το Δικαστήριο, ότι ο νομοθέτης οργάνωσε τα Τ.Ε.Ι. ως σχηματισμούς της προβλεπόμενης στο άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης (όπως προηγουμένως είχε πράξει με τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε.) και τα διέκρινε σαφώς από τα Α.Ε.Ι. (βλ. ΣτΕ 1958/2000, Ολ.). Ενόψει αυτών, τα προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με βάση την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 25 παρ. 2 περίπτ. γ του νόμου αυτού και ορίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΤΕΙ, αποτελούν τον προβλεπόμενο στο άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος εκτελεστικό νόμο και, συνεπώς, το περιεχόμενό τους πρέπει να είναι σύμφωνο με την προεκτεθείσα έννοια του άρθρου αυτού (Ολ. ΣτΕ 678/2005).

8. Επειδή, με το π.δ. 318/1994 (Α' 167), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 25 παρ. 2 περ. γ' του ν. 1404/1983, καθορίσθηκαν τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των Τμημάτων α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β/ Πολιτικών Έργων Υποδομής

και γ) Τοπογραφίας, της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.). Όμως, με την 678/2004 απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, ακυρώθηκε η παρ. 2 του άρθρου 1 του ως άνω π.δ/τος, με τις διατάξεις της οποίας είχαν απονεμηθεί στους εν λόγω πτυχιούχους ΤΕΙ επαγγελματικά δικαιώματα αναφερόμενα και στα τρία στάδια της κατασκευαστικής διαδικασίας (μελέτη, επίβλεψη, κατασκευή). Και τούτο, για το λόγο ότι ο καθορισμός των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων είχε γίνει με τρόπο που ερχόταν σε αντίθεση με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος (με απλή παραπομπή στις διατάξεις που καθορίζουν το πρόγραμμα σπουδών των οικείων τμημάτων ή με αόριστη αναφορά στην ειδικότητα των αποφοίτων των σχολών αυτών ή με βάση την επαγγελματική εμπειρία, δηλαδή με μη αμιγώς γνωστικά κριτήρια). Παρέμεινε συνεπώς σε ισχύ, μόνο η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 318/1994 στην οποία ορίζεται ότι: «1. Οι Πτυχιούχοι Μηχανικοί Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών Έργων, Πολιτικών Έργων Υποδομής και Τοπογραφίας, της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους, ασχολούνται είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα με τη μελέτη έρευνα και εφαρμογή της τεχνολογίας πάνω σε σύγχρονους και ειδικούς τομείς έργων και εργασιών της ειδικότητάς τους.». Η διάταξη όμως αυτή, δεν μπορούσε να αποτελέσει, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω για το περιεχόμενο του εκτελεστικού του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος νόμου, επαρκές έρεισμα καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων των εν λόγω κατηγοριών πτυχιούχων των ΤΕΙ.

9. Επειδή, εξ άλλου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν. 3549/2007 (Α' 69), «1. (α) Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [ΑΕΙ], κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος, είναι τα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία αποτελείται από δύο παράλληλους

τομείς: αα) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και ββ) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [ΤΕΙ] και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης. (β) ... 2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο όρος «Πανεπιστήμια», νοούνται τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης». Περαιτέρω, στο άρθρο 18 παρ. 1 και 2 του ν. 3794/2009 (Α' 156) ορίζονται τα εξής: «1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, τα σχετικά με την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων νεοϊδρυόμενων Τμημάτων ΤΕΙ καθορίζονται με τα διατάγματά Ιδρυσής τους. Στο πλαίσιο των διαταγμάτων του προηγούμενου εδαφίου, οι κατ' ιδίαν όροι και προϋποθέσεις ασκήσεως των επαγγελματικών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται με τα διατάγματα αυτά εξειδικεύονται εκάστοτε με αποφάσεις των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3549/2007. 2. Με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του ΣΑΤΕ και του ΣΑΓΠΕ, μπορεί να καθορίζονται επίσης και τα σχετικά με την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων ήδη υφισταμένων Τμημάτων ΤΕΙ, στους οποίους δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού επαγγελματικά δικαιώματα με διατάγματα, που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του ν. 1404/1983, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις ασκήσεως των δικαιωμάτων αυτών με αποφάσεις των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3549/2007. Για τα εκκρεμή σχέδια προεδρικών διαταγμάτων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του ν. 1404/1983 τα οποία έχουν υποβληθεί προς συνυπογραφή στα συναρμόδια Υπουργεία, ισχύουν οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του ν. 1404/1983». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο τελευταίο

εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του ν. 3749/2009 για τα εκκρεμή, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, σχέδια προεδρικών διαταγμάτων, τα ζητήματα που αφορούν την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων ήδη υφισταμένων τμημάτων ΤΕΙ, για τους οποίους δεν έχουν εκδοθεί σχετικά διατάγματα δυνάμει του άρθρου 25 παρ. 2 (γ) του ν. 1404/1983, ρυθμίζονται με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, (ήδη Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού) μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης [ΣΑΠΕ] και του Συμβουλίου Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης [ΣΑΤΕ]. Με το διάταγμα αυτό καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι ουσιαστικές και τυπικές προϋποθέσεις για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από τους πτυχιούχους των ήδη υφισταμένων, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3794/2009, τμημάτων ΤΕΙ, η περαιτέρω εξειδίκευση δε των οριζόμενων στο οικείο διάταγμα προϋποθέσεων, όπως ο καθορισμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών και η ρύθμιση διαδικαστικών λεπτομερειών, χωρεί με κοινή υπουργική απόφαση, η οποία εκδίδεται από τον Υπουργό Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και τον κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργό (βλ. Πρακτικό Επεξεργασίας ΣτΕ 202/2011).

10. Επειδή, μετά την ακύρωση με την 678/2005 απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ/τος 318/1994, δεν εκδόθηκε νεότερο προεδρικό διάταγμα με το οποίο να ρυθμίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών Έργων, Πολιτικών Έργων Υποδομής, και Τοπογραφίας, της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των ΤΕΙ. Όμως, η Διοίκηση επεχείρησε να εκδώσει σχετικό διάταγμα αποστέλλοντας στο Συμβούλιο της Επικρατείας, προς επεξεργασία, αντίστοιχο σχέδιο, με το υπ' αριθμ. 3956/22.12.2010 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, του άρθρου 25 παρ. 2 περ. γ' του ν. 1404/1983 και του άρθρου 18,

παρ. 2 του ν. 3794/2009. Με το εν λόγω σχέδιο διατάγματος, επιχειρείτο η ρύθμιση του «δικαιώματος πρόσβασης σε επαγγελματικές δραστηριότητες βάσει προσόντων των πτυχιούχων μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Τμημάτων α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β) Πολιτικών Έργων Υποδομής, γ) Τοπογραφίας, δ) Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων [ΤΕΙ]». Όμως, με το 202/2011 Πρακτικό Επεξεργασίας του Δικαστηρίου, κρίθηκε ότι το ως άνω σχέδιο δεν προτεινόταν νομίμως, στο σύνολό του. Και τούτο, διότι, πρώτον, αν και νομίμως προβλεπόταν στο σχέδιο διατάγματος ότι προϋπόθεση για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από τους πτυχιούχους μηχανικούς των ΤΕΙ είναι η απόκτηση και η κατοχή αδείας ασκήσεως επαγγέλματος, μη νομίμως, όμως, ανατέθηκε η χορήγηση της αδείας αυτής «στο διευρυμένο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος», ήτοι σε φορέα ο οποίος, δεν προβλέπεται από το ισχύον δίκαιο. Δεύτερον, διότι οι διατάξεις του σχεδίου, δεν καθόριζαν με σαφήνεια και κατά τρόπο συγκεκριμένο τις προϋποθέσεις επαγγελματικής δραστηριοποίησης των ως άνω πτυχιούχων ΤΕΙ, αλλά ανέφεραν απλώς ότι η οριοθέτηση του πεδίου ασκήσεως της επαγγελματικής δραστηριότητας των πτυχιούχων μηχανικών και η εξέλιξή τους γίνεται με βάση τρία «επίπεδα επιστημονικής, τεχνικής και επαγγελματικής ευθύνης που αντιστοιχούν σε συνήθεις δραστηριότητες, προωθημένες δραστηριότητες και εξειδικευμένες δραστηριότητες». Συνεπώς, με το ως άνω σχέδιο προεδρικού διατάγματος, δεν καθορίζονταν τα είδη των επαγγελματικών πράξεων που δύναται να ασκούν οι εν λόγω πτυχιούχοι ΤΕΙ, επί τη βάσει αμιγώς γνωστικών κριτηρίων, σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος όπως εκτέθηκε ανωτέρω.

11. Επειδή, τα διατάγματα καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων των ΤΕΙ αποτελούν, όπως προαναφέρθηκε, εκτελεστικό της διάταξης του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος νόμο (ΣτΕ Ολομ. 678/2005), με αποτέλεσμα να καθίσταται υποχρεωτική για τη

Διοίκηση η έκδοσή τους. Η παράλειψη συνεπώς της διοικήσεως να εκδώσει τα εν λόγω προεδρικά διατάγματα, αφενός μεν συνιστά παράβαση του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος, αφετέρου συνιστά παράβαση και του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος διότι αποστερεί τους πτυχιούχους ΤΕΙ να συμμετάσχουν ελεύθερα στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, βάσει των νομίμων προσόντων που απέκτησαν μετά από επιτυχή φοίτηση στα Ιδρύματα αυτά. Με τα δεδομένα αυτά, μετά την πάροδο ευλόγου χρόνου από την ακύρωση με την απόφαση 678/2005 της Ολομελείας του Δικαστηρίου των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ/τος 318/1994, στοιχειοθετήθηκε παράλειψη της νομίμου υποχρεώσεως της Διοικήσεως να προβεί στην έκδοση του προβλεπόμενου από την διάταξη του άρθρου 25 παρ. 2 περ. γ' του ν. 1404/1983, νέου προεδρικού διατάγματος με το οποίο να ρυθμίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών Έργων, Πολιτικών Έργων Υποδομής και Τοπογραφίας, της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των ΤΕΙ. Η υποχρέωση αυτή της Διοικήσεως ενεργοποιήθηκε εκ νέου (πρβλ. Ολ. ΣτΕ 1849/2006, ΣτΕ 211/2006), με την έκδοση (στις 12.8.2011) και διαβίβαση στη διοίκηση (στις 8.9.2011) του 202/2011 Πρακτικού Επεξεργασίας του Δικαστηρίου, με το οποίο, ως εκτέθηκε ανωτέρω, επιστράφηκε ως μη νόμιμο το σχέδιο διατάγματος με το οποίο επιχειρείτο η ρύθμιση του «δικαιώματος πρόσβασης σε επαγγελματικές δραστηριότητες βάσει προσόντων των πτυχιούχων μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Τμημάτων α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β) Πολιτικών Έργων Υποδομής, γ) Τοπογραφίας, δ) Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των ΤΕΙ». Επομένως, κατά το χρόνο ασκήσεως της κρινομένης αιτήσεως στις 25.1.2012, είχε ήδη συντελεσθεί η παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας του Υπουργείου Παιδείας να κινήσει την διαδικασία της εκδόσεως προεδρικού διατάγματος με το οποίο να καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα

των πτυχιούχων μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων, των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών Έργων και Πολιτικών Έργων Υποδομής, των ΤΕΙ, κατηγοριών δηλαδή στις οποίες ανήκουν οι αιτούντες. Πρέπει, επομένως, να ακυρωθεί αυτή η παράλειψη, κατά τον βασιμώς προβαλλόμενο λόγο ακυρώσεως και να αναπεμφθεί η υπόθεση στην Διοίκηση, προκειμένου να προβεί στην πιο πάνω νόμιμη ενέργεια.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Καταργεί τη δίκη ως προς την έκτη των αιτούντων Αιμιλία Γραμμένου

Δέχεται την υπό κρίση αίτηση ως προς τους λοιπούς

Ακυρώνει την παράλειψη της Διοικήσεως να προβεί στην έκδοση του προβλεπόμενου από τις διατάξεις των άρθρων 25 παρ. 2 περ. γ' του ν. 1404/1983 και του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 3794/2009 προεδρικού διατάγματος με το οποίο θα καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών Έργων και Πολιτικών Έργων Υποδομής, των υφισταμένων, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3794/2009, Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Αναβάλλει την εκδίκαση της υποθέσεως ως προς την υπ' αριθμ. 2071/29.11.2011 πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Νάουσας λόγω ελλείψεως συναφείας, για την δικάσιμο της 9^{ης} Απριλίου 2013.

Διατάσσει τον χωρισμό του δικογράφου της κρινομένης αιτήσεως, με την κατάθεση αυτοτελούς αιτήσεως ακυρώσεως κατά της ως άνω αποφάσεως του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Νάουσας, εντός προθεσμίας 30 ημερών από της κοινοποιήσεως αντιγράφου της παρούσης αποφάσεως στους αιτούντες.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου και

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη των αιτούντων, η οποία ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ.

Αριθμός 4917/2012

-14-

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 29 Νοεμβρίου 2012 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 18ης Δεκεμβρίου 2012.

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Σωτ. Αλ. Ρίζος

Μ. Παπαδοπούλου

+ Μέγεθος Γραμμάτων -

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

2544/2013 ΣΤΕ (613065)

(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Ευθύνη του Δημοσίου σε αποζημίωση λόγω παράνομης παράλειψης έκδοσης των προβλεπομένων στο ν. 1404/1983 προεδρικών διαταγμάτων για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Τ.Ε.Ι., κατά παράβαση των άρθρων 16 παρ. 7 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος. Μη νόμιμα απορρίφθηκε η αγωγή του αναιρεσείοντα. Δεκτή η αναίρεση (αναιρεί την υπ' αριθμ. 2327/2005 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών). Η υπόθεση εισήχθη στην επταμελή σύνθεση με την υπ' αριθμ. 3088/2009 απόφαση ΣΤΕ.

Αριθμός 2544/2013

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 4 Μαρτίου 2013, με την εξής σύνθεση: Ν. Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Α' Τμήματος, Δ. Μαρινάκης, Δ. Σκαλτσούνης, Σ. Μαρκάτης, Ο. Ζύγουρα, Σύμβουλοι, Χ. Χαραλαμπίδη, Θ. Ζιάμου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Β. Ραφαηλάκη, Γραμματέας του Α' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 23 Νοεμβρίου 2005 αίτηση:

του, κατοίκου Αθηνών (.....), ο οποίος παρέστη με τη δικηγόρο Αθηνά Μανίκα (Α.Μ. 8499), που τη διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο παρέστη με την Ευαγ. Σκαλτσά, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ' αριθμ. 2327/2005 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Σ. Μαρκάτη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια του αναιρεσείοντος, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμόν 1533521, σειράς Α, ειδικό γραμματίο παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η αναίρεση της 2327/2005 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτή έφεση του Ελληνικού Δημοσίου κατά της 14719/2003 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, εξαφανίσθηκε η απόφαση αυτή και, στη συνέχεια, απορρίφθηκε αγωγή με την οποία ο αναιρεσείων ζητούσε να υποχρεωθεί το Ελληνικό Δημόσιο να του καταβάλει ποσό 10.000.000 δραχμών ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη από την παράλειψη των οργάνων του να εκδώσουν τα αναγκαία προεδρικά διατάγματα για την αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων μηχανικών-ηλεκτρολόγων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.). Με την πρωτόδικη απόφαση το αναιρεσίβλητο είχε υποχρεωθεί, κατά μερική αποδοχή της αγωγής, να καταβάλει στον αναιρεσείοντα ποσό 8.500 ευρώ για την ίδια ως άνω αιτία.

3. Επειδή, η υπόθεση παραπέμφθηκε στην επιταμελή σύνθεση του Α' Τμήματος με την 3088/2009 απόφαση της πενταμελούς του συνθέσεως λόγω σπουδαιότητας του ζητήματος της ευθύνης του Δημοσίου προς αποζημίωση από την παράλειψή του να εκδόσει τα προβλεπόμενα στο ν. 1404/1983 προεδρικά διατάγματα για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Τ.Ε.Ι.

4. Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ. (π.δ. 456/1984 - Α' 164), για να στοιχειοθετηθεί ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση λόγω πράξεως ή παραλείψεως των οργάνων του κατά την άσκηση της ανατεθειμένης σ' αυτά δημόσιας εξουσίας, απαιτείται, μεταξύ άλλων, η πράξη ή παράλειψη να είναι παράνομη. Εκ του ότι δε ο νομοθέτης είτε με νόμο είτε με διοικητική κανονιστική πράξη, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση νόμου, καθορίζει γενικότερα τους όρους του αδικού, παρέπεται ότι δεν μπορεί να προκύψει, έστω και αν προκαλείται ζημία σε τρίτον, ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ., από την εκ μέρους της πολιτείας νομοθέτηση με τα αρμόδια αυτής όργανα ή από την παράλειψη των οργάνων αυτών να νομοθετήσουν, εκτός αν από την νομοθέτηση ή την παράλειψή της γεννάται αντίθεση προς κανόνες δικαίου υπέρτερης τυπικής ισχύος (ΣτΕ 1038/2006 επτ., ΣτΕ 3089/2009 επτ.). Εξ άλλου, παράλειψη νομοθετήσεως συντρέχει και στην περίπτωση κατά την οποία η θέσπιση κατ' ουσίαν κανόνων δικαίου έχει αναστεθεί, κατ' εξουσιοδότηση νόμου, σε διοικητικό όργανο που καθίσταται αρμόδιο για την έκδοση κανονιστικής πράξεως, η οποία περιλαμβάνει κανόνες του εξ αντικειμένου δικαίου. Η παράλειψη, στην περίπτωση αυτή, είναι παράνομη όταν, είτε η νομοθετική εξουσιοδότηση επιβάλλει στην Διοίκηση την υποχρέωση για την έκδοση της κανονιστικής πράξεως, εφ' όσον συντρέχουν ορισμένες αντικειμενικές προϋποθέσεις (όπως στην περίπτωση που ο ίδιος ο νόμος καθιερώνει αμέσως και ευθέως ένα δικαίωμα, καταλείπει δε απλώς στον εξουσιοδοτούμενο από αυτόν κανονιστικό νομοθέτη να θεσπίσει συμπληρωματικούς κανόνες, αναγκαίους για τη ρύθμιση τεχνικών λεπτομερειών ή των όρων ασκήσεως του δικαιώματος) ή εντός ορισμένης προθεσμίας, είτε όταν η υποχρέωση της Διοικήσεως να προβεί σε κανονιστική ρύθμιση προκύπτει ευθέως εκ του Συντάγματος (πρβλ. ΣτΕ 4917/2012, 211/2006, 1978/2002, 672/2002 επτ., 537/2002 επτ., 31/2002, 246 5/2001, 1394/2001 επτ., 326/2001 επτ., 5/2001 επτ., 2546/1999 επτ., 2818/1997 επτ., 4396/1996, 3255/1996, 300/1989 επτ., 4334/1976 Ολομ. κ.α.).

5. Επειδή, στο άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Η επαγγελματική και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση παρέχεται από το Κράτος και με σχολές ανώτερης βαθμίδας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρία χρόνια, όπως προβλέπεται ειδικότερα από το νόμο, που ορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τις σχολές αυτές». Εξ άλλου, το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος αναγνωρίζει δικαίωμα ελεύθερης συμμετοχής στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας.

6. Επειδή, ο κοινός νομοθέτης, εξειδικεύοντας τους ορισμούς του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος, ίδρυσε με το ν. 576/1977 (Α' 102) τα «Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως» (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.), τα οποία συγκροτούσαν περισσότερες Ανώτερες Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές (άρθρο 27). Τα Κέντρα αυτά καταργήθηκαν με το άρθρο 35 παρ. 1 του ν. 1404/1983 (Α' 173), ιδρύθηκαν δε τα Τ.Ε.Ι. ως σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (άρθρο 1 παρ. 1). Ο νομοθέτης, κινούμενος στο πλαίσιο των ανωτέρω συνταγματικών διατάξεων, όρισε ειδικότερα ότι η αποστολή των Τ.Ε.Ι. συνίσταται στην παροχή θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων για την εφαρμογή τους σε ορισμένο επάγγελμα και στη δημιουργία «στελεχών εφαρμογής» για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και ότι, ως εκ της αποστολής τους αυτής, «τα Τ.Ε.Ι. διακρίνονται σαφώς ως προς το ρόλο και την κατεύθυνση των ιδίων και των αποφοίτων τους και ως προς το περιεχόμενο και τους τίτλους σπουδών από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα» (άρθρο 1 παρ. 2). Στο άρθρο 24 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «Το διδακτικό έργο κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα και περιλαμβάνει: α. θεωρητική διδασκαλία μαθημάτων, β. πρακτικές, φροντιστηριακές ή εργαστηριακές ασκήσεις ... γ. σεμινάρια ... δ. πτυχιακές εργασίες και ε. άσκηση στο επάγγελμα. ...», ενώ με το άρθρο 25 παρ. 1 παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με τα οποία καθορίζεται το περιεχόμενο σπουδών κάθε τμήματος, καθώς και η διάρκεια φοίτησης, άσκησης στο επάγγελμα και εκπόνησης πτυχιακής εργασίας. Σύμφωνα με την παρ. 2 περίπτ. α' του ίδιου άρθρου: «Οι σπουδές σε κάθε τμήμα καταλήγουν στην απόκτηση πτυχίου, που δίνει τη δυνατότητα άσκησης ενός επαγγέλματος», ενώ σύμφωνα με την περίπτ. γ' (όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο): «Στους πτυχιούχους των Τ.Ε.Ι. αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα, που καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ... Με ίδια προεδρικά διατάγματα καθορίζονται οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος, όπου αυτή απαιτείται». Τέλος, στο άρθρο 27 παρ. 5 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «Σπουδαστής ενός τμήματος γίνεται πτυχιούχος όταν: ι) έχει παρακολουθήσει με επιτυχία όλα τα υποχρεωτικά ... μαθήματα ii) έχει εγκριθεί η πτυχιακή του εργασία και iii) έχει περατώσει την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα», ενώ με τις μεταβατικές διατάξεις ρυθμίσθηκαν αφενός μεν θέματα σχετικά με τους σπουδαστές των Κ.Α.Τ.Ε.Ε., και ειδικότερα η εγγραφή και ένταξή τους στις αντίστοιχες σχολές των Τ.Ε.Ι. (άρθρο 37) και αφετέρου θέματα που αφορούσαν την ένταξη του προσωπικού των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. σε θέσεις προσωπικού των Τ.Ε.Ι. (άρθρο 38).

7. Επειδή, από τις προεκτεθείσες διατάξεις του ν. 1404/1983 προκύπτει ότι ο νομοθέτης οργάνωσε τα Τ.Ε.Ι. ως σχηματισμούς της προβλεπόμενης στο άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης (όπως προηγουμένως είχε πράξει με τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε.) και τα διέκρινε σαφώς

από τα Α.Ε.Ι. (ΣτΕ 1958/2000 Ολ.). Εν όψει αυτών, τα προεδρικά διατάγματα τα οποία εκδίδονται με βάση την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 25 παρ. 2 περίπτ. γ' του νόμου αυτού και ορίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων Τ.Ε.Ι., αποτελούν τον προβλεπόμενο στο άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος εκτελεστικό νόμο (ΣτΕ 678/2005 Ολομ., ΣτΕ 4917/2012) και, συνεπώς, η έκδοσή τους καθίσταται υποχρεωτική για την Διοίκηση. Η παράλειψη δε της Διοικήσεως να εκδώσει τα εν λόγω διατάγματα συνιστά παράβαση όχι μόνο του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος, αλλά και του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος, διότι αποστερεί τους πτυχιούχους ΤΕΙ από την δυνατότητα να συμμετάσχουν ελεύθερα στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας (ΣτΕ 4917/2012). Επομένως, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην τέταρτη σκέψη, η παράλειψη αυτή θεμελιώνει ευθύνη του Δημοσίου κατά το άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ.

8. Επειδή, από την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο αναιρεσείων, ο οποίος το έτος 1993 απέκτησε πτυχίο μηχανικού τεχνολογικής εκπαιδεύσεως με την ειδικότητα του ηλεκτρολόγου, με την από 29.2.2000 αγωγή του ζήτησε να υποχρεωθεί το Ελληνικό Δημόσιο να του καταβάλει το ποσό των 10.000.000 δραχμών ως ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστη από την παράνομη παράλειψη των οργάνων του να εκδώσουν τα σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών του δικαιωμάτων προεδρικά διατάγματα που προβλέπονται από το άρθρο 25 παρ. 2γ' του ν. 1404/1983. Η παράλειψη αυτή, όπως υποστήριξε ο αναιρεσείων με την αγωγή του, είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της επαγγελματικής του δραστηριότητας (μη ανάληψη εργασιών συναφών με την ειδικότητά του, αποκλεισμό του από την ανάληψη έργων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μη πρόσληψή του σε θέσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για πτυχιούχους ΤΕΙ της ειδικότητάς του), καθώς και την μείωση των αμοιβών του, καθ' όσον για ορισμένες επαγγελματικές πράξεις απαιτείται συνυπογραφή μηχανικού ΑΕΙ. Το Δημόσιο με τη σχετική έκθεση των απόψεών του προέβαλε ότι από την εν λόγω παράλειψη δεν θεμελιώνεται αστική του ευθύνη, αφού, παρά την μη έκδοση των ως άνω προεδρικών διαταγμάτων, οι πτυχιούχοι ΤΕΙ απασχολούνται επαγγελματικά βάσει ειδικών διατάξεων που το κάθε παραγωγικό υποурγείο έχει θεσπίσει σε τομείς της αρμοδιότητάς του. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών δέχθηκε ότι από την παράλειψη του Δημοσίου να εκδώσει μέσα σε συγκεκριμένα χρονικά όρια (έξι μήνες πριν από την αποφοίτηση των πρώτων σπουδαστών Τ.Ε.Ι. για τις υπάρχουσες ειδικότητες και, προκειμένου για νέες ειδικότητες, ταυτόχρονα με τη δημιουργία τους ή με την ίδρυση αντίστοιχων τμημάτων) τα αναγκαία για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ΤΕΙ προεδρικά διατάγματα επήλθε μείωση των επαγγελματικών δυνατοτήτων των πτυχιούχων εκείνων, των οποίων η ειδικότητα δεν κατοχυρώνεται επαγγελματικά, με αποτέλεσμα να πλήττεται το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα αναπτύξεως της προσωπικότητάς τους και συμμετοχής τους στην οικονομική ζωή της χώρας. Με τις σκέψεις αυτές το πρωτόδικο δικαστήριο δέχθηκε εν μέρει την αγωγή του ήδη αναιρεσειόντος και επιδίκασε σ' αυτόν το ποσό των 8.500 ευρώ για την ηθική του βλάβη. Εφεση του Δημοσίου κατά της αποφάσεως αυτής έγινε δεκτή με την ήδη αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, με την οποία κρίθηκε ότι η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος δεν οργανώνει πλαίσιο δέσμιας νομοθετικής αρμοδιότητας, ήτοι πλαίσιο με το οποίο να προβλέπεται ως υποχρεωτική η άσκηση νομοθετικής αρμοδιότητας in concreto, αλλά αποτελεί κατευθυντήρια διάταξη, επί της οποίας δεν μπορεί να θεμελιωθεί αγωγική αξίωση των πολιτών, και ως εκ τούτου, με την παράλειψη εκδόσεως των προβλεπόμενων στο ν. 1404/1983 προεδρικών διαταγμάτων δεν εθίγη συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα του αναιρεσειόντος και, συνεπώς, δεν θεμελιωνόταν ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση. Με τις σκέψεις αυτές το Διοικητικό Εφετείο έκανε δεκτή την έφεση του Δημοσίου και, αφού εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση, απέρριψε την αγωγή. Η κρίση όμως αυτή του διοικητικού εφετείου δεν είναι νομίμως αιτιολογημένη, διότι, σύμφωνα με όσα έγιναν ήδη δεκτά (βλ. σκέψεις 4 έως 7), η έκδοση προεδρικού διατάγματος για την αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ της ειδικότητας του αναιρεσειόντος ήταν υποχρεωτική από το Σύνταγμα, η δε παράλειψη της Διοικήσεως να εκδώσει τέτοιο προεδρικό διάταγμα θεμελιώνει ευθύνη του Δημοσίου κατά το άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ. Συνεπώς, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, η δε υπόθεση η οποία χρειάζεται διευκρίνιση ως προς το πραγματικό, πρέπει να παραπεμφθεί στο ίδιο δικαστήριο για νέα κρίση.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση

Αναιρεί την απόφαση 2327/2005 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών στο οποίο και παραπέμπει την υπόθεση σύμφωνα με το αιτιολογικό

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου και

Επιβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο την δικαστική δαπάνη του αναιρεσειόντος, η οποία ανέρχεται στο ποσό των χιλίων τριακοσίων ογδόντα (1380) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 11 Μαρτίου 2013 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2013.

Ο Πρόεδρος του Α' Τμήματος
Ν. Σακελλαρίου

Η Γραμματέας του Α' Τμήματος
Β. Ραφαηλάκη

Ε.Φ.



ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Ιουλίου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2367

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581

Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το π.δ. 63/2005 "Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα" (Α' 98) και ειδικότερα το άρθρο 90 αυτού.

2. Το π.δ. 100/2014 "Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής" (Α' 167) και ιδίως τα άρθρα 10, 11 και 42 αυτού.

3. Το π.δ. 70/2015 "Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, ... και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. ..." (Α' 114).

4. Το π.δ. 73/2015 "Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών" (Α' 116).

5. Το π.δ. 125/2016 "Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών" (Α' 210).

6. Την οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 "Για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (αναδιτύπωση)" (ΟJ L 153/18.6.2010).

7. Τις οδηγίες 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009 "Για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (αναδιτύπωση)" (ΟJ L 285/2010) και 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 "Για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά (αναδιτύπωση)" (ΟJ L 153/18.6.2010), όπως τροποποιήθηκαν με την οδηγία 2012/27/ΕΕ (ΟJ L 315/14.11.2012).

8. Το ν.4122/2013 "Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις" (Α' 42) και ιδίως το άρθρο 3 αυτού.

9. Το ν.4409/2016 "Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις." (Α' 136) και ιδίως τα άρθρα 49 και 52 έως και 59 αυτού.

10. Το ν.4030/2011 "Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις." (Α'249)

11. Το ν.4067/2012 "Νέος Οικοδομικός Κανονισμός" (Α' 79).

12. Το π.δ. 335/1993 "Απαιτήσεις απόδοσης για τους νέους λέβητες ζεστού νερού που τροφοδοτούνται με υγρά ή αέρια καύσιμα, σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 92/42/ΕΟΚ της 21ης Μαΐου 1992" (ΦΕΚ Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 59/1995 (Α' 46).

13. Την Η.Π. 18694/658/Ε 103/11.04.2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Παιδείας και διά βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης "Καθορισμός αρμόδιων αρχών, μέτρων και διαδικασιών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 842/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2000 «για ορισμένα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου», και των Κανονισμών που εκδίδονται σε εφαρμογή του." (Β' 1232).

14. Την οικ.189533/07.11.2011 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής "Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με τη λειτουργία των σταθερών εστιών καύσης για τη θέρμανση κτιρίων και νερού." (Β' 2654).

15. Την Δ6/Β/οικ.5825/30.03.2010 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής "Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων" (Β' 407).

16. Την οικ.2618/23.10.2014 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής "Έγκριση και εφαρμογή των Τεχνικών Οδηγιών ΤΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων." (Β' 2945).

17. Την 3046/304/1989 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων "Κτιριοδομικός Κανονισμός" (Δ' 59).

18. Την 170914/109/22.01.2016 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών "Σύσταση και Συγκρότηση Επιτροπής Συντονισμού για την επικαιροποίηση της εθνικής νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων." (ΑΔΑ 7ΤΒΑ4653Π8-ΖΘΖ), όπως τροποποιήθηκε με την 170802/63/20.01.2017 απόφαση (ΑΔΑ 66ΙΛ4653Π8-24Φ).

19. Το πρακτικό της από 05.05.2017 συνεδρίασης της ως άνω Επιτροπής Συντονισμού.

20. Τα οικ.188209/22.12.2016, οικ.171261/31.01.2017 και 172821/31.03.2017 έγγραφα της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας προς τη Διεύθυνση Διεθνών και Ευρωπαϊκών Δραστηριοτήτων με συνημμένες τις εκθέσεις για τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης.

21. Τη με αριθμ. 2017/222/GR γνωστοποίηση σχεδίου του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 39/2001 (Α' 28).

22. Το αριθμ. GROW/B2/AL/CS/bml (2017) 2842714/16.06.2017 έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με έγκριση του αιτήματος εφαρμογής της διαδικασίας επείγοντος που αναφέρεται στο άρθρο 6, παράγραφος 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535.

23. Την ανάγκη ολοκληρωμένου ενεργειακού σχεδιασμού των κτιρίων με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσής τους, την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος.

24. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνεται Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ), ως ακολούθως:

Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 1

Σκοπός

1. Η απόφαση αυτή διαμορφώνει το πλαίσιο αρχών και καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

2. Ειδικότερα, σκοπό της παρούσας αποτελεί η μείωση της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας για θέρμανση, ψύξη, κλιματισμό (ΘΨΚ), φωτισμό και παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) με την ταυτόχρονη διασφάλιση συνθηκών άνεσης και ποιότητας εσωτερικού περιβάλλοντος των κτιρίων.

Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται μέσω του ενεργειακά αποδοτικού σχεδιασμού του κελύφους, της χρήσης ενεργειακά αποδοτικών δομικών υλικών και ηλεκτρομηχανολογικών (Η/Μ) συστημάτων, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΗΘ).

3. Για τους σκοπούς της προηγούμενης παραγράφου:

3.1 Ορίζεται μεθοδολογία υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων για την εκτίμηση των ενεργειακών καταναλώσεων των κτιρίων για ΘΨΚ, φωτισμό και ΖΝΧ.

3.2 Καθορίζονται ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση και κατηγορίες για την ενεργειακή κατάσταση των κτιρίων.

3.3 Καθορίζονται οι παράμετροι για τον ενεργειακά αποδοτικό σχεδιασμό των κτιρίων, τα θερμοφυσικά χαρακτηριστικά των δομικών στοιχείων του κτιριακού κελύφους και οι προδιαγραφές των τεχνικών συστημάτων κτιρίων.

3.4 Καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της μελέτης ενεργειακής απόδοσης (ΜΕΑ).

3.5 Καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ).

3.6 Καθορίζεται η διαδικασία των ενεργειακών επιθεωρήσεων των κτιρίων, καθώς και η διαδικασία των επιθεωρήσεων των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού.

4. Για την εφαρμογή των σκοπών της παρούσας εκδίδονται Τεχνικές Οδηγίες του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΟΤΕΕ), οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ρυθμίζουν ειδικότερα θέματα, όπως αυτά αναλύονται στην παρούσα, και επικαιροποιούνται κατά περίπτωση σύμφωνα με τις εθνικές απαιτήσεις και εξελίξεις.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στις κατηγορίες χρήσεων κτιρίων ή κτιριακών μονάδων που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 3 του ν.4122/2013, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν.4122/2013.

2. Η ΜΕΑ εκπονείται για κάθε νέο κτίριο ή κτιριακή μονάδα, καθώς και για κάθε υφιστάμενο κτίριο ή κτιριακή μονάδα που ανακαινίζεται ριζικά, όπως προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7 αντίστοιχα του ν.4122/2013.

3. Η ενεργειακή επιθεώρηση για την πιστοποίηση των κτιρίων και η έκδοση του ΠΕΑ εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των άρθρων 11 και 12 του ν.4122/2013.

4. Η ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων θέρμανσης εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 14 του ν.4122/2013 και αφορά στη συνολική ωφέλιμη ονομαστική ισχύ κεντρικών συστημάτων θέρμανσης του κτιρίου.

5. Η ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων κλιματισμού εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 15 του ν.4122/2013 και αφορά στη συνολική ωφέλιμη ονομαστική ισχύ κεντρικών συστημάτων κλιματισμού του κτιρίου.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας, οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις της έχουν την ακόλουθη έννοια:

- "Κτίριο αναφοράς": Κτίριο με τα ίδια γεωμετρικά χαρακτηριστικά, θέση, προσανατολισμό, χρήση και χαρακτηριστικά λειτουργίας με το εξεταζόμενο κτίριο. Το κτίριο αναφοράς έχει καθορισμένα τεχνικά χαρακτηριστικά τόσο στα δομικά στοιχεία του κελύφους, όσο και στα τεχνικά συστήματα που αφορούν στη ΘΨΚ των εσω-

τερικών χώρων, στην παραγωγή ΖΝΧ και στο φωτισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της παρούσας.

- "Συνολική τελική ενεργειακή κατανάλωση κτιρίου": Το άθροισμα των επιμέρους υπολογιζόμενων ενεργειακών καταναλώσεων ενός κτιρίου για ΘΨΚ, παραγωγή ΖΝΧ και φωτισμό, εκφραζόμενο σε ενέργεια ανά μονάδα ωφέλιμης επιφάνειας του κτιρίου ανά έτος [$\text{kWh}/(\text{m}^2\text{-έτος})$]. Ειδικά για τα κτίρια ή κτιριακές μονάδες με χρήση κατοικίας στη συνολική τελική ενεργειακή κατανάλωση δεν συνυπολογίζεται ο φωτισμός.

- "Συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας κτιρίου": Το άθροισμα των προαναφερόμενων επιμέρους ενεργειακών καταναλώσεων, μετά από την αναγωγή τους σε μεγέθη πρωτογενούς ενέργειας σύμφωνα με τους συντελεστές μετατροπής (πρωτογενής προς τελική ενέργεια) του πίνακα Β.1 της παρούσας.

- "Απόδοση συστήματος ή συντελεστής απόδοσης": Ο λόγος της αποδιδόμενης ωφέλιμης ενέργειας του συστήματος προς την ενέργεια που χρησιμοποιεί και καταναλώνει το σύστημα για τη λειτουργία του.

- "Εσωτερικά κέρδη": Οι θερμικές πρόσοδοι ενός χώρου κτιρίου από εσωτερικές πηγές θερμότητας, όπως άνθρωποι, φωτιστικά σώματα, ηλεκτρικές συσκευές, εξοπλισμού γραφείου κ.ά.

- "Ηλιακά κέρδη": Οι θερμικές πρόσοδοι του κτιρίου από την ηλιακή ακτινοβολία μέσω των διαφανών και αδιαφανών δομικών στοιχείων του κελύφους του.

- "Θερμική ζώνη κτιρίου": Σύνολο (ομάδα) χώρων μέσα στο κτίριο με όμοιες απαιτούμενες εσωτερικές κλιματικές συνθήκες και χρήση. Οι θερμικές ζώνες καθορίζονται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) Η επιθυμητή θερμοκρασία των εσωτερικών χώρων να διαφέρει περισσότερο από 4 K (4°C) σε σχέση με τα άλλα τμήματα του κτιρίου κατά τη χειμερινή ή/και τη θερινή περίοδο.

β) Να υπάρχουν χώροι με διαφορετική χρήση / λειτουργία.

γ) Να υπάρχουν χώροι στο κτίριο που εξυπηρετούνται με διαφορετικά συστήματα θέρμανσης ή/και ψύξης ή/και κλιματισμού λόγω διαφορετικών εσωτερικών συνθηκών.

δ) Να υπάρχουν χώροι στο κτίριο που παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές εσωτερικών κερδών ή/και ηλιακών κερδών ή/και θερμικών απωλειών.

ε) Να υπάρχουν χώροι στους οποίους το σύστημα του μηχανικού αερισμού καλύπτει λιγότερο από το 80% της επιφάνειας κάτοψης του χώρου.

- "Συντελεστής σκίασης": Συντελεστής που δείχνει τον περιορισμό της ηλιακής ακτινοβολίας που προσπίπτει σε μια επιφάνεια λόγω ύπαρξης εξωτερικών εμποδίων, προεξοχών του κτιρίου ή/και συστημάτων ηλιοπροστασίας του κτιρίου.

- "Μέσος συντελεστής θερμικών απωλειών διανομής": Το ποσοστό συνολικών θερμικών απωλειών του δικτύου διανομής επί της συνολικής κατανάλωσης θερμικής ενέργειας ανά τελική χρήση (ΘΨΚ ή ΖΝΧ) του κτιρίου ή της θερμικής ζώνης.

- "Αερισμός μέσω χαραμάδων": Η ποσότητα αέρα που διέρχεται από τις χαραμάδες των κουφωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Άρθρο 4

Βασικές παράμετροι

1. Η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων προσδιορίζεται με βάση μεθοδολογία υπολογισμού κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Η μεθοδολογία υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων βασίζεται στα ευρωπαϊκά πρότυπα - όπως αυτά αναφέρονται στο παράρτημα 1 της παρούσας - και καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τα εξής:

1.1 την πραγματική κύρια χρήση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, τις επιθυμητές συνθήκες εσωτερικού περιβάλλοντος (θερμοκρασία, υγρασία, αερισμό), τα χαρακτηριστικά λειτουργίας και τον αριθμό χρηστών,

1.2 τα κλιματικά δεδομένα της περιοχής του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας (θερμοκρασία, σχετική και απόλυτη υγρασία, ταχύτητα ανέμου και ηλιακή ακτινοβολία),

1.3 τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των δομικών στοιχείων του κτιριακού κελύφους (μορφή του κτιρίου, διαφανείς και μη επιφάνειες, σκιάστρα κ.ά.), σε σχέση με τον προσανατολισμό και τα χαρακτηριστικά των εσωτερικών δομικών στοιχείων (χωρίσματα κ.ά.),

1.4 τα θερμοφυσικά χαρακτηριστικά των δομικών στοιχείων του κτιριακού κελύφους (θερμοπερατότητα, θερμική μάζα, απορροφητικότητα ηλιακής ακτινοβολίας, διαπερατότητα κ.ά.).

1.5 τα τεχνικά χαρακτηριστικά των Η/Μ συστημάτων για ΘΨΚ και ΖΝΧ (τύπος συστημάτων, δίκτυο διανομής, απόδοση συστημάτων κ.α.),

1.6 τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εγκατάστασης γενικού φωτισμού (στα κτίρια του τριτογενούς τομέα),

1.7 τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διατάξεων αυτομάτου ελέγχου και ρύθμισης λειτουργίας των Η/Μ συστημάτων,

1.8 το μηχανικό και φυσικό αερισμό, που περιλαμβάνει και την αεροστεγανότητα,

1.9 τα παθητικά και υβριδικά ηλιακά συστήματα και την ηλιακή προστασία,

1.10 την παθητική θέρμανση και δροσισμό,

1.11 τις κλιματικές συνθήκες εσωτερικού χώρου, λαμβάνοντας υπόψη και τις συνθήκες σχεδιασμού εσωτερικού κλίματος,

1.12 τα εσωτερικά φορτία.

2. Στους υπολογισμούς ενεργειακής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη η θετική επίδραση των κατωτέρω παραγόντων:

2.1 των ενεργητικών ηλιακών συστημάτων και άλλων συστημάτων θέρμανσης, ψύξης, ΖΝΧ και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας βασιζόμενων σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (ΑΠΕ),

2.2 της ωφέλιμης θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης με συμπαραγωγή (ΣΗΘ) και των συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου,

2.3 του φυσικού φωτισμού.

Άρθρο 5

Υπολογιστικές μέθοδοι – Δεδομένα υπολογισμού

1. Για τους υπολογισμούς της ενεργειακής απόδοσης και της ενεργειακής κατάταξης των κτιρίων εφαρμόζεται η μέθοδος ημι-σταθερής κατάστασης μηνιαίου βήματος του ευρωπαϊκού προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 13790 και των υπόλοιπων ευρωπαϊκών προτύπων, όπως αυτά απεικονίζονται στο παράρτημα 1 της παρούσας και ισχύουν.

2. Τα δεδομένα και τα αποτελέσματα των υπολογισμών της ενεργειακής απόδοσης και της ενεργειακής κατάταξης των κτιρίων υποβάλλονται και ανταλλάσσονται μέσω ανοικτής δομής δεδομένων (XML) και διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (API).

3. Οι παράμετροι υπολογισμού καθορίζονται στα νέα κτίρια από τα στοιχεία της αρχιτεκτονικής και ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης και στα υφιστάμενα βάσει των στοιχείων του επιτόπιου ελέγχου του κτιρίου ("ως κατασκευασθέντος") και αναλύονται περαιτέρω στις TOTEE.

4. Οι πρότυπες εσωτερικές συνθήκες (θερμοκρασία, υγρασία, αερισμός εσωτερικών χώρων, φωτισμός κ.ά.) των κτιρίων προσδιορίζονται με σχετική TOTEE.

5. Σε περίπτωση κτιρίου που περιλαμβάνει κτιριακές μονάδες με διαφορετικές κύριες χρήσεις, οι υπολογισμοί για την ενεργειακή απόδοση και ενεργειακή κατάταξη του κτιρίου, τόσο κατά την εκπόνηση της ΜΕΑ όσο και κατά την ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίου για την έκδοση του ΠΕΑ, γίνονται ξεχωριστά για κάθε κύρια χρήση των επιμέρους κτιριακών μονάδων.

6. Για τους υπολογισμούς λαμβάνονται υπόψη τα κλιματικά δεδομένα, όπως προσδιορίζονται με σχετική TOTEE.

7. Η αναγωγή της υπολογιζόμενης τελικής κατανάλωσης καυσίμου σε πρωτογενή γίνεται με τη χρήση των συντελεστών του πίνακα Β.1.

Πίνακας Β.1: Συντελεστής μετατροπής της τελικής κατανάλωσης ενέργειας του κτιρίου σε πρωτογενή ενέργεια

Πηγή ενέργειας	Συντελεστής μετατροπής σε πρωτογενή ενέργεια	Εκλυόμενοι ρύποι ανά μονάδα ενέργειας (kgCO ₂ /kWh)
Φυσικό αέριο	1,05	0,196
Πετρέλαιο θέρμανσης	1,10	0,264
Ηλεκτρική ενέργεια	2,90	0,989
Υγραέριο	1,05	0,238

Βιομάζα	1,00	---
Τηλεθέρμανση από θερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής	0,70	0,347
Τηλεθέρμανση από ΑΠΕ	0,50	---

8. Για τον υπολογισμό της συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας εφαρμόζεται η ίδια μεθοδολογία, τόσο στο υπό εξέταση κτίριο, όσο και στο αντίστοιχο κτίριο αναφοράς.

Άρθρο 6

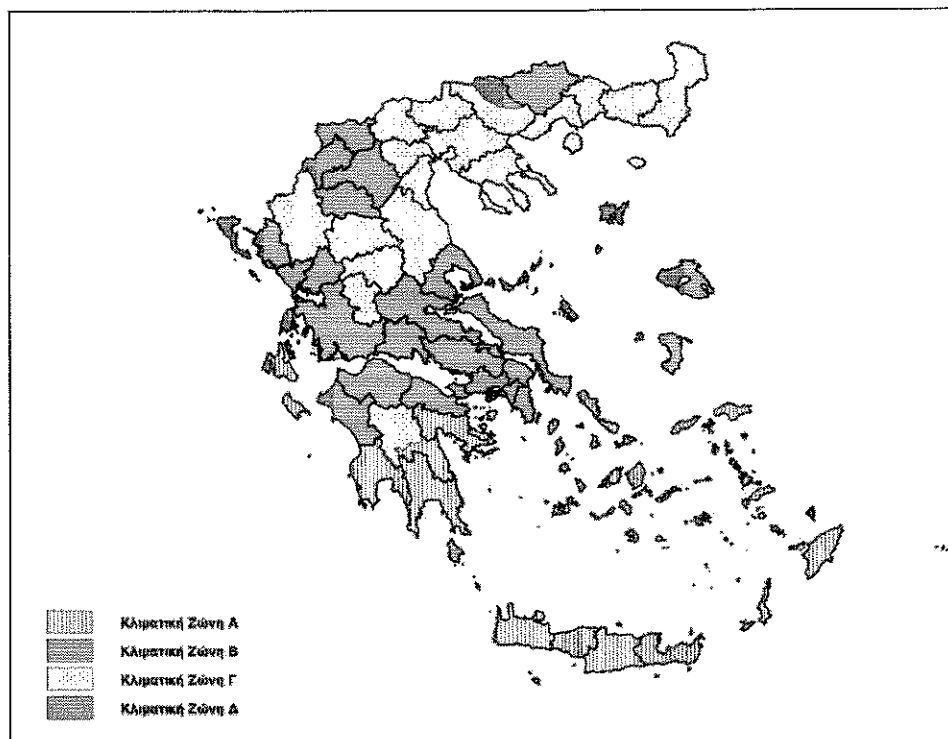
Κλιματικές ζώνες

1. Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η ελληνική επικράτεια διαιρείται σε τέσσερις κλιματικές ζώνες με βάση τις βαθμομέρες θέρμανσης. Στον πίνακα Β.2 προσδιορίζονται οι νομοί που υπάγονται στις τέσσερις κλιματικές ζώνες (από τη θερμότερη στην ψυχρότερη) και ακολουθεί σχηματική απεικόνιση των παραπάνω ζωνών στο χάρτη Β.1.

Πίνακας Β.2: Νομοί ελληνικής επικράτειας ανά κλιματική ζώνη

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΖΩΝΗ	ΝΟΜΟΙ
ΖΩΝΗ Α	Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνου, Λασιθίου, Κυκλάδων, Δωδεκανήσου, Σάμου, Μεσσηνίας, Λακωνίας, Αργολίδας, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας και Ιθάκης, Κύθηρα και νησιά Σαρωνικού (Αττικής), Αρκαδίας (πεδινή)
ΖΩΝΗ Β	Αττικής (εκτός Κυθήρων και νησιών Σαρωνικού), Κορινθίας, Ηλείας, Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας, Φθιώτιδας, Φωκίδας, Βοιωτίας, Ευβοίας, Μαγνησίας, Λέσβου, Χίου, Κέρκυρας, Λευκάδας, Θεσπρωτίας, Πρέβεζας, Άρτας
ΖΩΝΗ Γ	Αρκαδίας (ορεινή), Ευρυτανίας, Ιωαννίνων, Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων, Πιερίας, Ημαθίας, Πέλλας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Χαλκιδικής, Σερρών (εκτός ΒΑ τμήματος), Καβάλας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου
ΖΩΝΗ Δ	Γρεβενών, Κοζάνης, Καστοριάς, Φλώρινας, Σερρών (ΒΑ τμήμα), Δράμας

Χάρτης Β.1: Σχηματική απεικόνιση κλιματικών ζωνών ελληνικής επικράτειας



2. Σε κάθε νομό, οι περιοχές που βρίσκονται σε υψόμετρο άνω των 500 μέτρων, εντάσσονται στην επόμενη ψυχρότερη κλιματική ζώνη από εκείνη στην οποία ανήκουν σύμφωνα με τα παραπάνω. Για την Δ ζώνη όλες οι περιοχές ανεξαρτήτως υψομέτρου περιλαμβάνονται στην ζώνη Δ. Στο τμήμα του νομού Αρκαδίας που εντάσσεται στην κλιματική ζώνη Γ και στο τμήμα του νομού Σερρών (ΒΑ τμήμα) που εντάσσεται στην κλιματική ζώνη Δ, περιλαμβάνονται όλες οι περιοχές που έχουν υψόμετρο άνω των 500 μέτρων.

3. Τα όρια των κλιματικών ζωνών δύνανται να καθοριστούν με μεγαλύτερη ανάλυση, σύμφωνα με σχετική ΤΟΤΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Άρθρο 7 Ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

1. Οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης κτιρίων αφορούν τόσο στο σύνολο του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας όσο και στα επί μέρους δομικά στοιχεία του κελύφους και τα τεχνικά συστήματα του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση, με στόχο την επίτευξη βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων.

2. Οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για κτίρια ή κτιριακές μονάδες ορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα, όπως αυτά υπολογίστηκαν με το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο του άρθρου 5 του ν.4122/2013.

3. Οι ελάχιστες απαιτήσεις εφαρμόζονται στις κατηγορίες κτιρίων ή κτιριακών μονάδων που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 3 του ν.4122/2013, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν.4122/2013.

4. Κάθε νέο κτίριο ή νέα κτιριακή μονάδα ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης της παρούσας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν.4122/2013.

Στα νέα κτίρια ή κτιριακές μονάδες - κατοικίας και τριτογενούς τομέα - οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης ικανοποιούνται όταν το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα:

α) πληροί όλες τις ελάχιστες προδιαγραφές για νέα κτίρια, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 8 της παρούσας και

β) η υπολογιζόμενη ετήσια συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας είναι μικρότερη ή ίση της συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιρίου αναφοράς - όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 9 της παρούσας - και το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα κατατάσσεται τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β. Η κατανάλωση ενέργειας υπολογίζεται με τη μεθοδολογία του ανωτέρω κεφαλαίου Β'.

5. Κάθε υφιστάμενο κτίριο ή υφιστάμενη κτιριακή μονάδα που ανακαινίζεται ριζικά ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης της παρούσας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του ν.4122/2013 στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Σε όλα τα υφιστάμενα κτίρια ή κτιριακές μονάδες - κατοικίας και τριτογενούς τομέα - που ανακαινίζονται

ριζικά, οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης ικανοποιούνται όταν το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα:

α) πληροί όλες τις ελάχιστες προδιαγραφές για υφιστάμενα κτίρια, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 8 της παρούσας και

β) η υπολογιζόμενη ετήσια συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας είναι μικρότερη ή ίση της συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιρίου αναφοράς - όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 9 της παρούσας - και το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα κατατάσσεται τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β. Η κατανάλωση ενέργειας υπολογίζεται με τη μεθοδολογία του ανωτέρω κεφαλαίου Β'.

6. Στα υφιστάμενα κτίρια ή υφιστάμενες κτιριακές μονάδες, κάθε δομικό στοιχείο που αποτελεί τμήμα του κελύφους, όταν τοποθετείται εκ των υστέρων ή αντικαθίστανται, και κάθε τεχνικό σύστημα, όταν τοποθετείται εκ των υστέρων, αναβαθμίζεται ή αντικαθίσταται, ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης της παρούσας, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του ν.4122/2013 στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης ικανοποιούνται όταν το δομικό στοιχείο του κελύφους ή το τεχνικό σύστημα πληροί τις ελάχιστες προδιαγραφές για υφιστάμενα κτίρια, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 8 της παρούσας.

7. Στην περίπτωση κτιρίου μεικτής χρήσης, ο έλεγχος της τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων και ο υπολογισμός της συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας γίνεται ξεχωριστά για κάθε τμήμα του κτιρίου με διαφορετική βασική κατηγορία κύριας χρήσης, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις.

Άρθρο 8

Ελάχιστες προδιαγραφές κτιρίων

1. Σχεδιασμός κτιρίου

1.1 Στο σχεδιασμό του κτιρίου λαμβάνονται υπόψη οι κάτωθι παράμετροι:

1.1.1 Η κατάλληλη χωροθέτηση και προσανατολισμός του κτιρίου για τη μέγιστη αξιοποίηση των τοπικών κλιματικών συνθηκών.

1.1.2 Η διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου για τη βελτίωση του μικροκλίματος.

1.1.3 Ο κατάλληλος σχεδιασμός και χωροθέτηση των ανοιγμάτων ανά προσανατολισμό ανάλογα με τις απαιτήσεις ηλιασμού, φυσικού φωτισμού και αερισμού.

1.1.4 Η χωροθέτηση των λειτουργιών ανάλογα με τη χρήση και τις απαιτήσεις άνεσης (θερμικές, φυσικού αερισμού και φωτισμού).

1.1.5 Η ενσωμάτωση τουλάχιστον ενός εκ των παθητικών ηλιακών συστημάτων (ΠΗΣ), όπως άμεσου ηλιακού κέρδους (νότια ανοίγματα), τοίχος μάζας, τοίχος Trombe, θερμοκήπιο - ηλιακός χώρος κ.ά., εφόσον αυτό είναι λειτουργικά εφικτό.

1.1.6 Η ηλιοπροστασία.

1.1.7 Η ένταξη τεχνικών φυσικού αερισμού.

1.1.8 Η εξασφάλιση οπτικής άνεσης μέσω τεχνικών και συστημάτων φυσικού φωτισμού.

1.2 Αδυναμία εφαρμογής των ανωτέρω απαιτεί επαρκή τεχνική τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες.

2. Κτιριακό κέλυφος

2.1 Θερμοφυσικά χαρακτηριστικά των δομικών στοιχείων του κτιριακού κελύφους:

2.1.1 Τα επιμέρους δομικά στοιχεία του κελύφους του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, πληρούν τους περιορισμούς θερμομόνωσης των παρακάτω πινάκων Γ.1 και Γ.2:

Πίνακας Γ.1: Μέγιστος επιτρεπόμενος συντελεστής θερμοπερατότητας δομικών στοιχείων, ανά κλιματική ζώνη, για νέα κτίρια

ΔΟΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ	Συντελεστής θερμοπερατότητας [W/(m ² .K)]			
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΖΩΝΗ			
	A	B	Γ	Δ
Οριζόντια ή κεκλιμένη οροφή σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	0,45	0,40	0,35	0,30
Οριζόντια ή κεκλιμένη οροφή σε επαφή με κλειστό μη θερμαινόμενο χώρο	1,10	0,80	0,65	0,60
Οριζόντια ή κεκλιμένη οροφή σε επαφή με το έδαφος	1,10	0,80	0,65	0,60
Τοίχος σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	0,55	0,45	0,40	0,35
Τοίχος σε επαφή με κλειστό μη θερμαινόμενο χώρο	1,30	0,90	0,70	0,65
Τοίχος σε επαφή με το έδαφος	1,30	0,90	0,70	0,65
Δάπεδο σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα (πιλοτή)	0,45	0,40	0,35	0,30
Δάπεδο σε επαφή με κλειστό μη θερμαινόμενο χώρο	1,10	0,80	0,65	0,60
Δάπεδο σε επαφή με το έδαφος	1,10	0,80	0,65	0,60
Κούφωμα ανοίγματος σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	2,80	2,60	2,40	2,20
Κούφωμα ανοίγματος σε επαφή με μη θερμαινόμενο χώρο	5,00	4,60	4,30	4,00

Κούφωμα ανοίγματος χωρίς υαλοπίνακα σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	2,80	2,60	2,40	2,20
Κούφωμα ανοίγματος χωρίς υαλοπίνακα σε επαφή με μη θερμαινόμενο χώρο	5,00	4,60	4,30	4,00
Γυάλινη πρόσοψη κτιρίου μη ανοιγόμενη ή μερικώς ανοιγόμενη σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	2,10	1,90	1,75	1,70
Γυάλινη πρόσοψη κτιρίου μη ανοιγόμενη ή μερικώς ανοιγόμενη σε επαφή με μη θερμαινόμενο χώρο	3,80	3,40	3,00	2,80

Πίνακας Γ.2: Μέγιστος επιτρεπόμενος συντελεστής θερμοπερατότητας δομικών στοιχείων, ανά κλιματική ζώνη, για υφιστάμενα κτίρια

ΔΟΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ	Συντελεστής θερμοπερατότητας [W/(m ² .K)]			
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΖΩΝΗ			
	A	B	Γ	Δ
Οριζόντια ή κεκλιμένη οροφή σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	0,50	0,45	0,40	0,35
Οριζόντια ή κεκλιμένη οροφή σε επαφή με κλειστό μη θερμαινόμενο χώρο	1,20	0,90	0,75	0,70
Οριζόντια ή κεκλιμένη οροφή σε επαφή με το έδαφος	1,20	0,90	0,75	0,70
Τοίχος σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	0,60	0,50	0,45	0,40
Τοίχος σε επαφή με κλειστό μη θερμαινόμενο χώρο	1,50	1,00	0,80	0,70
Τοίχος σε επαφή με το έδαφος	1,50	1,00	0,80	0,70
Δάπεδο σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα (πilotή)	0,50	0,45	0,40	0,35

Δάπεδο σε επαφή με κλειστό μη θερμαινόμενο χώρο	1,20	0,90	0,75	0,70
Δάπεδο σε επαφή με το έδαφος	1,20	0,90	0,75	0,70
Κούφωμα ανοίγματος σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	3,20	3,00	2,80	2,60
Κούφωμα ανοίγματος σε επαφή με μη θερμαινόμενο χώρο	5,70	5,20	4,80	4,40
Κούφωμα ανοίγματος χωρίς υαλοπίνακα σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	3,20	3,00	2,80	2,60
Κούφωμα ανοίγματος χωρίς υαλοπίνακα σε επαφή με μη θερμαινόμενο χώρο	5,70	5,20	4,80	4,40
Γυάλινη πρόσοψη κτιρίου μη ανοιγόμενη ή μερικώς ανοιγόμενη σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα	2,20	2,00	1,80	1,80
Γυάλινη πρόσοψη κτιρίου μη ανοιγόμενη ή μερικώς ανοιγόμενη σε επαφή με μη θερμαινόμενο χώρο	4,00	3,60	3,10	2,90

2.1.2 Για τα δομικά στοιχεία που αποτελούν παθητικά ηλιακά συστήματα δεν ισχύει ο περιορισμός του μέγιστου επιτρεπόμενου συντελεστή θερμοπερατότητας, με την εξαίρεση του συστήματος άμεσου ηλιακού κέρδους.

2.1.3 Η τιμή του μέσου συντελεστή θερμοπερατότητας (U_m) του εξεταζόμενου κτιρίου δεν υπερβαίνει τα όρια που δίδονται στους πίνακες Γ.3 και Γ.4 και στα διαγράμματα Γ.1 και Γ.2:

Πίνακας Γ.3: Μέγιστος επιτρεπόμενος μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας (U_m), ανά κλιματική ζώνη, για νέα κτίρια

A/V (m ⁻¹)	Μέγιστος επιτρεπόμενος μέσος συντελεστής (U_m) σε W/(m ² K)			
	Ζώνη Α	Ζώνη Β	Ζώνη Γ	Ζώνη Δ
≤ 0,2	1,25	1,13	1,04	0,95
0,3	1,17	1,05	0,96	0,88
0,4	1,10	0,99	0,91	0,83
0,5	1,04	0,93	0,86	0,78
0,6	0,98	0,89	0,81	0,73
0,7	0,92	0,83	0,76	0,68
0,8	0,86	0,77	0,71	0,63

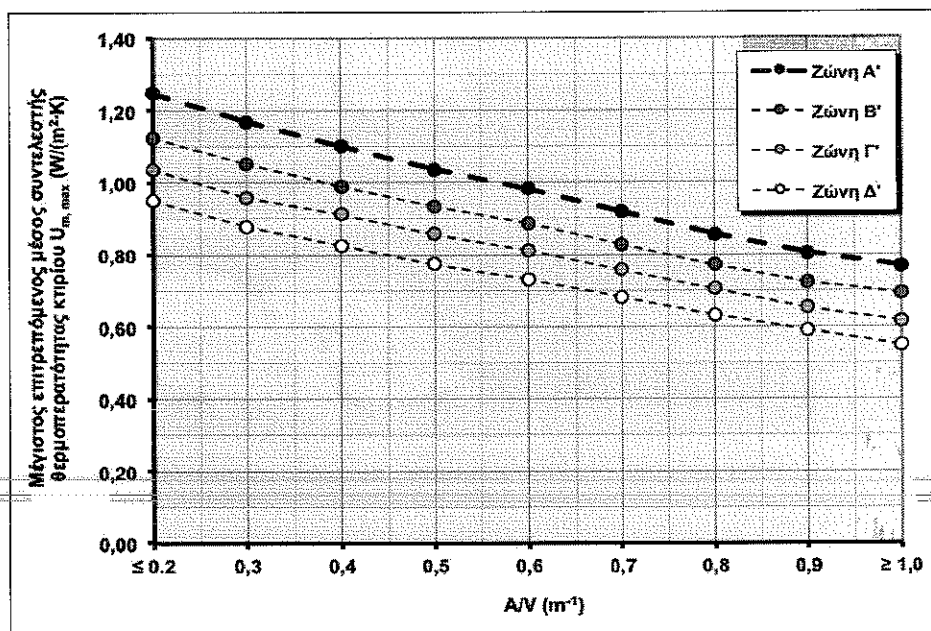
0,9	0,80	0,73	0,65	0,59
≥ 1,0	0,77	0,69	0,62	0,55

Πίνακας Γ.4: Μέγιστος επιτρεπόμενος μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας (U_m), ανά κλιματική ζώνη, για υφιστάμενα κτίρια

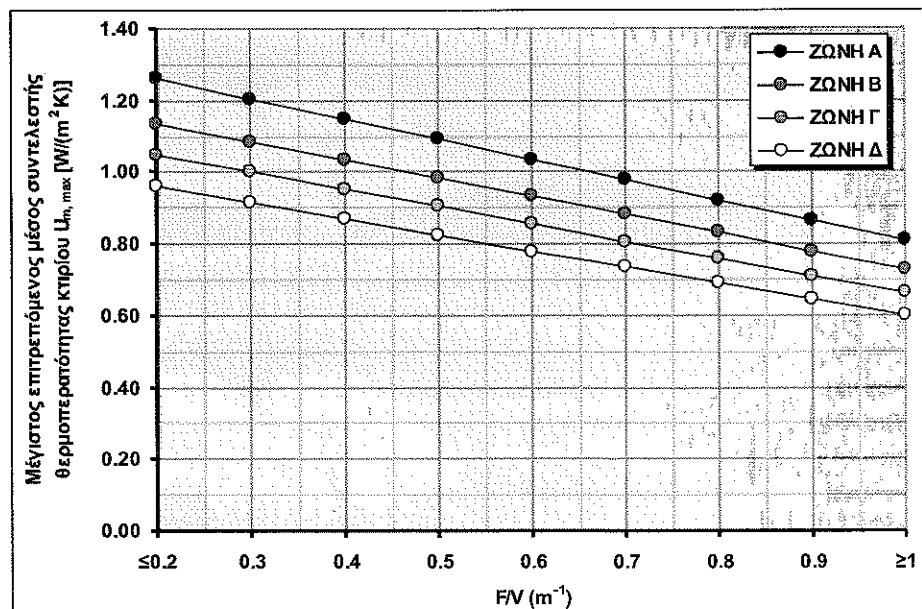
A/V (m^{-1})	Μέγιστος επιτρεπόμενος μέσος συντελεστής (U_m) σε $W/(m^2 K)$			
	Ζώνη Α	Ζώνη Β	Ζώνη Γ	Ζώνη Δ
≤ 0,2	1,26	1,14	1,05	0,96

0,3	1,20	1,09	1,00	0,92
0,4	1,15	1,03	0,95	0,87
0,5	1,09	0,98	0,90	0,83
0,6	1,03	0,93	0,86	0,78
0,7	0,98	0,88	0,81	0,73
0,8	0,92	0,83	0,76	0,69
0,9	0,86	0,78	0,71	0,64
≥ 1,0	0,81	0,73	0,66	0,60

Διάγραμμα Γ.1: Μέγιστος επιτρεπόμενος μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας (U_m), ανά κλιματική ζώνη, για νέα κτίρια



Διάγραμμα Γ.2: Μέγιστος επιτρεπόμενος μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας (U_m), ανά κλιματική ζώνη, για υφιστάμενα κτίρια



δ) Η απαίτηση τήρησης του μέγιστου επιτρεπόμενου μέσου συντελεστή θερμοπερατότητας U_m , δεν ισχύει στην περίπτωση κτιριακών μονάδων.

2.2 Για τα κτίρια ή κτιριακές μονάδες που ενσωματώνουν στο κέλυφος παθητικά συστήματα, πέραν αυτών του άμεσου κέρδους (νότια ανοίγματα), τα συστήματα αυτά δε λαμβάνονται υπόψη στους υπολογισμούς του μέσου συντελεστή θερμοπερατότητας (U_m) ως έχουν, αλλά αντικαθίστανται με αντίστοιχα συμβατικά δομικά μη διαφανή στοιχεία με θερμικά χαρακτηριστικά, όπως ορίζονται στους πίνακες Γ.1 και Γ.2 για τους εξωτερικούς τοίχους σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα.

2.3 Η διαδικασία υπολογισμού των συντελεστών θερμοπερατότητας των δομικών στοιχείων, των γραμμικών συντελεστών θερμοπερατότητας (θερμογεφυρών), καθώς και του μέγιστου επιτρεπόμενου μέσου συντελεστή θερμοπερατότητας (U_m) του κτιρίου, καθορίζεται με σχετική TOTEE.

3. Τεχνικά συστήματα

3.1 Τα επιμέρους τεχνικά συστήματα του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, πληρούν τους ακόλουθους περιορισμούς:

3.1.1 Όλα τα δίκτυα διανομής (νερού ή άλλου μέσου) των τεχνικών συστημάτων ΘΨΚ και ΖΝΧ διαθέτουν θερμομόνωση που καθορίζεται με σχετική TOTEE.

Ιδιαίτερα οι εγκαταστάσεις δικτύων που διέρχονται από εξωτερικούς χώρους διαθέτουν κατ'ελάχιστον πάχος θερμομόνωσης 19mm για θέρμανση ή/και ψύξη χώρων και 13mm για ΖΝΧ, με αγωγιμότητα θερμομονωτικού υλικού $\lambda=0,040 \text{ W/(m.K)}$ (στους 20°C).

Τα δίκτυα διανομής, θερμού και ψυχρού μέσου, διαθέτουν σύστημα αντιστάθμισης για την αντιμετώπιση των μερικών φορτίων ή άλλο ισοδύναμο σύστημα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας υπό μερικό φορτίο.

3.1.2 Οι απαιτήσεις για νωπό αέρα στα κτίρια του τριτογενούς τομέα καλύπτονται μέσω μηχανικού αερισμού [προσαγωγής νωπού αέρα ή κεντρικής κλιματιστικής μονάδας διαχείρισης αέρα (ΚΚΜ) κ.τ.λ.]. Κάθε σύστημα μηχανικού αερισμού που εγκαθίσταται στο κτίριο είναι σύμφωνο με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1253/2014 και ιδίως τα Παραρτήματα II και III αυτού.

Οι αεραγωγοί διανομής κλιματιζόμενου αέρα (προσαγωγής και ανακυκλοφορίας) που διέρχονται από εξωτερικούς χώρους των κτιρίων διαθέτουν θερμομόνωση με αγωγιμότητα θερμομονωτικού υλικού $\lambda=0,040 \text{ W/(m.K)}$ και πάχος θερμομόνωσης τουλάχιστον 40mm, ενώ για διέλευση σε εσωτερικούς χώρους το αντίστοιχο πάχος είναι 30mm.

3.1.3 Σε όλα τα νέα κτίρια ή κτιριακές μονάδες είναι υποχρεωτική η κάλυψη μέρους των αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης από ηλιοθερμικά συστήματα.

Το ελάχιστο ποσοστό του ηλιακού μεριδίου σε ετήσια βάση καθορίζεται σε 60%.

Στα υφιστάμενα κτίρια ή κτιριακές μονάδες που ανακαινίζονται ριζικά, η ως άνω υποχρέωση ισχύει στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει:

- όταν οι ανάγκες σε ΖΝΧ καλύπτονται από άλλα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ΑΠΕ, ΣΗΘ, συστήματα τηλεθέρμανσης σε κλίμακα περιοχής ή

οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και από αντλίες θερμότητας που προσφέρουν σημαντικά μεγαλύτερο ποσοστό θερμικής ενέργειας από αυτό που καταναλώνουν για τη λειτουργία τους. Στις εν λόγω αντλίες θερμότητας ο εποχιακός βαθμός απόδοσης (SPF) πρέπει να είναι μεγαλύτερος από (1,15x1/η), όπου "η" είναι ο λόγος της συνολικής ακαθάριστης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προς την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής

ενέργειας, σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία 2009/28/ΕΚ, και σε κάθε περίπτωση μεγαλύτερος από 3,3.

- για κατηγορίες χρήσεων κτιρίων χαμηλής ζήτησης σε ΖΝΧ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN/15316-3.1.2008, όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και στις σχετικές TOTEE. Σε περίπτωση μεγάλου κυκλώματος με επανακυκλοφορία του ΖΝΧ εφαρμόζεται κυκλοφορία με σταθερό Δp και κυκλοφορητή με ρύθμιση στροφών βάσει της ζήτησης σε ΖΝΧ.

3.1.4 Όπου απαιτείται κατανομή δαπανών, επιβάλλεται αυτονομία θέρμανσης και ψύξης.

Όπου απαιτείται κατανομή δαπανών για τη θέρμανση χώρων, καθώς επίσης και σε κεντρικά συστήματα παραγωγής ΖΝΧ, εφαρμόζεται θερμοδομέτρηση. Σε όλα τα κτίρια απαιτείται ανεξάρτητος αυτόματος έλεγχος της λειτουργίας των τερματικών μονάδων σε επίπεδο αυτόνομων χώρων (ανά λειτουργικό χώρο) με την ύπαρξη, κατ'ελάχιστον, θερμοστάτη και θερμοστατικών βαλβίδων.

3.1.5 Τα συστήματα γενικού φωτισμού στα κτίρια του τριτογενούς τομέα έχουν ελάχιστη φωτιστική απόδοση 60 lm/W . Για επιφάνεια μεγαλύτερη από 15 m^2 ο τεχνητός φωτισμός ελέγχεται με χωριστούς διακόπτες. Στους χώρους με φυσικό φωτισμό εξασφαλίζεται η δυνατότητα σβέσης τουλάχιστον του 50% των λαμπτήρων που βρίσκονται εντός αυτών.

Σε όλα τα κτίρια του τριτογενούς τομέα απαιτείται η εγκατάσταση κατάλληλου εξοπλισμού αντιστάθμισης της άεργου ισχύος των ηλεκτρικών τους καταναλώσεων, για την αύξηση του συντελεστή ισχύος τους (συνφ) σε επίπεδο κατ'ελάχιστον 0,95.

3.1.6 Διατάξεις ελέγχου τεχνικών συστημάτων:

Τα κτίρια κατοικίας και τα κτίρια του τριτογενούς τομέα με ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη των 3.500 m^2 , διαθέτουν τις διατάξεις αυτομάτου ελέγχου που περιλαμβάνονται στην κατηγορία Γ, όπως αυτή ορίζεται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15232:2007 και εξειδικεύονται σε σχετική TOTEE. Τα κτίρια του τριτογενούς τομέα με ωφέλιμη επιφάνεια μεγαλύτερη των 3.500 m^2 , διαθέτουν τις διατάξεις αυτομάτου ελέγχου που περιλαμβάνονται στην κατηγορία Β, όπως αυτή ορίζεται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15232:2007 και εξειδικεύονται σε σχετική TOTEE.

Τα κτίρια του τριτογενούς τομέα, με ωφέλιμη επιφάνεια μεγαλύτερη από 3.500 m^2 , διαθέτουν σύστημα ενεργειακής διαχείρισης κτιρίου (BEMS), για τον κεντρικό έλεγχο της λειτουργίας των τεχνικών συστημάτων.

Τα κτίρια με χρήσεις "ξενοδοχείο"/"ξενώνας" διαθέτουν σύστημα ελέγχου ηλεκτροδότησης δωματίων μέσω ηλεκτρονικών καρτών.

3.2 Σε κάθε περίπτωση, τα επιμέρους τεχνικά συστήματα του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στους

εφαρμοστικούς κανονισμούς που εκδόθηκαν στο πλαίσιο των Κοινοτικών Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2012/27/ΕΕ.

4. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι προδιαγραφές του κτιρίου αναφοράς, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 9 της παρούσας και εξειδικεύονται περαιτέρω σε σχετική ΤΟΤΕΕ.

5. Αδυναμία εφαρμογής των ανωτέρω απαιτεί επαρκή τεχνική τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες.

Άρθρο 9

Τεχνικά χαρακτηριστικά του κτιρίου αναφοράς

1. Σχεδιασμός κτιρίου

Το κτίριο αναφοράς έχει τα ίδια γεωμετρικά χαρακτηριστικά, θέση, προσανατολισμό, χρήση και χαρακτηριστικά λειτουργίας με το εξεταζόμενο κτίριο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 8 της παρούσας.

Τα ΠΗΣ που πιθανώς ενσωματώνονται στο εξεταζόμενο κτίριο δε λαμβάνονται υπόψη στους υπολογισμούς της ενεργειακής απόδοσης για το κτίριο αναφοράς, εκτός από το σύστημα άμεσου ηλιακού κέρδους. Στην περίπτωση αυτή, στο κτίριο αναφοράς τα ιδιαίτερα δομικά στοιχεία των ΠΗΣ αντικαθίστανται με αντίστοιχα συμβατικά δομικά μη διαφανή στοιχεία με θερμικά χαρακτηριστικά όπως ορίζονται στο άρθρο 8 της παρούσας.

2. Κτιριακό κελύφος

Θερμομόνωση και θερμοφυσικά χαρακτηριστικά των δομικών στοιχείων του κτιριακού κελύφους:

2.1 Τα επιμέρους δομικά στοιχεία του κελύφους του κτιρίου αναφοράς πληρούν τους περιορισμούς θερμομόνωσης του πίνακα Γ.2.

2.2 Στην περίπτωση κατά την οποία το κτίριο αναφοράς, λόγω γεωμετρίας του εξεταζόμενου κτιρίου, δεν πληροί τους περιορισμούς του μέγιστου επιτρεπόμενου μέσου συντελεστή θερμοπερατότητας U_m , οι επιμέρους συντελεστές θερμοπερατότητας (πίνακας Γ.2) των δομικών διαφανών και αδιαφανών στοιχείων του που έρχονται σε επαφή με τον εξωτερικό αέρα (τοιχοποιίες, οροφές, πυλωτές, ανοίγματα, γυάλινες προσόψεις), μειώνονται ποσοστιαία και ομοιόμορφα (με βήμα 0,001), μέχρι ο μέγιστος επιτρεπόμενος μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας να πληροί τους περιορισμούς του U_m (πίνακας Γ.4 – διάγραμμα Γ.2).

2.3 Το κτίριο αναφοράς περιλαμβάνει εξωτερικές επιφάνειες με συντελεστή απορροφητικότητας ηλιακής ακτινοβολίας 0,40 για τοιχοποιίες, 0,40 για δώματα και 0,60 για επικλινείς στέγες. Αντίστοιχα, ο συντελεστής εκπομπής θερμικής ακτινοβολίας για τις εξωτερικές επιφάνειες του κτιρίου αναφοράς είναι 0,80.

2.4 Τα ανοίγματα του κτιρίου αναφοράς διαθέτουν τα απαραίτητα σταθερά εξωτερικά συστήματα ηλιοπροστασίας (πέργκολες, περσίδες κ.ά.), λόγω των οποίων ο μέσος συντελεστής σκίασής τους κατά τη θερινή περίοδο είναι τουλάχιστον 0,70 για τις νότιες όψεις και 0,75 για τις όψεις με δυτικό και ανατολικό προσανατολισμό. Για τη χειμερινή περίοδο ο μέσος συντελεστής σκίασης προκύπτει ανάλογα με τον τύπο του σκιάστρου και όπως καθορίζεται με σχετική ΤΟΤΕΕ. Τα εσωτερικά σκίαστρα (κουρτίνες, περσίδες) των ανοιγμάτων και τα εξωτερι-

κά παραθυρόφυλλα, τα οποία δε θεωρούνται σταθερά σκίαστρα, δε λαμβάνονται υπόψη. Η σκίαση του κτιρίου αναφοράς λόγω εξωτερικών εμποδίων (κτιρίων, ανάγλυφου εδάφους κ.ά.) λαμβάνεται ίδια με του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας.

2.5 Για το κτίριο αναφοράς, λαμβάνεται ποσοστό πλαισίου 20%, ενώ ο συντελεστής διαπερατότητας των υαλοπινάκων για κάθετη πρόσπτωση της ηλιακής ακτινοβολίας ορίζεται $g = 0,76$.

2.6 Ο μέσος συντελεστής σκίασης των αδιαφανών κατακόρυφων επιφανειών του κτιρίου αναφοράς, τόσο κατά τη θερινή όσο και κατά τη χειμερινή περίοδο, ορίζεται σε 0,90.

2.7 Ο αερισμός μέσω χαραμάδων για το κτίριο αναφοράς ορίζεται σε $5,5 \text{ m}^3/\text{h}$ και ανά m^2 κουφώματος. Ο αερισμός μέσω τυποποιημένων θυρίδων αερισμού για το κτίριο αναφοράς, λαμβάνεται όπως και στο εξεταζόμενο κτίριο σύμφωνα με σχετική ΤΟΤΕΕ.

2.8 Η θερμική μάζα του κτιρίου αναφοράς λαμβάνεται ίση με $250 \text{ kJ}/(\text{K}\cdot\text{m}^2)$ θερμαινόμενης επιφάνειας κτιρίου.

3. Τεχνικά συστήματα

3.1 Συστήματα θέρμανσης

3.1.1 Το κτίριο αναφοράς διαθέτει κεντρικό σύστημα θέρμανσης με λέβητα πετρελαίου σε λειτουργία υψηλής θερμοκρασίας, σε όλες τις περιπτώσεις εκτός από όταν το εξεταζόμενο κτίριο θερμαίνεται με τη χρήση αντλιών θερμότητας ή είναι συνδεδεμένο με κεντρικό δίκτυο τηλεθέρμανσης. Στο κεντρικό σύστημα θέρμανσης για το κτίριο αναφοράς:

- Ο βαθμός απόδοσης του λέβητα - καυστήρα ορίζεται αριθμητικά ανάλογα με την ονομαστική ισχύ της μονάδας και όπως καθορίζεται με σχετική ΤΟΤΕΕ.

- Η διαστασιολόγησή του καλύπτει τις απαιτήσεις θέρμανσης στις δυσμενέστερες εξωτερικές συνθήκες περιβάλλοντος (συνθήκες σχεδιασμού χειμώνα) σύμφωνα με σχετικές ΤΟΤΕΕ.

- Η ενεργειακή κατανάλωση λαμβάνεται ίση με το 100% της κατανάλωσης που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη επιφάνεια του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας.

3.1.2 Σε περίπτωση που το εξεταζόμενο κτίριο είναι κτίριο κατοικίας και θερμαίνεται με τη χρήση αντλιών θερμότητας, θεωρείται ότι και το κτίριο αναφοράς διαθέτει τοπικά συστήματα (αντλίες θερμότητας ενός ή πολλαπλών εσωτερικών στοιχείων). Η απόδοση της αντλίας θερμότητας ορίζεται αριθμητικά ανάλογα με την ονομαστική ισχύ της μονάδας και όπως καθορίζεται με σχετική ΤΟΤΕΕ.

3.1.3 Σε περίπτωση που το εξεταζόμενο κτίριο είναι κτίριο του τριτογενούς τομέα και θερμαίνεται με τη χρήση αντλιών θερμότητας, θεωρείται ότι και το κτίριο αναφοράς διαθέτει τοπικά ή/και κεντρικά συστήματα θέρμανσης. Η απόδοση της αντλίας θερμότητας ορίζεται αριθμητικά ανάλογα με την ονομαστική ισχύ της μονάδας και όπως καθορίζεται με σχετική ΤΟΤΕΕ.

3.1.4 Σε περίπτωση που το εξεταζόμενο κτίριο είναι συνδεδεμένο με κεντρικό δίκτυο τηλεθέρμανσης, τότε στο κτίριο αναφοράς λαμβάνονται υπόψη τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εναλλάκτη θερμότητας τηλεθέρμανσης.

3.1.5 Σε περίπτωση που το εξεταζόμενο κτίριο - κατοικίας ή τριτογενούς τομέα - σε επίπεδο κτιρίου ή κτιριακής

μονάδας διαθέτει διαφορετικά του ενός συστήματα θέρμανσης, π.χ. λέβητα και αντλία θερμότητας, τότε το κτίριο αναφοράς, σε επίπεδο κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, διαθέτει τα αντίστοιχα συστήματα με το εξεταζόμενο κτίριο, όπως ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις α, β, γ και δ.

3.1.6 Το κτίριο αναφοράς διαθέτει θερμοστατικό έλεγχο της θερμοκρασίας εσωτερικού χώρου ανά ελεγχόμενη θερμική ζώνη του.

3.1.7 Το κτίριο αναφοράς διαθέτει σύστημα αντιστάθμισης.

3.2 Συστήματα ψύξης/κλιματισμού:

3.2.1 Το κτίριο αναφοράς για τις κατοικίες διαθέτει τοπικές μονάδες άμεσης εξάτμισης (αντλίες θερμότητας διαιρούμενου τύπου ενός ή πολλαπλών εσωτερικών συσκευών) που καλύπτουν τμήμα των εσωτερικών χώρων της κατοικίας. Τα πρότυπα χαρακτηριστικά του συστήματος ψύξης για το κτίριο αναφοράς είναι τα εξής:

- Ο βαθμός απόδοσης των αντλιών θερμότητας ορίζεται αριθμητικά ανάλογα με την ονομαστική ισχύ της μονάδας και όπως καθορίζεται με σχετική TOTEE.

- Διαστασιολόγηση της εγκατάστασης ψύξης σύμφωνα με σχετική TOTEE.

- Η ενεργειακή κατανάλωση του συστήματος ψύξης για το κτίριο αναφοράς λαμβάνεται ίση με το 50% της κατανάλωσης που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη επιφάνεια της κατοικίας.

3.2.2 Το κτίριο αναφοράς για τον τριτογενή τομέα διαθέτει τοπικά ή/και κεντρικά συστήματα ψύξης, που καλύπτουν όλους του εσωτερικούς χώρους. Τα πρότυπα χαρακτηριστικά του συστήματος ψύξης για το κτίριο αναφοράς είναι τα εξής:

- Ο βαθμός απόδοσης των αντλιών θερμότητας ορίζεται αριθμητικά ανάλογα με την ονομαστική ισχύ της μονάδας και όπως καθορίζεται με σχετική TOTEE.

- Διαστασιολόγηση της εγκατάστασης ψύξης/κλιματισμού σύμφωνα με σχετικές TOTEE.

3.2.3 Σε περίπτωση που το εξεταζόμενο κτίριο κατοικίας ή τριτογενούς τομέα, σε επίπεδο κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, διαθέτει διαφορετικά του ενός συστήματα ψύξης, π.χ. αερόψυκτη αντλία θερμότητας και υδρόψυκτη αντλία θερμότητας, τότε το κτίριο αναφοράς, σε επίπεδο κτιρίου ή κτιριακής μονάδας διαθέτει τα αντίστοιχα συστήματα με το εξεταζόμενο κτίριο και με τα αντίστοιχα τεχνικά χαρακτηριστικά όπως ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις α και β.

3.3 Τερματικές μονάδες κεντρικής θέρμανσης και κλιματισμού και δίκτυα διανομής θέρμανσης - ψύξης:

3.3.1 Ο τύπος των τερματικών μονάδων, καθώς και η διάταξη και το μήκος των σωληνώσεων διανομής θέρμανσης και ψύξης των χώρων λαμβάνονται όπως στο εξεταζόμενο κτίριο.

3.3.2 Για τις τερματικές μονάδες του κτιρίου αναφοράς [σώματα καλοριφέρ, μονάδες στοιχείου ανεμιστήρα (fancoils), κεντρικές κλιματιστικές μονάδες (KKM)] ισχύουν τα εξής:

- Για τις KKM του κτιρίου αναφοράς του τριτογενούς τομέα η ισχύς των ανεμιστήρων (προσαγωγής ή επιστροφής) λαμβάνεται ίση με $1,5 \text{ kW}/(\text{m}^3/\text{s})$. Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται διάταξη ειδικών φίλτρων, ή/και υπάρχει σύστημα ύγρανσης, ή/και σύστη-

μα ανάκτησης θερμότητας, η ισχύς των ανεμιστήρων για το κτίριο αναφοράς λαμβάνεται ίση με $2,5 \text{ kW}/(\text{m}^3/\text{s})$.

- Όλες οι KKM του κτιρίου αναφοράς του τριτογενούς τομέα με παροχή νωπού αέρα $\geq 60\%$, διαθέτουν σύστημα ανάκτησης θερμότητας με εναλλάκτη θερμότητας και με συντελεστή ανάκτησης $\eta_R = 0,5$.

- Το σύστημα ύγρανσης αέρα του κτιρίου αναφοράς του τριτογενούς τομέα είναι ίδιο με εκείνο του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας και μπορεί να είναι ενσωματωμένο στην KKM ή όχι.

- Για τις μονάδες στοιχείου ανεμιστήρα (fancoils), η ισχύς του ανεμιστήρα για το κτίριο αναφοράς είναι ίδια με αυτή του εξεταζόμενου κτιρίου.

- Οι αεραγωγοί διανομής κλιματιζόμενου αέρα (προσαγωγής και ανακυκλοφορίας) του κτιρίου αναφοράς διαθέτουν θερμομόνωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 8 της παρούσας και της σχετικής TOTEE.

3.3.3 Για τα δίκτυα διανομής θερμού ή ψυχρού μέσου (νερού κ.ά.) ισχύουν τα ακόλουθα:

- Για το κτίριο αναφοράς του τριτογενούς τομέα, οι αντλίες των κυκλωμάτων διανομής είναι ρυθμιζόμενων στροφών με αντιστάθμιση φορτίου με σταθερή πτώση πίεσης (Δp) και υδραυλικά ανεξάρτητες. Η ισχύς των αντλιών στο κτίριο αναφοράς λαμβάνεται ίση με αυτή του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας.

- Για το κτίριο αναφοράς, τα δίκτυα διανομής διαθέτουν θερμομόνωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 8 της παρούσας και της σχετικής TOTEE.

3.4 Σύστημα εξαερισμού ή μηχανικού αερισμού:

3.4.1 Για το κτίριο αναφοράς στις κατοικίες θεωρείται ότι εφαρμόζεται φυσικός αερισμός σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτήσεις, όπως καθορίζονται με σχετική TOTEE.

3.4.2 Για το κτίριο αναφοράς του τριτογενούς τομέα το σύστημα μηχανικού αερισμού έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Προσαγωγή και απαγωγή νωπού αέρα σύμφωνα με σχετική TOTEE.

- Το σύστημα μηχανικού αερισμού, με παροχή νωπού αέρα $\geq 60\%$, διαθέτει εναλλάκτη ανάκτησης θερμότητας με συντελεστή ανάκτησης θερμότητας $\eta_R = 0,5$.

- Η ειδική απορρόφηση ισχύος των ανεμιστήρων εξαερισμού λαμβάνεται ίση με $1,0 \text{ kW}/(\text{m}^3/\text{s})$.

- Το σύστημα ύγρανσης του προσαγόμενου αέρα είναι ίδιο με του εξεταζόμενου κτιρίου.

3.5 Σύστημα Ζεστού Νερού Χρήσης (ZNX):

3.5.1 Το κτίριο αναφοράς καλύπτει τις ανάγκες για ZNX, μέσω του κεντρικού λέβητα θέρμανσης χώρων ή ξεχωριστού συστήματος λέβητα (πετρελαίου ή τηλεθέρμανσης), με παράλληλη χρήση ηλιακών συλλεκτών και ηλεκτρικής αντίστασης για εφεδρεία.

3.5.2 Τα χαρακτηριστικά του συστήματος παραγωγής ZNX για το κτίριο αναφοράς είναι τα εξής:

- Το ποσοστό του ηλιακού μεριδίου σε ετήσια βάση είναι 15% επί των αναγκών για ZNX.

- Ο βαθμός απόδοσης του λέβητα - καυστήρα ορίζεται αριθμητικά ανάλογα με την ονομαστική ισχύ της μονάδας και όπως καθορίζεται με σχετική TOTEE.

- Τα δίκτυα διανομής ZNX διαθέτουν θερμομόνωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 8 της παρούσας και της σχετικής TOTEE.

3.5.3 Στο κτίριο αναφοράς επιτρέπεται η χρήση τοπικών συστημάτων, μόνο σε κτίρια χαμηλής ζήτησης ΖΝΧ (≤ 10 l/άτομο/ημέρα). Στις περιπτώσεις αυτές, η παραγωγή ΖΝΧ μπορεί να γίνεται τοπικά με ηλεκτρικό θερμοσίφωνα ή ταχυθερμοσίφωνα με συνολικό μήκος σωλήνων έως 6m.

3.5.4 Σε περίπτωση που το εξεταζόμενο κτίριο διαθέτει οποιοδήποτε άλλο σύστημα παραγωγής ΖΝΧ εκτός από κεντρικό λέβητα και τηλεθέρμανση, και δεν ανήκει στις χρήσεις με περιορισμένη κατανάλωση, τότε στο σύστημα κεντρικής θέρμανσης για το κτίριο αναφοράς η απόδοση του λέβητα - καυστήρα, όπως επίσης και το δίκτυο διανομής ΖΝΧ, καθορίζεται αριθμητικά με σχετική TOTEE.

3.6 Σύστημα φωτισμού κτιρίου αναφοράς τριτογενούς τομέα:

3.6.1 Η στάθμη και η αντίστοιχη εγκατεστημένη ισχύς γενικού φωτισμού λαμβάνονται όπως ορίζεται με σχετική TOTEE. Η ελάχιστη φωτιστική απόδοση των συστημάτων γενικού φωτισμού είναι 55 lm/W. Για επιφάνεια μεγαλύτερη από 15m² ο τεχνητός φωτισμός ελέγχεται με χωριστούς διακόπτες. Στους χώρους με φυσικό φωτισμό εξασφαλίζεται η δυνατότητα σβέσης τουλάχιστον του 50% των λαμπτήρων που βρίσκονται εντός αυτών.

3.6.2 Ο γενικός φωτισμός παρέχεται από λαμπτήρες φθορισμού, οι οποίοι διαθέτουν ηλεκτρονικό στραγγαλιστικό πηνίο με δείκτη ενεργειακής απόδοσης (EEI) κατηγορίας A3 σύμφωνα με κατάταξη της Επιτροπής της Ένωσης Ευρωπαϊκής Κατασκευαστών Φωτιστικών (CECMA) και την ευρωπαϊκή οδηγία 2000/55/ΕΕ. 3.6.3 Εξαιρέση αποτελούν οι χώροι με ειδικές απαιτήσεις λειτουργικού φωτισμού, όπως αυτοί προσδιορίζονται με σχετική TOTEE, οπότε ο φωτισμός του κτιρίου αναφοράς λαμβάνεται όπως του εξεταζόμενου κτιρίου.

3.7 Διατάξεις ελέγχου τεχνικών συστημάτων κτιρίου αναφοράς τριτογενούς τομέα:

3.7.1 Το κτίριο αναφοράς κατοικίας και το κτίριο αναφοράς του τριτογενούς τομέα με ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη των 3.500 m², διαθέτει τις διατάξεις αυτομάτου ελέγχου που περιλαμβάνονται στην κατηγορία Γ, όπως αυτή ορίζεται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15232:2007 και εξειδικεύονται σε σχετική TOTEE.

3.7.2 Το κτίριο αναφοράς του τριτογενούς τομέα με ωφέλιμη επιφάνεια μεγαλύτερη των 3.500 m², διαθέτει τις διατάξεις αυτομάτου ελέγχου που περιλαμβάνονται στην κατηγορία Β, όπως αυτή ορίζεται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15232:2007 και εξειδικεύονται σε σχετική TOTEE.

3.7.3 Το κτίριο αναφοράς του τριτογενούς τομέα, με ωφέλιμη επιφάνεια μεγαλύτερη από 3.500 m², διαθέτει σύστημα ενεργειακής διαχείρισης κτιρίου (BEMS), για τον κεντρικό έλεγχο της λειτουργίας των τεχνικών συστημάτων.

3.7.4 Το κτίριο αναφοράς με χρήσεις "ξενοδοχείο"/"ξενώνας" διαθέτει σύστημα ελέγχου ηλεκτροδότησης δωματίων μέσω ηλεκτρονικών καρτών.

Άρθρο 10

Καθορισμός κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

1. Οι κατηγορίες για την ενεργειακή ταξινόμηση των κτιρίων δίνονται στον πίνακα Ε.1. Ο δείκτης R_p λαμβάνε-

ται ίσος με την υπολογιζόμενη κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας του κτιρίου αναφοράς. Ο λόγος T είναι το πηλίκο της υπολογιζόμενης κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του εξεταζόμενου κτιρίου (EP) προς την υπολογιζόμενη κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας του κτιρίου αναφοράς και αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό των κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης.

Πίνακας Ε.1.: Κατηγορίες ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Κατηγορία	Όρια κατηγορίας	Όρια κατηγορίας
A+	$EP < 0,33R_p$	$T < 0,33$
A	$0,33R_p < EP < 0,50R_p$	$0,33 < T < 0,50$
B+	$0,50R_p < EP < 0,75R_p$	$0,50 < T < 0,75$
B	$0,75R_p < EP < 1,00R_p$	$0,75 < T < 1,00$
Γ	$1,00R_p < EP < 1,41R_p$	$1,00 < T < 1,41$
Δ	$1,41R_p < EP < 1,82R_p$	$1,41 < T < 1,82$
Ε	$1,82R_p < EP < 2,27R_p$	$1,82 < T < 2,27$
Ζ	$2,27R_p < EP < 2,73R_p$	$2,27 < T < 2,73$
Η	$2,73R_p < EP$	$2,73 < T$

2. Η ετήσια συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας του κτιρίου αναφοράς αντιστοιχεί στο άνω όριο της κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης Β. Κτίρια με χαμηλότερη ή υψηλότερη κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας κατατάσσονται στην αντίστοιχη ενεργειακή κατηγορία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (ΜΕΑ)

Άρθρο 11

Γενικά

1. Η Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ):

1.1 Εκπονείται κατά το στάδιο της έκδοσης άδειας δόμησης νέου ή ριζικά ανακαινιζόμενου υφιστάμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας.

1.1.1 Σε περίπτωση κτιρίων μεικτής χρήσης, η ΜΕΑ εκπονείται ξεχωριστά για κάθε τμήμα του κτιρίου διαφορετική βασική κατηγορία κύριας χρήσης, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις.

1.1.2 Ειδικά στις περιπτώσεις που για τη λειτουργία ενός ενιαίου οργανισμού είναι απαραίτητο να συνυπάρχουν στο ίδιο κτίριο περισσότερες της μίας κύριες χρήσεις, για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά της βασικής κατηγορίας κύριας χρήσης, τότε το κτίριο χαρακτηρίζεται συνολικά με τη χρήση που κυριαρχεί.

1.2 Αναλύει και αξιολογεί την απόδοση του ενεργειακού σχεδιασμού του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού του κεφαλαίου Β' της παρούσας και βάσει των στοιχείων της αρχιτεκτονικής και ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης.

1.3 Τεκμηριώνει ότι το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7 της παρούσας.

1.3.1 Στα υφιστάμενα κτίρια ή κτιριακές μονάδες που ανακαινίζονται ριζικά και σε περίπτωση αδυναμίας τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων, συντάσσεται και υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης τεχνική

έκθεση η οποία συνοδεύει τη ΜΕΑ και παρέχει επαρκή τεκμηρίωση για τις τεχνικές, λειτουργικές και οικονομικές δυσκολίες ως προς τις επιλεγμένες ή μη επεμβάσεις και τη σχέση κόστους-οφέλους που προκύπτει από το βαθμό αναβάθμισης του κτιρίου και την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται.

1.3.2 Στα προστατευόμενα κτίρια της παραγράφου 7 (β) του άρθρου 4 του ν.4122/2013 που ανακαινίζονται ριζικά και σε περίπτωση αδυναμίας τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης η απόφαση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και η απιλολογική και τεχνική έκθεση της παρ.11 του άρθρου 6 του ν.4067/2012, οι οποίες συνοδεύουν τη ΜΕΑ και παρέχουν επαρκή τεκμηρίωση για τυχόν αλλοίωση, κατά τρόπο μη αποδεκτό, του χαρακτήρα ή της εμφάνισής τους ή τυχόν παραβίαση των ειδικών όρων και μορφολογικών περιορισμών που επιβάλλουν οι διοικητικές πράξεις προστασίας που διέπουν το προστατευόμενο κτίριο ή περιοχή.

1.3.3 Οι περιπτώσεις λειτουργικά εξαρτώμενων προσθηκών, καθ' ύψος ή κατ' επέκταση, εξετάζονται λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων για τη ριζική ανακαίνιση για το σύνολο του κτιρίου (υφιστάμενο και προσθήκη).

1.3.4 Οι περιπτώσεις λειτουργικά ανεξάρτητων προσθηκών, καθ' ύψος ή κατ' επέκταση, εξετάζονται λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων για τα νέα κτίρια ή κτιριακές μονάδες.

1.3.5 Οι περιπτώσεις μεταβολής χρήσης κτιρίου ή κτιριακής μονάδας από κατοικία σε χρήση του τριτογενούς τομέα και αντίστροφα εξετάζονται λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων για τη ριζική ανακαίνιση.

1.4 Περιλαμβάνει τους υπολογισμούς για τη θερμομόνωση του κτιριακού κελύφους, όπως καθορίζεται στο άρθρο 8 της παρούσας και με σχετικές ΤΟΤΕΕ.

1.5 Συνυπογράφεται από δύο ή περισσότερους μηχανικούς διαφορετικών ειδικοτήτων, νομιμοποιημένων να υπογράφουν τις αντίστοιχες μελέτες, σύμφωνα με τη σχετική κείμενη εθνική νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπως κάθε φορά ισχύει.

1.6 Υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης για την έκδοση άδειας δόμησης σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν.4122/2013 και το άρθρο 3 του ν.4030/2011.

2. Για την εκπόνηση της ΜΕΑ υπολογίζονται, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του κεφαλαίου Β' της παρούσας, οι καταναλώσεις πρωτογενούς ενέργειας ανά τελική χρήση: ΘΨΚ, ΖΝΧ και φωτισμό για κτίρια του τριτογενούς τομέα.

Άρθρο 12

Περιεχόμενα ΜΕΑ

Το τεύχος της ΜΕΑ περιλαμβάνει τα εξής:

1. Γενικές πληροφορίες

1.1 Γενικά στοιχεία κτιρίου: τοποθεσία, χρήση κτιρίου (κατοικία, γραφεία, κ.ά.), πρόγραμμα λειτουργίας (ωράριο), αριθμός χρηστών (συνολικός και ανά βάρδια για κτίρια με 24ώρη λειτουργία).

1.2 Επιθυμητές συνθήκες εσωτερικού περιβάλλοντος (θερμοκρασία, σχετική υγρασία, αερισμός, φωτισμός). Αν υπάρχουν χώροι με διαφορετικές συνθήκες, όπως στα κτίρια νοσοκομείων, αναφέρονται αναλυτικά.

1.3 Δεδομένα και παραδοχές για τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου σύμφωνα με το άρθρο 5 της παρούσας.

1.4 Τα κλιματικά δεδομένα της περιοχής (θερμοκρασία, υγρασία, ηλιακή ακτινοβολία, διεύθυνση, ένταση και ταχύτητα ανέμου κ.ά.), όπως ορίζονται με σχετική ΤΟΤΕΕ.

1.5 Σύντομη περιγραφή και τεκμηρίωση του ενεργειακού σχεδιασμού του κτιρίου όσον αφορά στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, τα θερμικά χαρακτηριστικά των δομικών στοιχείων του κτιριακού κελύφους και το σχεδιασμό των τεχνικών συστημάτων, καθώς και στα προτεινόμενα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας / ορθολογικής χρήσης ενέργειας και ΑΠΕ.

1.6 Αναφορά του λογισμικού που χρησιμοποιήθηκε για την εκτίμηση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, καθώς και των παραδοχών που λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της μεθοδολογίας όπως:

α) Οι θερμικές ζώνες, όπως καθορίζονται στο άρθρο 3 της παρούσας. Στην περίπτωση που για την εκπόνηση της μελέτης απαιτείται ο διαχωρισμός του κτιρίου σε ζώνες (λόγω διαφοροποίησης της χρήσης των χώρων του), για τις ζώνες που καθορίζονται στους υπολογισμούς θα πρέπει να υπάρχει σχηματική και αναλυτική περιγραφή και όλα τα δεδομένα ή/και οι παραδοχές – εκτός των κλιματικών – πρέπει να αναφέρονται ανά ζώνη.

β) Οι θερμογέφυρες στα διάφορα στοιχεία του κτιριακού κελύφους.

2. Σχεδιασμός κτιρίου

2.1 Γεωμετρικά χαρακτηριστικά του κτιρίου και των ανοιγμάτων (κάτοψη, όγκος, επιφάνεια, προσανατολισμός, συντελεστές σκίασης κ.ά.).

2.2 Τεκμηρίωση της χωροθέτησης και προσανατολισμού του κτιρίου για τη μέγιστη αξιοποίηση των τοπικών κλιματικών συνθηκών, με διαγράμματα ηλιασμού, λαμβάνοντας υπόψη την περιβάλλουσα δόμηση.

2.3 Τεκμηρίωση της επιλογής και χωροθέτησης φύτευσης και άλλων στοιχείων βελτίωσης του μικροκλίματος.

2.4 Τεκμηρίωση του σχεδιασμού και χωροθέτησης των ανοιγμάτων ανά προσανατολισμό ανάλογα με τις απαιτήσεις ηλιασμού, φωτισμού και αερισμού (ποσοστό, τύπος και εμβαδό διαφανών επιφανειών ανά προσανατολισμό).

2.5 Χωροθέτηση των λειτουργιών ανάλογα με τη χρήση και τις απαιτήσεις άνεσης (θερμικές, φυσικού αερισμού και φωτισμού).

2.6 Περιγραφή λειτουργίας των παθητικών συστημάτων για τη χειμερινή περίοδο: υπολογισμός επιφάνειας παθητικών ηλιακών συστημάτων άμεσου και έμμεσου κέρδους (κατακόρυφης / κεκλιμένης / οριζόντιας επιφάνειας), για τα συστήματα με μέγιστη απόκλιση έως 30ο από το νότο, καθώς και του ποσοστού αυτής επί της αντίστοιχης συνολικής επιφάνειας της όψης.

2.7 Περιγραφή των συστημάτων ηλιοπροστασίας του κτιρίου ανά προσανατολισμό: διαστάσεις και υλικά κατασκευής, τύπος (σταθερά / κινητά, οριζόντια / κατακόρυφα, συμπαγή / διάτρητα) και ένδειξη του προκύπτοντος ποσοστού σκίασης για την 21η Δεκεμβρίου και την 21η Ιουνίου.

2.8 Γενική περιγραφή των τεχνικών εκμετάλλευσης του φυσικού φωτισμού.

2.9 Σχεδιαστική απεικόνιση με κατασκευαστικές λεπτομέρειες της θερμομονωτικής στρώσης, των παθητικών συστημάτων και των συστημάτων ηλιοπροστασίας στα αρχιτεκτονικά σχέδια του κτιρίου (κατόψεις, όψεις, τομές).

3. Κτιριακό κέλυφος

3.1 Θερμοφυσικά χαρακτηριστικά του κτιριακού κελύφους και των ανοιγμάτων (θερμοπερατότητα, ανακλαστικότητα, διαπερατότητα, απορροφητικότητα στην ηλιακή ακτινοβολία κ.ά.).

3.2 Περιγραφή της θέσης, των θερμοφυσικών ιδιοτήτων και του τύπου της θερμομόνωσης, όπου αυτή προβλέπεται (οροφές, δάπεδα, τοιχοποιία).

3.3 Συντελεστής θερμοπερατότητας και εμβαδόν αδιαφανών στοιχείων του εξωτερικού κελύφους (τοιχοποιίας, οροφής, δαπέδων, φέροντα οργανισμού), έλεγχος αυτών βάσει των απαιτούμενων ορίων ανά προσανατολισμό.

3.4 Συντελεστής θερμοπερατότητας των εσωτερικών χωρισμάτων που διαχωρίζουν θερμαινόμενες και μη θερμαινόμενες ζώνες του κτιρίου.

3.5 Συντελεστής θερμοπερατότητας και εμβαδό ανοιγμάτων και γυάλινων προσόψεων, έλεγχος αυτών βάσει των απαιτούμενων ορίων ανά προσανατολισμό.

4. Τεχνικά συστήματα

4.1 Τεχνικά χαρακτηριστικά των συστημάτων ΘΨΚ (απόδοση συστημάτων, είδος καυσίμου, χρόνος λειτουργίας, είδος και ισχύς τερματικών μονάδων, είδος και ισχύς βοηθητικών συστημάτων διανομής, απώλειες δικτύου κ.ά.).

4.2 Τεχνικά χαρακτηριστικά των κεντρικών μονάδων διαχείρισης αέρα και συστήματος μηχανικού αερισμού (διατάξεις συστήματος, φίλτρα, ύγρανση, στοιχεία ψύξης/θέρμανσης, ισχύς ανεμιστήρων κ.ά.).

4.3 Τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος παραγωγής και διανομής ΖΝΧ (τύπος, ισχύς, ημερήσια κατανάλωση νερού, επιθυμητή θερμοκρασία ΖΝΧ, απώλειες δικτύου, ποσοστό ηλιακών συλλεκτών κ.ά.).

4.4 Τεχνικά χαρακτηριστικά ηλιακών συλλεκτών για παραγωγή ΖΝΧ (τύπος, συντελεστές απόδοσης κ.ά.).

4.5 Τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος τεχνητού φωτισμού για τα κτίρια του τριτογενούς τομέα (ζώνες φυσικού φωτισμού, ώρες χρήσης φυσικού φωτισμού, αυτοματισμοί, διάταξη διακοπών, είδος φωτιστικών, φωτιστική ικανότητα λαμπτήρων κ.ά.). Αναφορά στα συστήματα σύζευξης φυσικού και τεχνητού φωτισμού και άλλα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας.

4.6 Περιγραφή κεντρικού συστήματος παρακολούθησης και ενεργειακού ελέγχου (BEMS), των προβλεπόμενων αυτοματισμών και ελέγχων και το αναμενόμενο όφελος τους στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, εφόσον προβλέπεται η εγκατάσταση και χρήση τους.

4.7 Τεχνικά χαρακτηριστικά λοιπών συστημάτων, όπου προβλέπονται, και αντίστοιχη αποτύπωσή τους στα αρχιτεκτονικά και Η/Μ σχέδια, όπως: ΑΠΕ, (φωτοβολταϊκά, γεωθερμικές αντλίες θέρμανσης/ψύξης), ΣΗΘ (τύπος και ισχύς συστήματος, καύσιμο, ηλεκτρικά και θερμικά φορτία κάλυψης κ.ά.), κεντρικά συστήματα θέρμανσης και ψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου (τηλεθέρμανση).

5. Αποτελέσματα υπολογισμών

5.1 Αναλυτικά αποτελέσματα των υπολογισμών με σαφή αναφορά των μονάδων μέτρησης των μεγεθών, όπως:

- Θερμικές απώλειες κελύφους και αερισμού, ηλιακά και εσωτερικά κέρδη κλιματιζόμενων χώρων.

- Ετήσια τελική ενεργειακή κατανάλωση (kWh/m^2), συνολική και ανά χρήση (ΘΨΚ, ΖΝΧ, φωτισμό), ανά θερμική ζώνη και ανά πηγή χρησιμοποιούμενης ενέργειας (ηλεκτρισμό, πετρέλαιο κ.ά.).

- Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (kWh/m^2) ανά χρήση (ΘΨΚ, ΖΝΧ, φωτισμό) και αντίστοιχες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

5.2 Την ενεργειακή κατηγορία στην οποία κατατάσσεται το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Άρθρο 13

Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)

1. Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) περιλαμβάνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, όπως προκύπτει από την ενεργειακή επιθεώρηση και τους υπολογισμούς, και κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες:

1.1 Στοιχεία της επιθεώρησης

- Αριθμό Πρωτοκόλλου (ΑΠ) ενεργειακής επιθεώρησης
- Αριθμό Ασφαλείας (ΑΑ)
- Ημερομηνία έκδοσης και Ισχύος του ΠΕΑ
- Ονοματεπώνυμο ενεργειακού επιθεωρητή
- Αριθμό Μητρώου (ΑΜ) ενεργειακού επιθεωρητή
- Υπογραφή και Σφραγίδα ενεργειακού επιθεωρητή

1.2 Γενικά στοιχεία του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας

- Φωτογραφία

- Χρήση

- Εάν η επιθεώρηση αφορά σε "Κτίριο" ή "Κτιριακή μονάδα"
- Προσδιορισμό της θέσης της κτιριακής μονάδας στο κτίριο (π.χ. με αριθμό ιδιοκτησίας, όροφο, προσανατολισμό κ.ά.)
- Κλιματική ζώνη στην οποία βρίσκεται το κτίριο
- Πλήρη διεύθυνση του κτιρίου (Διεύθυνση / Τ.Κ./ Πόλη)
- Συνολική επιφάνεια
- Ωφέλιμη επιφάνεια

1.3 Κατάταξη σε ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας

1.4 Ετήσια κατανάλωση ενέργειας

α) Υπολογιζόμενη ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας κτιρίου αναφοράς [kWh/m^2]:

Η ετήσια συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (R_p) εκφρασμένη σε kWh ανά m^2 ωφέλιμης επιφάνειας κτιρίου ή κτιριακής μονάδας αναφοράς, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των υπολογισμών και των εθνικών συντελεστών μετατροπής.

β) Υπολογιζόμενη ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας [kWh/m^2]:

Η ετήσια συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (EP) εκφρασμένη σε kWh ανά m^2 ωφέλιμης επιφάνειας του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των υπολογισμών και των εθνικών συντελεστών μετατροπής.

γ) Πραγματική ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας [kWh/m^2]:

Η πραγματική μέση ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας εκφρασμένη σε kWh ανά m² ωφέλιμης επιφάνειας του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της.

δ) Πραγματική ετήσια κατανάλωση θερμικής ενέργειας [kWh/m²]:

Η πραγματική μέση ετήσια κατανάλωση θερμικής ενέργειας από καύσιμα εκφρασμένη σε kWh ανά m² ωφέλιμης επιφάνειας του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της (π.χ. από λογαριασμούς, κοινόχρηστα, ατομικούς μετρητές κατανάλωσης κ.ά.).

ε) Πραγματική συνολική ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας [kWh/m²]:

Η πραγματική μέση ετήσια συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh ανά m² ωφέλιμης επιφάνειας του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της.

1.5 Ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂)

α) Υπολογιζόμενες ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα [kg/m²]:

Οι συνολικές ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε kg ανά m² ωφέλιμης επιφάνειας του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, βάσει της υπολογιζόμενης συνολικής ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας (EP) και των εθνικών συντελεστών μετατροπής.

β) Πραγματικές ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα [kg/m²]:

Οι συνολικές μέσες ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε kg ανά m² ωφέλιμης επιφάνειας του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, βάσει της πραγματικής συνολικής ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της.

1.6 Ετήσια κατανάλωση ενέργειας ανά τελική χρήση

α) Πηγή Ενέργειας / Τελική Χρήση / Συνεισφορά στο ενεργειακό ισοζύγιο του κτιρίου (%)

β) Ετήσια κατανάλωση τελικής ενέργειας ανά τελική χρήση [kWh/m²]: Η ετήσια κατανάλωση τελικής ενέργειας σε kWh ανά m² ωφέλιμης επιφάνειας του εξεταζόμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας για θέρμανση, ψύξη, ΖΝΧ και - για κτίρια του τριτογενούς τομέα - φωτισμό και η συνεισφορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘ, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των υπολογισμών και των εθνικών συντελεστών μετατροπής.

1.7 Συστάσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης

α) Εφόσον δεν ικανοποιούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της παρούσας, προτείνεται τουλάχιστον μία και έως τρεις πιθανές παρεμβάσεις / δέσμες παρεμβάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας και τη μείωση των εκπομπών CO₂, οι οποίες είναι ιεραρχημένες και σε σχέση με το κόστος - ενεργειακό όφελος που προκύπτει από το βαθμό ενεργειακής αναβάθμισης του κτιρίου και την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται.

β) Για τα προστατευόμενα κτίρια της παραγράφου 7 (β) του άρθρου 4 του ν.4122/2013 αποκλείονται συστάσεις οι οποίες οδηγούν σε αλλοίωση, κατά τρόπο μη αποδεκτό, του χαρακτήρα ή της εμφάνισής τους ή σε παραβίαση των ειδικών όρων και μορφολογικών περιορισμών που επιβάλλουν οι διοικητικές πράξεις προστασίας που διέπουν το προστατευόμενο κτίριο ή περιοχή.

γ) Σε περίπτωση που το ΠΕΑ εκδίδεται στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων - από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους - προγραμμάτων, οι συστάσεις αναφέρονται, κατά προτεραιότητα, με βάση τις επιλέξιμες, κάθε φορά, παρεμβάσεις που ικανοποιούν τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού και του προγράμματος, τις αντίστοιχες τιμολογούμενες δαπάνες, καθώς και την εξοικονομούμενη ενέργεια από τις παρεμβάσεις.

δ) Για τη σύνταξη των συστάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, ο ενεργειακός επιθεωρητής δύναται να ανατρέχει σε κατάλογο προτεινόμενων συστάσεων, όπως καθορίζονται με σχετική ΤΟΤΕΕ.

2. Μετά την περάτωση κατασκευής ή ριζικής ανακαίνισης νέου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας αντίγραφο του ΠΕΑ προσκομίζεται στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης συνοδευόμενο από πόρισμα του ενεργειακού επιθεωρητή, για την ικανοποίηση ή μη των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, ήτοι:

α) για την πλήρωση ή μη των προδιαγραφών των δομικών στοιχείων του κελύφους και των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας και

β) για την τήρηση ή μη της ενεργειακής κατηγορίας που προσδιορίζεται στη ΜΕΑ.

Εάν διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, τότε ο εκάστοτε ιδιοκτήτης/διαχειριστής του κτιρίου υποχρεούται να εφαρμόσει εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την έκδοση του ΠΕΑ, μέτρα βελτίωσης σύμφωνα με τις συστάσεις του Ενεργειακού Επιθεωρητή που αναφέρονται στο ΠΕΑ, τα οποία εξασφαλίζουν τα ανωτέρω (α) και (β). Ακολούθως, διενεργείται εκ νέου ενεργειακή επιθεώρηση και εκδίδεται νέο ΠΕΑ και σε περίπτωση μη ικανοποίησης των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 382 του π.δ. 580/Δ/1999 (ΦΕΚ Α' 210) «Κώδικας Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας».

3. Κάθε συμβολαιογράφος, για την κατάρτιση πράξεως αγοραπωλησίας ακινήτου, υποχρεούται να ελέγξει την εγκυρότητα του ΠΕΑ από το πληροφοριακό σύστημα του αρχείου επιθεώρησης κτιρίων, να μνημονεύσει στο συμβόλαιο τον αριθμό πρωτοκόλλου και τον αριθμό ασφαλείας του ΠΕΑ και να επισυνάψει σε αυτό επίσημο αντίγραφο του ΠΕΑ.

4. Κατά τη μίσθωση σε νέο ενοικιαστή κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, ο αριθμός πρωτοκόλλου του ΠΕΑ αναγράφεται υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική εφαρμογή "Δήλωση Πληροφοριακών Στοιχείων Μισθώσεων Ακίνητης Περιουσίας" της ιστοσελίδας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (www.gsis.gr).

5. Με σχετική ΤΟΤΕΕ καθορίζονται η μορφή και το οριστικό περιεχόμενο του ΠΕΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣ-
ΜΟΥ

Άρθρο 14

Ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας

1. Γενικά:

1.1 Η ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας αποσκοπεί στην ενεργειακή πιστοποίηση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας με την έκδοση του ΠΕΑ.

1.2 Η ενεργειακή επιθεώρηση διεξάγεται από ενεργειακούς επιθεωρητές, εγγεγραμμένους στο προβλεπόμενο από το άρθρο 17 του ν.4122/2013, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν.4409/2016, μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν.4122/2013.

2. Η διαδικασία ενεργειακής επιθεώρησης κτιρίου ή κτιριακής μονάδας περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

2.1 Την ανάθεση της ενεργειακής επιθεώρησης του κτιρίου στον ενεργειακό επιθεωρητή κατόπιν πρόσκλησης από τον ιδιοκτήτη / διαχειριστή του κτιρίου. Κατά την ανάθεση καθορίζονται με έγγραφη συμφωνία οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, του ενεργειακού επιθεωρητή (όπως έκδοση ΠΕΑ, αριθμός αντιγράφων ΠΕΑ ιδίως κατά την κοινή πιστοποίηση της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του ν.4122/2013, σύνταξη έκθεσης επιθεώρησης κ.ά.) και του ιδιοκτήτη / διαχειριστή (όπως παροχή γενικών πληροφοριών για τη χρήση και κατασκευή του κτιρίου, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, παράδοση της άδειας δόμησης και τυχόν αρχιτεκτονικών και Η/Μ σχεδίων του κτιρίου ως κατασκευασθέντος κ.ά.), για τη διευκόλυνση της ενεργειακής επιθεώρησης.

2.2 Την ηλεκτρονική απόδοση Αριθμού Πρωτοκόλλου (ΑΠ) ενεργειακής επιθεώρησης, κατόπιν ηλεκτρονικής καταχώρησης των γενικών στοιχείων του κτιρίου σε ειδική μερίδα του προβλεπόμενου, από το άρθρο 17 του ν.4122/2013, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν.4409/2016, αρχείου επιθεωρήσεως κτιρίων. Ο ίδιος αριθμός πρωτοκόλλου χρησιμοποιείται για την ηλεκτρονική καταχώρηση του ΠΕΑ στο προαναφερόμενο Αρχείο.

2.3 Τον επιτόπιο έλεγχο του ενεργειακού επιθεωρητή στο κτίριο.

Στον ενεργειακό επιθεωρητή παρέχεται από τον ιδιοκτήτη η δυνατότητα επίσκεψης των εσωτερικών κοινοχρήστων και ιδιόκτητων χώρων που πρόκειται να επιθεωρήσει.

2.3.1 Την επαλήθευση των στοιχείων που του έχουν παρασχεθεί από τον ιδιοκτήτη / διαχειριστή και την καταγραφή όλων των απαραίτητων στοιχείων για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και την έκδοση του ΠΕΑ. Εφόσον ο ενεργειακός επιθεωρητής δεν έχει στη διάθεσή του τα αρχιτεκτονικά σχέδια του κτιρίου (κατόψεις, όψεις, τομές) «ως κατασκευασθέντος», συντάσσει σκαριφήματα για τη σχηματική αποτύπωση της γεωμετρίας του κτιρίου.

2.3.2 Σε περίπτωση κτιρίων μεγάλης επιφάνειας με πολύπλοκα τεχνικά συστήματα, πέρα από την απλή καταγραφή των στοιχείων του, δύναται να χρησιμοποιηθεί κατάλληλος εξοπλισμός για τη μέτρηση των διαφόρων

παραμέτρων που συμβάλλουν στην αποτύπωση των κτιριακών εγκαταστάσεων και των συνθηκών λειτουργίας.

2.5 Την επεξεργασία των στοιχείων του κτιρίου με την εφαρμογή της μεθοδολογίας υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης κτιρίου, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο Β' της παρούσας. Από τους υπολογισμούς προκύπτει η ενεργειακή κατανάλωση του κτιρίου (για ΘΨΚ, ΖΝΧ και φωτισμό) και η αντίστοιχη ενεργειακή του κατάσταση.

2.6 Τη σύνταξη του ΠΕΑ Κτιρίου, όπως περιγράφεται στο άρθρο 13 της παρούσας.

2.7 Την ηλεκτρονική υποβολή και καταχώρηση του σε ειδική μερίδα του αρχείου επιθεώρησης κτιρίων, την έκδοση του ΠΕΑ και την παράδοση των συμφωνημένων αντιγράφων αυτού, σφραγισμένων και υπογεγραμμένων, στον ιδιοκτήτη / διαχειριστή, με μέριμνα του ενεργειακού επιθεωρητή.

3. Έκθεση ενεργειακής επιθεώρησης:

3.1 Κατά την ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίων δύναται να συμπληρώνεται τυποποιημένο έντυπο έκθεσης ενεργειακής επιθεώρησης του κτιρίου, το οποίο περιλαμβάνει τα απαιτούμενα στοιχεία για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και την έκδοση του ΠΕΑ. Το έντυπο διευκολύνει τον ενεργειακό επιθεωρητή στην ποιοτική και ποσοτική εκτίμηση των παραμέτρων που αφορούν στα δομικά στοιχεία του κελύφους και στα τεχνικά συστήματα των κτιρίων και συμβάλλει στη σύντομη διεξαγωγή της ενεργειακής επιθεώρησης.

3.2 Το έντυπο έκθεσης ενεργειακής επιθεώρησης του κτιρίου περιλαμβάνει στοιχεία του κτιρίου που αφορούν: α) στο κτιριακό κέλυφος, β) στα συστήματα ΘΨΚ, γ) στο ΖΝΧ, δ) στο φωτισμό και η) στις παραμέτρους εσωτερικών συνθηκών άνεσης.

4. Με σχετική ΤΟΤΕΕ καθορίζονται τυχόν επιπρόσθετα στοιχεία που απαιτούνται για την ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίων και το περιεχόμενο του εντύπου έκθεσης ενεργειακής επιθεώρησης του κτιρίου.

Άρθρο 15

Ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων θέρμανσης

1. Γενικά

Η ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων θέρμανσης διενεργείται από ενεργειακούς επιθεωρητές, εγγεγραμμένους στο προβλεπόμενο από το άρθρο 17 του ν.4122/2013, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν.4409/2016, μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του ν.4122/2013.

2. Η διαδικασία επιθεώρησης των συστημάτων θέρμανσης περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

2.1 Την ανάθεση της ενεργειακής επιθεώρησης των συστημάτων θέρμανσης του κτιρίου στον ενεργειακό επιθεωρητή κατόπιν πρόσκλησης από τον ιδιοκτήτη / διαχειριστή του κτιρίου. Κατά την ανάθεση καθορίζονται με έγγραφη συμφωνία οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, του ενεργειακού επιθεωρητή (όπως σύνταξη έκθεσης επιθεώρησης κ.ά.) και του ιδιοκτήτη / διαχειριστή (όπως παροχή γενικών πληροφοριών για τη χρήση και κατασκευή του κτιρίου, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, παράδοση της άδειας δόμησης και τυχόν αρχιτεκτονικών και Η/Μ σχεδίων του κτιρίου ως κατασκευασθέντος,

του δελτίου εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης, του φύλλου συντήρησης και ρύθμισης των εγκαταστάσεων κεντρικής θέρμανσης κ.ά.), για τη διευκόλυνση της ενεργειακής επιθεώρησης.

2.2 Την ηλεκτρονική απόδοση Αριθμού Πρωτοκόλλου (ΑΠ) ενεργειακής επιθεώρησης, κατόπιν ηλεκτρονικής καταχώρησης των γενικών στοιχείων του κτιρίου σε ειδική μερίδα του προβλεπόμενου, από το άρθρο 17 του ν.4122/2013, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν.4409/2016, αρχείου επιθεωρήσεως κτιρίων. Ο ίδιος αριθμός πρωτοκόλλου χρησιμοποιείται για την ηλεκτρονική καταχώρηση της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος θέρμανσης, στο προαναφερόμενο αρχείο.

2.3 Τον επιτόπιο έλεγχο του ενεργειακού επιθεωρητή στα προσβάσιμα τμήματα των κεντρικών συστημάτων θέρμανσης του κτιρίου (όπως οι μονάδες παραγωγής θερμότητας, το σύστημα ελέγχου, οι κυκλοφορητές κ.ά.), την επαλήθευση των στοιχείων που του έχουν παρασχεθεί από τον ιδιοκτήτη / διαχειριστή και την καταγραφή όλων των απαραίτητων στοιχείων για τη σύνταξη της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος θέρμανσης. Στον ενεργειακό επιθεωρητή παρέχεται από τον ιδιοκτήτη η δυνατότητα επίσκεψης των εσωτερικών κοινόχρηστων και ιδιόκτητων χώρων που πρόκειται να επιθεωρήσει. Τα στοιχεία που καταγράφονται λαμβάνονται από το δελτίο εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης και το φύλλο συντήρησης και ρύθμισης της καύσης των εγκαταστάσεων κεντρικής θέρμανσης.

2.4 Την επεξεργασία των στοιχείων και την αξιολόγηση του βαθμού απόδοσης του λέβητα και του μεγέθους του (ονομαστική ισχύς), σε σχέση με τις απαιτήσεις θέρμανσης του κτιρίου. Επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη οι μέσες τιμές για όμοια συστήματα θέρμανσης, όπως καθορίζονται σε εθνικά πρότυπα, τα οποία βασίζονται σε τυπολογίες λεβήτων και συστημάτων θέρμανσης.

2.5 Τη σύνταξη της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος θέρμανσης με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, διαπιστώσεις και συστάσεις για την οικονομικώς συμφέρουσα βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του επιθεωρούμενου συστήματος ή την αντικατάστασή του. Οι συστάσεις βασίζονται στα αποτελέσματα της επιθεώρησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη διαθεσιμότητα νέων τεχνολογιών. Για τη σύνταξη των συστάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων θέρμανσης ο ενεργειακός επιθεωρητής δύναται να ανατρέχει σε κατάλογο προτεινόμενων συστάσεων, όπως καθορίζονται με σχετική TOTEE.

2.6 Την ηλεκτρονική υποβολή και καταχώριση ειδική μερίδα του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων, την έκδοση της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος θέρμανσης και την παράδοση των συμφωνημένων αντιγράφων αυτής, σφραγισμένων και υπογεγραμμένων, στον ιδιοκτήτη / διαχειριστή, με μέριμνα του ενεργειακού επιθεωρητή.

3. Με σχετική TOTEE καθορίζονται τυχόν επιπρόσθετα στοιχεία που απαιτούνται για την ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων θέρμανσης και το περιεχόμενο της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος θέρμανσης.

Άρθρο 16

Ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων κλιματισμού

1. Γενικά

Η ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων κλιματισμού διενεργείται από ενεργειακούς επιθεωρητές, εγγεγραμμένους στο προβλεπόμενο από το άρθρο 17 του ν.4122/2013, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν.4409/2016, μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του ν.4122/2013.

2. Η διαδικασία επιθεώρησης των συστημάτων κλιματισμού περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

2.1 Την ανάθεση της ενεργειακής επιθεώρησης των συστημάτων κλιματισμού του κτιρίου στον ενεργειακό επιθεωρητή κατόπιν πρόσκλησης από τον ιδιοκτήτη / διαχειριστή του κτιρίου. Κατά την ανάθεση καθορίζονται με έγγραφη συμφωνία οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, του ενεργειακού επιθεωρητή (όπως σύνταξη έκθεσης επιθεώρησης κ.ά.) και του ιδιοκτήτη / διαχειριστή (όπως παροχή γενικών πληροφοριών για τη χρήση και κατασκευή του κτιρίου, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, παράδοση της άδειας δόμησης και τυχόν αρχιτεκτονικών και Η/Μ σχεδίων του κτιρίου ως κατασκευασθέντος κ.ά.), για τη διευκόλυνση της ενεργειακής επιθεώρησης.

2.2 Την ηλεκτρονική απόδοση Αριθμού Πρωτοκόλλου (ΑΠ) ενεργειακής επιθεώρησης, κατόπιν ηλεκτρονικής καταχώρησης των γενικών στοιχείων του κτιρίου σε ειδική μερίδα του προβλεπόμενου, από το άρθρο 17 του ν.4122/2013, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν.4409/2016, αρχείου επιθεωρήσεως κτιρίων. Ο ίδιος αριθμός πρωτοκόλλου χρησιμοποιείται για την ηλεκτρονική καταχώριση της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος κλιματισμού, στο προαναφερόμενο αρχείο.

2.3 Τον επιτόπιο έλεγχο του ενεργειακού επιθεωρητή στα προσβάσιμα τμήματα των κεντρικών συστημάτων κλιματισμού του κτιρίου (όπως αντλίες θερμότητας, ψύκτες, κεντρικές κλιματιστικές μονάδες, κυκλοφορητές, σύστημα ελέγχου, κ.ά.), την επαλήθευση των στοιχείων που του έχουν παρασχεθεί από τον ιδιοκτήτη / διαχειριστή και την καταγραφή όλων των απαραίτητων στοιχείων για τη σύνταξη της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος κλιματισμού. Στον ενεργειακό επιθεωρητή παρέχεται από τον ιδιοκτήτη η δυνατότητα επίσκεψης των εσωτερικών κοινόχρηστων και ιδιόκτητων χώρων που πρόκειται να επιθεωρήσει.

2.4 Το σύστημα αερισμού, εφόσον υπάρχει, επιθεωρείται με το σύστημα κλιματισμού. Για το λόγο αυτό, στη διαδικασία επιθεώρησης του συστήματος κλιματισμού περιλαμβάνεται και η επιθεώρηση του συστήματος αερισμού και των κλιματιστικών μονάδων που υπάρχουν στο κτίριο ή τμήμα αυτού.

2.5 Την επεξεργασία των στοιχείων και την αξιολόγηση του βαθμού απόδοσης του συστήματος κλιματισμού και του μεγέθους του (ονομαστική ισχύς), σε σχέση με τις απαιτήσεις ψύξης/θέρμανσης του κτιρίου. Επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη οι μέσες τιμές για όμοια συστήματα κλιματισμού, όπως καθορίζονται σε εθνικά πρότυπα, τα οποία βασίζονται σε τυπολογίες συστημάτων κλιματισμού.

2.6 Τη σύνταξη της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος κλιματισμού με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, διαπιστώσεις και συστάσεις για την οικονομικώς συμφέρουσα

βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του επιθεωρούμενου συστήματος ή την αντικατάστασή του. Οι συστάσεις βασίζονται στα αποτελέσματα της επιθεώρησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη διαθεσιμότητα νέων τεχνολογιών. Για τη σύνταξη των συστάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων κλιματισμού, ο ενεργειακός επιθεωρητής δύναται να ανατρέχει σε κατάλογο προτεινόμενων συστάσεων, όπως καθορίζονται με σχετική ΤΟΤΕΕ.

2.7 Την ηλεκτρονική υποβολή και την καταχώρηση σε ειδική μερίδα του αρχείου επιθεώρησης κτιρίων, την έκδοση της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος κλιματισμού και την παράδοση των συμφωνημένων αντιγράφων αυτής, σφραγισμένων και υπογεγραμμένων, στον ιδιοκτήτη / διαχειριστή, με μέριμνα του ενεργειακού επιθεωρητή.

3. Με σχετική ΤΟΤΕΕ καθορίζονται τυχόν επιπρόσθετα στοιχεία που απαιτούνται για την ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων κλιματισμού και το περιεχόμενο της έκθεσης επιθεώρησης συστήματος κλιματισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17 Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης καταργείται η Δ6/Β/οικ.5825/2010 απόφαση των Υπουρ-

γών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 407).

2. Κάθε αναφορά στις διατάξεις της παραπάνω καταργούμενης απόφασης θεωρείται εφεξής αναφορά στις διατάξεις της παρούσας.

Άρθρο 18 Μεταβατικές διατάξεις - Έναρξη ισχύος

1. Η Δ6/Β/οικ.5825/2010 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 407), διατηρείται σε ισχύ έως και την ημέρα της δημοσίευσης της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας περί εγκρίσεως των ΤΟΤΕΕ της παραγράφου 4 του άρθρου 1 της παρούσας απόφασης.

2. Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας περί εγκρίσεως των ΤΟΤΕΕ της παραγράφου 4 του άρθρου 1 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 19 Παραρτήματα

Ενσωματώνεται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης το παράρτημα 1 "Υπολογιστικά πρότυπα".

Παράρτημα 1 Μεθοδολογία υπολογισμών

Υπολογισμός ενεργειακής ζήτησης κτιρίου για θέρμανση και ψύξη (μηνιαία μέθοδος)		
ΕΛΟΤ EN ISO 13790 E2 (2009)	Ενεργειακή επίδοση κτιρίων - Υπολογισμός των απαιτήσεων ενέργειας για τη θέρμανση και την ψύξη χώρων	Υπολογισμός της ενεργειακής ζήτησης του κτιριακού κελύφους με τη μέθοδο ημισταθερής κατάστασης μηνιαίου βήματος.
ΕΛΟΤ EN ISO 13789 E2 (2009)	Θερμική επίδοση κτιρίων - Συντελεστές μεταφοράς θερμότητας σχετικά με μετάδοση και αερισμό - Μέθοδος υπολογισμού	Υπολογισμός των απωλειών θερμότητας κτιρίου προς το περιβάλλον, μέσω των διαφανών και αδιαφανών δομικών στοιχείων, καθώς και μέσω του αερισμού του κτιρίου (διείσδυση αέρα, φυσικός ή μηχανικός αερισμός)
ΕΛΟΤ EN ISO 6946 E2 (2009)	Κτιριακά μέρη και στοιχεία - Θερμική αντίσταση και θερμοπερατότητα - Μέθοδος υπολογισμού	
ΕΛΟΤ EN ISO 13370 E2 (2009)	Θεμικές επιδόσεις κτιρίων - Μετάδοση θερμότητας μέσω του εδάφους - Μέθοδοι υπολογισμού	
ΕΛΟΤ EN ISO 14683 (2009)	Θερμογέφυρες σε κτιριακές κατασκευές - Γραμμική θερμική μετάδοση - Απλοποιημένες μέθοδοι και τιμές προεπιλογής	
ΕΛΟΤ EN ISO 10211 (2009)	Θερμογέφυρες στις κτιριακές κατασκευές - Ροές θερμότητας και επιφανειακές θερμοκρασίες - Λεπτομερείς υπολογισμοί	
EN ISO 10077-1 (2010)	Θερμική επίδοση παραθύρων, θυρών και εξώφυλλων - Υπολογισμός θερμικής μετάδοσης - Μέρος 1 : Απλοποιημένη μέθοδος	
ΕΛΟΤ EN 13947 (2007)	Θερμική επίδοση τοιχοπετασμάτων - Υπολογισμός της θερμικής μετάδοσης	
ΕΛΟΤ EN 15241 (2008)	Αερισμός κτιρίων - Μέθοδοι υπολογισμού ενεργειακών απωλειών σε εμπορικής χρήσης κτίρια λόγω αερισμού και διήθησης	

ΕΛΟΤ EN ISO 15927.01 (2004)	Υδροθερμικές επιδόσεις κτιρίων - Υπολογισμός και παρουσίαση κλιματικών δεδομένων - Μέρος 1: Μέσες μηνιαίες και ετήσιες τιμές μετεωρολογικών στοιχείων	Παραδοχές και υπολογισμοί για κλιματικά δεδομένα
ΕΛΟΤ EN 15193 (2008)	Ενεργειακή επίδοση κτιρίων - Ενεργειακές απαιτήσεις για φωτισμό	Υπολογισμός εσωτερικών κερδών από φωτισμό

Υπολογισμός ενεργειακή κατανάλωσης κτιρίου για θέρμανση και ψύξη – Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (μηνιαία μέθοδος)		
ΕΛΟΤ EN ISO 13790 E2 (2009)	Ενεργειακή επίδοση κτιρίων - Υπολογισμός των απαιτήσεων ενέργειας για τη θέρμανση και την ψύξη χώρων	Υπολογισμός της κατανάλωσης ενέργειας του κτιρίου για θέρμανση και ψύξη βάσει της ενεργειακής ζήτησης του κτιριακού κελύφους και των αποδόσεων των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης
ΕΛΟΤ EN 15316.01 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 1: Γενικά	Υπολογισμός της απόδοσης του συστήματος θέρμανσης.
ΕΛΟΤ EN 15316.02.01 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού απαιτήσεων συστημάτων ενέργειας και απόδοση συστημάτων - Μέρος 2-1: Συστήματα εκπομπών θέρμανσης χώρου	
ΕΛΟΤ EN 15316.02.03 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 2-3: Συστήματα διανομής για τη θέρμανση χώρων	
ΕΛΟΤ EN 15316.04.01 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 4-1: Συστήματα παραγωγής θέρμανσης χώρων. Συστήματα καύσης (Λέβητες)	
ΕΛΟΤ EN 15316.04.02 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των απαιτήσεων συστημάτων ενέργειας και απόδοση συστημάτων - Μέρος 4-2: Συστήματα παραγωγής θέρμανσης χώρου, συστήματα αντλιών για θερμότητα	
ΕΛΟΤ EN 15316.04.03 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού απαιτήσεων συστημάτων ενέργειας και απόδοση συστημάτων - Μέρος 4-3: Συστήματα παραγωγής θερμότητας, θερμικά ηλιακά	
ΕΛΟΤ EN 15316.04.04 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 4-4: Συστήματα παραγωγής θέρμανσης χώρων. Συστήματα συμπαραγωγής, ενσωματωμένα στο κτίριο	
ΕΛΟΤ EN 15316.04.05 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 4-5: Συστήματα παραγωγής θέρμανσης χώρων. Απόδοση και ποιότητα συστημάτων τηλεθέρμανσης και συστημάτων μεγάλου όγκου	
ΕΛΟΤ EN 15316.04.06 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 4-6: Συστήματα παραγωγής θέρμανσης χώρων. Φωτοβολταϊκά συστήματα	

ΕΛΟΤ EN 15316.04.07 (2010)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού απαιτήσεων συστημάτων ενέργειας και απόδοσης συστημάτων - Μέρος 4-7: Συστήματα παραγωγής θερμότητας χώρων, συστήματα καύσης βιομάζας	
ΕΛΟΤ EN 15243 (2008)	Αερισμός κτιρίων - Υπολογισμός θερμοκρασίας χώρου και του φορτίου και της ενέργειας κτιρίων εξοπλισμένων με σύστημα κλιματισμού	Υπολογισμός απόδοσης συστήματος ψύξης
ΕΛΟΤ EN 15378 (2007)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Επιθεώρηση λεβήτων και συστημάτων θέρμανσης	Υπολογισμός/εκτίμηση εποχιακού βαθμού απόδοσης της θέρμανσης
ΕΛΟΤ EN 15239 (2007)	Αερισμός σε κτίρια - Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Οδηγίες επιθεώρησης συστημάτων αερισμού	Εκτίμηση απόδοσης της ψύξης των συστημάτων αερισμού
ΕΛΟΤ EN 15240 (2007)	Αερισμός σε κτίρια - Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Οδηγίες επιθεώρησης συστημάτων κλιματισμού	Υπολογισμός/εκτίμηση εποχιακού βαθμού απόδοσης της ψύξης

Υπολογισμός ενεργειακής κατανάλωσης κτιρίου για Ζεστό Νερό Χρήσης (ZNX) και Φωτισμό

ΕΛΟΤ EN 15316.03.01 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 3-1: Συστήματα ζεστού νερού χρήσης. Χαρακτηρισμός αναγκών (απαιτήσεις άντλησης)	Υπολογισμός κατανάλωσης ενέργειας για ZNX
ΕΛΟΤ EN 15316.03.02 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 3-2: Συστήματα ζεστού νερού χρήσης, διανομή	
ΕΛΟΤ EN 15316.03.03 (2008)	Συστήματα θέρμανσης σε κτίρια - Μέθοδος υπολογισμού των ενεργειακών απαιτήσεων και της απόδοσης των συστημάτων - Μέρος 3-3: Συστήματα ζεστού νερού χρήσης, παραγωγή	
ΕΛΟΤ EN 15193 (2008)	Ενεργειακή επίδοση κτιρίων - Ενεργειακές απαιτήσεις για φωτισμό	Υπολογισμός κατανάλωσης ενέργειας για φωτισμό στα κτίρια

Άρθρο 20

Λοιπές διατάξεις

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

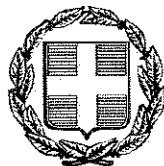
Αθήνα, 30 Ιουνίου 2017

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ



ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Ιουλίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 136

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4409

Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του Π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 1 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Σκοπός του παρόντος Νόμου (άρθρα 1-35) είναι ο καθορισμός του αναγκαίου νομοθετικού πλαισίου για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, η συμπλήρωση των ισχυουσών ρυθμίσεων των Νόμων 2289/1995 (Α'27) και Ν. 4001/2011 (Α'179) για την αναζήτηση, την έρευνα και την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, ο καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων από υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων καθώς και ο περιορισμός των συνεπειών τους, σε εναρμόνιση και προς την Οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2013 για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ (ΕΕ L 178 της 28.6.2013).

2. Οι ισχύουσες διατάξεις για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων κατά την εργασία και ιδίως του «Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3850/2010 (Α'84), καθώς και του Π.δ. 177/1997 (Α'150), δεν θίγονται από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

3. Από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου δεν θίγεται η ισχύς:

α) των άρθρων 1 έως 12α και 21 του Ν. 2289/1995 (Οδηγία 94/22/ΕΚ), καθώς και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών,

β) των άρθρων 1 έως 22, 30 έως 32 και 37 του Ν. 4014/2011 (Α'209), καθώς και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών,

γ) της κοινής υπουργικής απόφασης ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225),

δ) της κοινής υπουργικής απόφασης Η.Π. 11764/653/2006 «Πρόσβαση του κοινού στις δημόσιες αρχές για παροχή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/4 «για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της Οδηγίας 90/313/ΕΟΚ» του Συμβουλίου. Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 77921/1440/1995 κοινής υπουργικής απόφασης (Β'95)». (Β' 327),

ε) της κοινής υπουργικής απόφασης 9269/470/2007 «Μέσα ένδικης προστασίας του κοινού κατά πράξεων ή παραλείψεων της Διοίκησης σχετικά με θέματα ενημέρωσης και συμμετοχής του κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 2 και 3 του Ν. 3010/2002 (Β'1391) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των άρθρων 3 (παρ. 7) και 4 (παρ. 4) της Οδηγίας 2003/35/ΕΚ «σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, των Οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Β' 286), και

στ) της κοινής υπουργικής απόφασης 36060/1155/Ε.103/2013 «Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010» (Β'1450)».

έτος. Επίσης, με αιτιολογημένη πράξη, του Επιθεωρητή Μεταλλείων επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις ύψους από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, για κάθε μία από τις παραβάσεις του προηγούμενου εδαφίου».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 52

Απαιτούμενα Προσόντα

Ενεργειακών Επιθεωρητών

1. Η ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας και η ενεργειακή επιθεώρηση συστήματος θέρμανσης και κλιματισμού, όπως ορίζονται στις παραγράφους 15 και 16 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013 (Α' 42) διεξάγονται με ανεξάρτητο τρόπο από ειδικευμένους Ενεργειακούς Επιθεωρητές, όπως ορίζονται στην παρ. 17 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013.

2. Η ιδιότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή αποκτάται με την εγγραφή του στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών του άρθρου 54 του παρόντος.

3. Η δραστηριότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή ασκείται από διπλωματούχους μηχανικούς, μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και πτυχιούχους μηχανικούς τεχνολογικής εκπαίδευσης ή μηχανικούς που έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας, σε εφαρμογή της σχετικής εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, όπως κάθε φορά ισχύει και οι οποίοι έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 25 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013, σε συνδυασμό με την παρ. 2 του άρθρου 12 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Β' 407/2010) και σύμφωνα με τη σχετική κείμενη εθνική νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπως κάθε φορά ισχύει.

4. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές που έχουν πιστοποιηθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντάσσονται στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακού Επιθεωρητή του άρθρου 54, σε εφαρμογή της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

5. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές εντάσσονται στις παρακάτω τάξεις ως εξής:

Α' Τάξη, όπου εντάσσονται:

α. οι διπλωματούχοι μηχανικοί από την κτήση του διπλώματός τους,

β. οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης ένα (1) έτος μετά την κτήση του πτυχίου τους,

γ. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, χωρίς δικαίωμα ένταξης στη Β' και Γ' Τάξη,

δ. οι διπλωματούχοι και πτυχιούχοι τεχνολογικής εκπαίδευσης μηχανικοί, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος αποδεδειγμένα παρακολουθούν το εξειδικευ-

μένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του άρθρου 9 του Π.δ. 100/2010 υπό την προϋπόθεση της επαρκούς παρακολούθησης και με την επιφύλαξη του ανωτέρω σημείου γ'.

Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Α' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης που αφορούν:

α. σε κτίρια ή κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας έως και διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.),
β. σε συστήματα θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ έως και πενήντα κιλοβάτ (50kW),

γ. σε συστήματα κλιματισμού με συνολική ψυκτική ισχύ έως και πενήντα κιλοβάτ (50 kW).

Β' Τάξη, όπου εντάσσονται:

α. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Α' Τάξης εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης,

β. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης ή εναλλακτικά ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια ή και κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας δέκα χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (10.000 τ.μ.) ή επιθεωρήσεις συστημάτων θέρμανσης ή κλιματισμού συνολικής ισχύος χιλίων πεντακοσίων κιλοβάτ (1.500 kW).

Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) των ανωτέρω επιθεωρήσεων απαιτείται να έχει διενεργηθεί σε κτίρια ή/και κτιριακές μονάδες με χρήση μη κατοικίας που διαθέτουν συστήματα θέρμανσης ή και κλιματισμού ισχύος άνω των δεκαπέντε κιλοβάτ (15 kW).

Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης, καθώς επίσης και Β' Τάξης που αφορούν:

α. σε κτίρια ή κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας από διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.) έως και χίλια τετραγωνικά μέτρα (1.000 τ.μ.),

β. σε συστήματα θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ από πενήντα κιλοβάτ (50 kW) έως και τετρακόσια κιλοβάτ (400 kW),

γ. σε συστήματα κλιματισμού με συνολική ψυκτική ισχύ από πενήντα κιλοβάτ (50 kW) έως και (400 kW).

Γ' Τάξη, όπου εντάσσονται:

α. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' Τάξης εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον δέκα (10) ενεργειακές επιθεωρήσεις Β' Τάξης,

β. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι έχουν το δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον δέκα (10) ενεργειακές επιθεωρήσεις Β' Τάξης ή εναλλακτικά ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια ή και κτιριακές μονάδες με συνολική επιφάνεια άνω των διακοσίων πενήντα τετραγωνικών μέτρων (250 τ.μ.) και στο σύνολο αυτών είκοσι χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (20.000 τ.μ.) ή επιθεωρήσεις σε συστήματα θέρμανσης

ή κλιματισμού ισχύος άνω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και στο σύνολο αυτών πέντε χιλιάδες κιλοβάτ (5.000 kW).

γ. Οι ενεργειακοί επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος έχουν επιτύχει στην εξεταστική διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 9 του Π.δ. 100/2010 (Α'177).

Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Γ' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' και Β' Τάξης, καθώς επίσης και Γ' Τάξης που αφορούν:

α. σε κτίρια ή κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας άνω των χιλίων τετραγωνικών μέτρων (1.000τ.μ.),

β. σε συστήματα θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW),

γ. σε συστήματα κλιματισμού με συνολική ψυκτική ισχύ άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW).

Άρθρο 53

Ασυμβίβαστα Ενεργειακών Επιθεωρητών

1. Απαγορεύεται η διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα εφόσον:

α) συμμετείχε στη μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, συντήρηση, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο του οποίου είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος,

β) έχει δικαίωμα κυριότητας, νομής ή κατοχής, ο ίδιος, ή σύζυγος ή συγγενής του έως β' βαθμού ή νομικό πρόσωπο του οποίου ο ίδιος είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος.

2. Η ιδιότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του υπαλλήλου στο Δημόσιο ή ευρύτερο Δημόσιο τομέα, με σχέση δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Για την εφαρμογή του παρόντος, το Δημόσιο ή ο ευρύτερος δημόσιος τομέας ορίζεται από τις «αναθέτουσες αρχές», του άρθρου 2 του Π.δ. 60/2007 (Α'64), όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 54

Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών,

Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων

1. Καταρτίζεται Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, όπου εγγράφονται με αύξοντα Αριθμό Μητρώου οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές με όλα τα απαιτούμενα στοιχεία τους.

Στο Μητρώο διακρίνονται τρεις (3) Κατηγορίες Ενεργειακών Επιθεωρητών με τις αντίστοιχες Τάξεις του άρθρου 52, ως εξής:

α) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Κτιρίων (Α', Β' και Γ' Τάξης),
β) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Συστημάτων Θέρμανσης (Α', Β' και Γ' Τάξης) και

γ) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Συστημάτων Κλιματισμού (Α', Β' και Γ' Τάξης).

2. Ο αριθμός Μητρώου του Ενεργειακού Επιθεωρητή αναγράφεται υποχρεωτικά στα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης, όπως ορίζονται στην παρ. 14 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013 και στις Εκθέσεις Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού, του άρθρου 16 του Ν. 4122/2013.

3. Κάθε Ενεργειακός Επιθεωρητής κατά την εγγραφή του στο Μητρώο, υποχρεούται να δηλώσει την επαγγελματική του έδρα.

4. Τηρείται ξεχωριστό Μητρώο για τα νομικά πρόσωπα – τεχνικές εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων ένας τουλάχιστον εταίρος είναι Ενεργειακός Επιθεωρητής. Η μερίδα κάθε νομικού προσώπου ενημερώνεται ταυτόχρονα για κάθε μεταβολή που αφορά στο φυσικό πρόσωπο - Ενεργειακό Επιθεωρητή.

5. Σε περίπτωση μεταβολής των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων φυσικού ή νομικού προσώπου, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, αυτό υποχρεούται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών να δηλώσει τη μεταβολή στα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ειδικότερα, σε περίπτωση θανάτου, συνταξιοδότησης ή απώλειας της επαγγελματικής ιδιότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή, η αρμόδια για την έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού ή απόφασης αρχή, υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως το γεγονός στα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έκδοση του πιστοποιητικού ή της απόφασης, για την ενημέρωση του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών.

6. Για την εγγραφή στα μητρώα Ενεργειακών Επιθεωρητών καταβάλλεται από τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές εφάπαξ παράβολο πενήντα (50) ευρώ. Για τη διαχείριση του Αρχείου Επιθεωρήσεως Κτιρίων της παραγράφου 8 καταβάλλεται από τους υπόχρεους και ωφελούμενους παράβολο πέντε (5) ευρώ για κάθε ενεργειακή επιθεώρηση Α' Τάξης, παράβολο δέκα (10) ευρώ για κάθε ενεργειακή επιθεώρηση Β' Τάξης και παράβολο τριάντα (30) ευρώ για κάθε ενεργειακή επιθεώρηση Γ' Τάξης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης των ποσών αυτών με τη χρήση ηλεκτρονικών τεχνολογιών, η υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, η απευθείας έκδοση των πράξεων υπολογισμού, ενώ δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος των παραβόλων που επιβάλλονται δυνάμει της παρούσας παραγράφου και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

7. Τα ποσά της παραγράφου 6 αποδίδονται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) υπέρ του Πράσινου Ταμείου (ΚΑΕ 3745) και σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) υπέρ του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), το οποίο υποστηρίζει τεχνικά τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών. Το ποσό που αποδίδεται ετησίως στο ΚΑΠΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

8. Καταρτίζεται Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων και ενημερώνεται ηλεκτρονικά από τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές, οι οποίοι υποχρεούνται να υποβάλουν: